

Siemenluettelo 2012

 MAATIAINEN

Maatiainen

Det lantliga kulturavet ry

Maatiainen ry on perustettu vuonna 1989. Yhdistys pyrkii säilyttämään vanhoja viljely- ja koristekasvikantoja eli maatiaiskasveja sekä maatiaiseläimiä eli alkuperäisiä kotieläinrotuja. Lisäksi yhdistys haluaa vaalia perinnemaisemia.

Yhdistyksen toimisto

Osoite Stenbäckinkatu 8
00250 HELSINKI

Puhelin 09 477 5331
ke ja to klo 12–18

Sähköposti toimisto@maatiainen.fi

Kotisivut www.maatiainen.fi

Aukioloajat keskiviikkona ja torstaina
klo 12–18,
huhti- ja toukokuussa myös
perjantaisin klo 12–17
(suljettu 29.3 ja 13.4).

Toimisto sijaitsee Helsingin Taka-Töölössä lähellä Naistenklinikkaa. Perille pääsee Mannerheimintietä tai Topeliuksenkatua pitkin kulkevilla busseilla ja raitiovaunuilla.

Jäsenyys

Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä maksamalla jäsenmaksun alla olevalle Suupohjan Osuuspankin tilille. Kirjoita n i m e s i j a o s o i t t e e s i viestiosaan. Näin varmistat jäsenyytesi kirjaamisen jäsenrekisteriin. Voit myös ottaa yhteyttä toimistoon kirjeellä, sähköpostilla tai puhelimella (ke ja to klo 12–18). Muina aikoina voit jättää vastaajaan viestin. *Sanele nimesi ja osoitteesi hitaasti puhelinvastaajaan!* Voit ilmoittaa myös sähköpostiosoitteesi, puhelinnumerosi ja erityiset kiinnostuksen kohteesi kuten omenat, kanat, siemenkeräys tms.

Jäsenmaksut vuonna 2012

Henkilöjäsenmaksu 27 €
Perhejäsenet, varsinaisen jäsenen ohella 11 €
Opiskelijat 18 €

Tilinumero Suupohjan Osuuspankki
473000-195205

IBAN tilinumero FI2447300010095205
BIC HELSFIHH

Maatiainen ry

- julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää jäsenlehteä
- välittää maatiaiskasvien siemeniä
- järjestää kursseja ja yleisöluentoja
- neuvoo ja opastaa jäseniään
- järjestää retkiä kotimaahan ja matkoja ulkomaille
- järjestää taimipäivän keväisin ja syksyisin
- toimii maatiaiskotieläinten säilyttämisen puolesta
- paikallisryhmä Turun seudulla, Etelä-Savossa, Pirkanmaalla ja Pohjois-Karjalassa
- maatiaisruokaryhmä, maatiaiseläinryhmä, museoryhmä.

* * * * *

Siemenluettelo 2012

SISÄLLYS

Tilausohjeet	2
Kylvöohjeita	3
Maatiaisruis	4
Seokset	5
Monivuotiset kasvit	7
Huonekasvit	26
Yksivuotiset kasvit	27
Puuvartiset kasvit	31
Syötävät kasvit	34
Vihannesten siemenet	38
Ylläpito viljely	41
Löytökori	44
Siementen keruuohjeet	47
Lisätietoja	49
Kylmäkäsitely	50
Hakemisto:	
Suomen- ja ruotsinkielinen	51
Tieteelliset nimet	58
Siementen kerääjät	64

Maatiainen ry:n Siemenluettelo 2012

Kannen kuva: Pallaksenpioni –

Paeonia mollis (Pirkko Kahila).

Teksti ja taitto: Anna Lassila.

Asiatarkistus: Pirkko Kahila (kasvit),
Riku Cajander (hyönteiset ja linnut).

Maatiaisien siemenvälitys

Maatiainen ry on välittänyt kotimaisia siemeniä vuodesta 1990 alkaen. Siemenvälityksen tavoitteena on tukea ja edistää perinne- ja maatiaiskasvien sekä kotimaisten luonnonkasvien viljelyä ja lisäämistä. Tarjonta on kautta vuosien painottunut koriste- ja luonnonkasveihin, mutta aina mukana on ollut myös arvokkaita ja mielenkiintoisia hyötykasvien kantoja, kuten kaskinauris-ta, härkäpapua ja sipuleita – niin nytkin.

Siemenluettelon 2012 anti on koottu ennätyskellisen suuren joukon, 100 siemenkerääjän, eri puolilta Suomea lähettämistä siemenistä. Lämmin kiitos kaikille teille, joiden myötävaikutuksella tämä luettelo on syntynyt!

Siemenluettelo on päälinjoiltaan aiempien kaltainen. Tilausohjeet ovat seuraavalla sivulla. Hakemistosta (s. 51 ja 58) löytyvät kaikki luettelon ja myös löytökoriin lajit. Löytökoriissa (s. 44) on lajeja, joiden siemeniä on vain pieniä määriä tarjolla. Käyttäkää hakemistoa, jos ette muuten löydä etsimääne. Luettelossahan lajit ovat pääryhmittäin (monivuotiset, yksivuotiset, puuvartiset ja syötävät kasvit) tieteellisen nimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

Luettelossa on tänä vuonna useita tavallista harvinaisempia perennalajeja, kuten alppikelloa, tertturotkokieloa, valkoleinikkiä, jalokelloa, keltavirmaa, vuorikirveliä, keltalinnunhernettä, *Lactuca plumieri*, *Stylophorum lasiocarpum*... Niin ikään olemme saaneet runsaasti erilaisten pionien, ängelmien ja liljojen siemeniä sekä itusilmuja. Ja maatiaiskannat ovat esillä entiseen malliin.

Myös syötävien kasvien siemeniä on tänä vuonna viime vuosia runsaampi valikoima. Ne löytyvät s. 38. Luomusiementen ohella on tarjolla harvemmin saatavilla olevia virolaisia ja venäläisiä lajikkeita.

Vihannesten ylläpito viljely jatkuu entiseen malliin. Sivulla 41 on oma lista ainoastaan ylläpito viljelyyn välitettävistä siemenistä. Tänä vuonna sieltä löytyy mm. useita hernelajikkeita. Niiden lisääminen on helppoa eikä risteytymisvaaraa juurikaan ole.

Ylläpito viljely tarkoittaa sitä, että siemenannoksen tilaaja sitoutuu lähettämään kasvin siemeniä takaisin Maatiaiselle. Tavoitteena on turvata näiden kasvikantojen säilyminen ja siementen saatavuus.

Useimpia ylläpidettäviä kasveja voi kasvattaa hyvin pienellä alalla omassa puutarhassa ja kasvimaalla. Ohjeet siemenviljelyä varten tulevat siementen

mukana. Ylläpito viljelyyn tarkoitettujen siementen tilaaminen tapahtuu tilauslomakkeella, missä on sitä varten oma kohtansa.

Myös joidenkin perennojen sekä yksivuotisten kukkien kohdalla on merkintä **ylläpito kanta**. Kyseessä on arvokas laji tai kanta, josta on vain vähän siemeniä. Näille siemenille toivomme erityisesti sellaisia tilaajia, jotka ovat kokeneita taimikasvattajia ja joiden on mahdollista aikanaan palauttaa siemeniä takaisin välitykseen. Näin varmistetaan kasvikannan säilyminen ja siementen saatavuus jatkossakin.

Maatiaisien siemenluettelossa on eri-ikäiset siemenkannat, kotimaiset luonnonkasvit (lk) ja viljelylajikkeet erotettu toisistaan. Nämä tiedot löytyvät ikä-sarakkeesta. Maatiaiset eli vähintään 50 vuotta ilmastoomme sopeutuneet kannat on merkitty neljällä tähdellä ****. Lisätietoja tilausohjeissa s. 2 sekä s. 48. Tulevaa silmälläpitäen pitäkäähän siemenpussit tallessa. Niihin on merkitty kasvikannan ikätiedot, jos myöhemmin haluatte lähettää saman kannan siemeniä välitykseen. Siementen keräysohjeet ovat sivulla 47.

Vuoden maatiaiskasvi **ruis** löytyy sivulta 4. Välityksessä olevien maatiaisruikien lisäksi siellä on alkuperäisruislajikkeita rekisteröineiden henkilöiden yhteystietoja. Heiltä voi suoraan tiedustella maatiaisruista nyt tai myöhemmin. Tarjolla on myös Pohjoismaisessa geenipankissakin säilytettävän ”Finnrigin” siementä ylläpito viljelyyn sekä sen seassa kasvanutta komeaa ruiskattaraa.

Paljon on maailmassa hyviä kasveja, silti on syytä muistaa suomalaisten maatiaiskasvien suuri arvo. Pidättehän vanhimpia tarjolla olevia kasvikantoja niiden ansaitsemassa arvossa kasvattamalla ja vaalimalla niitä erityisellä huolella!

Mukavia hetkiä siemenluettelon parissa!

Tilausohjeet

Luettelon keskellä on **postitettava tilauslomake**. Kirjoittakaa lajinimen lisäksi myös tilausnumero. **Tilaukset lähetetään osoitteella:** Pirkko Kukkola, Kuusjoenperäntie 45, 25340 KANUNKI

Voitte tilata **myös sähköpostilla** siemen@maatiainen.fi

Laittakaa silloin viestin aiheeksi **Siementilaus** ja kirjoittakaa samat tiedot kuin tilauslomakkeeseen. Puhelimitse emme valitettavasti pysty ottamaan tilauksia vastaan.

Tilaukset toimitetaan saapumisjärjestyksessä niin kauan kuin siemeniä riittää. Varmin tapa saada haluamansa siemenet on tilata ne mahdollisimman pian. Messuilla ja Maatiaisen toimistossa on perusvalikoima siemeniä tarjolla.

SIEMENTEN HINNAT

Maatiainen ry:n jäsenille:
1,80 euroa / annospussi,
seokset 3 euroa / 5 g

muille kuin jäsenille:
2,50 euroa / annospussi,
seokset 4,50 euroa / 5 g

Toimituskulut

Siemenlaskuun lisätään toimituskuluja 3,50 euroa.

TILAUSTEN TOIMITUS JA MAKSAMINEN

Postitamme siemenet tilaajan osoitteeseen. Mukana seuraa lasku. **Muistakaa käyttää viitenumeroa** kun maksatte, muuten emme tiedä mikä ja kenen lasku on maksettu.

Siementen kerääjät voivat valita siemenluettelosta yhtä monta siemenpussia kuin ovat lähettäneet eri siemeneriä. Mainitkaa asiasta tilauksen yhteydessä niin huomioimme sen laskussa.

TAKUU !

Jos siemenet eivät idä kylvöohjeiden huolellisesta noudattamisesta huolimatta tai teillä on muuta palautetta, ottakaa yhteyttä siemen@maatiainen.fi tai puhelimitse toimistoon. Siemenpussissa olevasta numerosarjasta voimme selvittää, mikä siemenenä on kyseessä. Säilyttäkää siis siemenpussit!

MERKKEJÄ & LYHENTEITÄ

Kasvikannan ikä Suomessa viljeltynä on merkitty seuraavasti ikä-sarakkeeseen:

- * = alle 10 vuotta, nuori kanta
- ** = 10–20 vuotta, nuorehko kanta
- *** = yli 20 vuotta, melko vanha kanta
- **** = yli 50 vuotta, vanha kanta
- lk = kotimainen luonnonkanta

Luonnonkasveilla ei ole ”ikää”, nehan ovat kasvatetut täällä kauan ja sopeutuneet oloihimme.

Puuvartisista kasveista tähtien määrä kertoo sen yksilön iän, josta siemenet on kerätty.

- E-S = Etelä-Suomi (noin vyöhykkeet I–II)
- K-S = Keski-Suomi (noin vyöhykkeet III–V)
- P-S = Pohjois-Suomi (noin vyöhykkeet VI–VIII)
- ap. = alun perin

= Hyvä tai erinomainen perhosten ravintokasvi.

= Hyvä tai erinomainen mehiläisten ja muiden mesipistiäisten ravintokasvi.

= Hyvä tai erinomainen lintujen ravintokasvi.

= Kasvi tai jokin sen osa on myrkyllinen.

Kuvauksissa käytettyjä lyhenteitä:

Suosittelava kasvupaikka:

- Aur = aurinkoinen kasvupaikka
- Pvar = puolivarjainen kasvupaikka
- Var = varjainen kasvupaikka

Kukinta-aika:

V–VI = kukintakuukaudet on ilmoitettu roomalaisilla numeroilla, tässä siis touko–kesäkuussa.

Puuvartisille kasveille on ilmoitettu lisäksi menestymisvyöhykkeet I–VIII.

Kylvöohjeita

Monivuotiset kasvit – mv

Siemenpusseista löytyvät lajikohtaiset ohjeet. Luettelon viimeisessä sarakkeessa (K = kylvö) oleva kirjain viittaa seuraaviin, lähinnä lajin kylmäkäsitteilytarvetta koskeviin ohjeisiin. Tämä tulee huomioida, koska kylmäkäsitteily kestää yleensä 6–8 viikkoa.

Monivuotisten kasvien kuivat siemenet ovat usein itämislevossa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, etteivät siemenet idä ennen kuin itämislepo poistuu. Luonnossa lepotila häviää syksyn ja kevään viileiden kausien aikana, kun siemen on kosteassa maassa. Keinotekoisesti itämislepo voidaan poistaa **kylmäkäsitteilyn avulla. Tarkat ohjeet ovat sivulla 41.**

A Siemenet itävät helposti ja nopeasti (1–3 viikossa). Kylvä touko–kesäkuussa ulos kylvöpenkkiin tai -laatikkoon.

B Siementen itämisessä on vaihtelua. Joskus siemenet itävät helposti (kuten A). Usein kylmäkäsitteily kuitenkin nopeuttaa ja tasaistaa itämistä. Kylvä huhtikuun alussa ruukkuun tai laatikkoon ja vie kylvös ulos suojaiseen paikkaan (harso päälle). Huolehdi tasaisesta kosteudesta. Siemenet itävät kevätkesällä sään lämmettyä.

C Siemenet eivät idä ilman kylmäkäsitteilyä. Niille järjestetään keväällä 6–8 viikon pituinen kylmäkäsitteily (ks. ohje sivulla 41) TAI ne kylvetään syksyllä ulos ja annetaan luonnon hoitaa kylmäkäsitteilyä.

HUOM! Puuvartisten kasvit tarvitsevat pidemmän, 2–3 kuukautta kestävästä kylmäkäsitteilyä. Usein paras tulos saadaan, kun siemenet kylvetään syksyllä ulos.

D Saattaa olla vaikeasti itävä laji. Keväällä tehty kylmäkäsitteily ei useinkaan riitä. Parasta on kylvää heinäkuussa ulos maahan tai ruukkuun. Multa ei saa kuivua kertaakaan. Siemenet saavat osakseen ensin lämpökauden ja talvella kylmäkauden ja itävät seuraavana kesänä.

H Hernekasvien heimoon (Fabaceae) kuuluvien kasvien siemenet itävät periaatteessa A-kohdan mukaan. Kovia siemeniä on hyvä liottaa vedessä yön yli tai kuorta viillataan varovasti. Taimien juuret kärsivät

koulumisesta, joten siemenet on parasta kylvää suoraan kasvupaikalle tai yksittäin turveruukkuihin.

Hyvin pienet siemenet (esim. kellokukat) kannattaa vain ripotella ja painella sormin kylvöastiaan mullan pintaan. Kylvös sumutetaan kosteaksi ja peitetään rei'itetyllä muovilla.

Kaksivuotiset kasvit – kv

Siemenet kylvetään alkukesällä ulos, jotta lehtiruusuksukset ehtivät kasvaa isoiksi kesän aikana. Suuret lehtiruusuksukset jaksavat talvehtia ja kukinta on komea seuraavana kesänä. Muista suojata lehtiruusuksukset havuilla talven kylmyydeltä ja etenkin kevätauringolta! Auringon paahde + jäinen maa -yhdistelmä kuivattaa lehdet taatusti. Havut voi vähitellen poistaa kun maa on täysin sulanut.

Kaksivuotiset kasvit kylväytyvät jatkossa itsekseen ja kanta säilyy. Aluksi on kuitenkin hyvä vauhdittaa niitä **apukylvöillä** muutaman vuoden ajan. Se tapahtuu yksinkertaisesti niin, että alkukesällä kylvetään siemeniä (jotka on otettu talteen edellisenä syksynä) sinne ja tänne. Näitä alkukesän apukylvöjä jatketaan 2–3 vuotta, jotta kanta vakiintuu. Vähitellen maahan kertyy niin paljon kasvien pudottamia siemeniä, että aina on sopiva määrä siemeniä itämässä keväisin, aina on uusia lehtiruusuksukkaita kasvamassa ja aina on kukkivia kasveja kypsytämässä uusia siemeniä. Kasvikanta alkaa pitää itseään yllä. Kaksivuotiset kasvit ovat luettelossa monivuotisten kasvien ryhmässä.

Yksivuotiset kasvit – yv

- a** Siemenet kylvetään ulos maahan keväällä.
- ab** Lyhyt taimikasvatus on eduksi etenkin pohjoisemmassa, mutta siemenet on myös mahdollista kylvää suoraan maahan ainakin eteläisimmässä Suomessa
- b** Taimet vaativat esikasvatuksen sisällä. Esikasvatuksen pituus vaihtelee lajeittain, mutta useimmiten se aloitetaan huhtikuussa. Lajikohtaiset ohjeet löytyvät pusseista.

MaataisRUIS

Ruis, råg, Secale cereale on vuoden 2012 maataiskasvi. Suomessa on tällä hetkellä viisi rekisteröityä alkuperäisruislajiketta, mutta niiden lisäksi on muitakin vanhoja, säästyneitä rukiita. Tässä alla on muutamia korkeakasvuisia, perinteisiä ruiskantoja, joiden siemeniä olemme saaneet välitykseen juhlavuoden kunniaksi. Niitä suositellaan viljeltäväksi suurin piirtein samoilla leveyksillä, mistä ne ovat peräisin.

128-7D

”Lennuksen ruis” – Etelä-Karjalasta

Timo Rantakaulio kertoo kasvattamastaan Lennuksen rukiista: *”Lennuksen ruis on maataisruista, jota on ammoisista ajoista viljelty kotiseudullaan Etelä-Karjalassa Lennusjärven ympärillä, Savitaipaleen ja Luumäen rajakylissä. Sitä viljeltiin ainakin 1980-luvulla Luumäen Munteen kylän pohjoispuolella olevassa yksinäisessä talossa. Isäni haki heiltä siementä 1990 tienoilla meille Savitaipaleen Kaulion kylään ja siitä pitäen sitä ruista on taas ollut meillä...”*

Lennuksen ruis on pitkäkortista – pitkä mies peittyä siihen – pienijyvistä, hyvänmakuista, kohtalaisen satoisaa. Pensominen on ollut kohtalaista. Korrenpituus vaihtelee, jouskossa aina joitakin selvästi muita pitempiä korsia. Olki on kaunis kasvukauden aikaisten värienvaihteluiden takia: keväällä vaalean sinivihreä, sitten osin violetinpunertava, tuleennuttuaan lähinnä keltainen.

Minulla sato on vaihdellut lannoituksen, maaperän, etäviljelyn ja erinäisten sattumusten takia (esim. peuratuhot). Tähkät katkeilevat jonkin verran, erityisesti puidessa. Kasvusto soveltuu hyvin rikkaruohojen hävittämiseen varjostamalla. Suositellaan Kaakkois- ja Etelä-Suomeen. Annos 50g. Kysy tarvittaessa isompaa annosta.

128-7A

”Sulonruis” – Ristijärveltä

Routaruis, Kainuun Ristijärveltä peräisin oleva maataisruis. Hyvin pensastuva, satoisa ja pitkäkortinen (150–200 cm) maataiskanta. Suositellaan erityisesti Pohjois-Suomeen. Annos 50 g. Kysy tarvittaessa isompaa annosta.

Ylläpitoviljelyyn

128-7YB

”Sulonruis UR” – umpi- eli routaruis

”Sulonrukiista” erotettu kanta, jota on kylvetty Etelä-Suomessa syyskuussa tai myöhemmin. Kokeiltavaksi maan koko rukiinviljelyalueelle.

Annos n. 500 g. Kysy tarvittaessa isompaa annosta.

128-7YC

”Sulonruis JR” – juureis- eli juhannusruis

”Sulonrukiista” erotettu kanta, jota on kylvetty Etelä-Suomessa ennen juhannusta. Kokeiltavaksi maan koko rukiinviljelyalueelle. Annos n. 200 g.

128-7YE

”Finråg”

Ruotsin suomalaismetsistä löytynyt maataisruiskanta. Tätä Pohjoismaisessa geenipankissa säilytettävää syysruiskantaa (NGB 2563) on neljälle ylläpitokasvattajalle. Annos 20g.

36-7-6Y

Ruiskattara, råglosta / *Bromus secalinus*

”Finrågin” seassa kasvanutta ruiskattaraa. Perinteinen ruukin rikkaruoho. Syyskylvö. Siementä riittää viidelle ylläpitokasvattajalle. 50–100 cm. Annos 20 g.

Rekisteröidyt alkuperäisruislajikkeet

’Iivo’ – syysruis Liperistä

”*Setäni Hannes Parviainen toi sen 1932 Sortavalasta, jossa hän oli pehtoorina. Siitä lähtien sitä on viljelty meidän tilalla.*” Lajikeominaisuuksiltaan Suomen aikaisin ja sapoluvultaan paras. Kestävyys lumihometta vastaan on n. 30 % parempi kuin nykyisillä lajikkeilla. Viime kesän sapoluvut yli 300. Heikkoutena on korren pituus eikä sato ole yhtä hyvä kuin nykyisillä lajikkeilla. Jyväkoko on pieni, joten jauhoon tulee kuituja ja hyvä leivontaominaisuus. Pienin määrä mitä pystymme myymään on 40 kg. Suursäksissämme on 600 kg.

Siementiedustelut: Kosti Parviainen

p. 0400 678 887, k.parviainen@ppl.inet.fi

’Leivonen’ – syysruis Viitasaarelta

”*Viljelemme ruista kerran kolmessa vuodessa hehtaari-pari kerrallaan omaksi tarpeeksi.*” Hieman saattaa riittää muillekin siemeneksi, mutta suuria määriä emme toimita. Saatavuus riippuu vuosittaisista sääolosuhteista.

Siementiedustelut: Vuokko Leivonen

vuokko.leivonen@pp.inet.fi

’Eelis-Antti’ – syysruis Kiuruvedeltä

Siementiedustelut:

Eero Tikkanen, eero.tikkanen@pp4.inet.fi

Seokset

Siemenseosten kylväminen

Yksivuotisten kasvien seokset kukkivat kylvökesänä. Siemenet kylvetään rikkaruohoista puhdistettuun maahan aikaisin keväällä.

Monivuotisten kasvien seokset sisältävät sekä nopeasti että hitaammin kehittyviä lajeja. Kaikkien lajien kehittyminen kukkimisikään vie useamman vuoden. Siemenet voidaan kylvää joko syksyllä tai aikaisin keväällä. Osa siemenistä vaatii kylmäkäsitelystä itäykseen. Paras tulos saadaan, kun kylvetään juuririkkaruohoista puhdistettuun maahan ja maassa on riittävästi kosteutta.

Sekä yksi- että kaksivuotisia lajeja

YV – KV
200-2

Mesikukkamaa

Seoksessa on perhosten, kimalaisten, mehiläisten ja muiden mesipistiäisten suosimia puutarhakasveja liilan, roosan ja valkoisen sävyissä. Pääosassa rohtosormustinkukka (kv) ja kosmoskukka (yv) valkoisen ja punaisen sävyissä. Lisäksi valkomesikkää sekä kesäkuuruohoa (kv) ja illakkoa (kv). 50–100 cm.

Pysyvyyttä voi varmistaa keräämällä siemeniä talteen (kosmoskukka) ja antamalla kasvien siementää.

Aur.

Annos 5g riittää noin 5 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

KV-LAJI
200-7

Sormustinkukkaniitty

Rohtosormustinkukkaa punaisen monissa sävyissä ja valkoisena. Kaksivuotinen kasvi, joka jatkossa kylväytyy itsestään. Nuokkuvat kukat korkeassa varressa, lehdet ruusukkeena. Kukinta kesäkuussa. Soveltuu pihan laidoilte, puiden alle, pensaiden väleihin, kukkaniitylle...

Aur-pvar. Tuore-kostea, runsasravinteinen maa.

Annos 5 g riittää noin 10–15 m². Hinta 3 €4,50 €

Monivuotiset seokset

Seos maatiaiskasveista

MV – MAATIAISKASVISEOS
201-1

Hämyisä vanha puutarha ****

Tässä on kokoelma vanhojen puutarhojen aarteita. Kaikki kasvit ovat todellisia maatiaisia (****). Lajit

menestyvät parhaiten puolivarjossa esim. puutarhan laidalla, missä ne saavat kasvaa sopivasti villiintyneinä. Seoksessa on punaista ja valkoista varjoliljaa, sinistä lehtoakileijaa, lehtosinilavaa, ruusunpunaista kuolanpionia, rohtosormustinkukkaa sekä ripaus keväällä keltaisena kukkivaa kevätesikkoo (lk) ja liilanpunaista kevätlinnunhernettä (lk). **Pvar.**

Annos 5g riittää noin 5–8 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

MV-MAATIASKASVI
201-2

Varjoliljaniitty****

Seos valkoista ja liilanpunaista varjoliljaa. Perinteinen, nuokkuvakukkainen, kiitollinen lilja, joka menestyy sekä varjossa että auringossa, hyvässä maassa, pihan reunalla, omenapuiden alla ja muualla missä nurmea ei leikata. Voi kylvää myös laikuittain. **Huom.** Liljojen kehittyminen kukkiviksi kestää 4–5 vuotta ja ne tarvitsevat kasvurauhan. 80–150 cm.

Aur-var. Tuore, ravinteinen maa. Annos 5g riittää noin 10–20 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

MV-MAATIAISKASVI
201-3

Palavarakkau****

Vaikkapa häälahjaksi – perinteinen, helppohoitoinen, loistavanpunainen perenna. Kukkii kesä–heinäkuussa. 60–100 cm.

Aur. Tuore, runsasravinteinen maa.

Annos 5 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

Luonnonkantaa olevat seokset

MV – LUONNONKASVISEOS
202-1

Kulttuuriketo – lk

Kylvä kukkiva keto luonnonkasveilla aurinkoiseen rinteeseen tai kallion koloihin. Seoksessa on aurinkoisella paikalla läpäisevässä maassa viihtyviä lajeja: koirankieltä ja maarianverijuurtta, kuminaa, päivänkakkaraa, keltaista pukinpartaa, kyläkellukkaa ja ukontulikukkaa, komeakukkaista hirvenkeltoa, punaista mäkitervakkoa ja puna-ailakkia. Sekä lisäksi rohtorastia, punaisomaksaruohoa, kevätpiippoja ja keltakannusruohoa. Siemenet ovat luonnonkantaa.

Aur.

Annos 5g riittää noin 20 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

MV – LUONNONKASVISEOS
202-2

Rantalehto – lk

Seoksessa on näyttäväkukkaisia ja korkeahkoja lammen tai puroon rannalle soveltuvia luonnonkasveja. Pääosissa keltainen keltakurjenmiekkä ja purppuranpunainen rantakukka, lisäksi metsäkurjenpolvea, kurjenjalkaa sekä keväällä keltaisena kukkivaa niittykulleroa. Siemenet ovat luonnonkantaa. **Aur-pvar.**
Annos 5 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

Perennaseoksia

PERENNASEOS
203-9

Perhostarha

Kokoelma kookkaita, ”piikkisiä” ja näyttäviä, aurin-gossa viihtyviä mesipistiäisten ja perhosten suosimia kasveja. Komealehtistä sini- ja alppipiikkiputkea, karsta- ja siperianpallo-ohdaketta, purppuranpunais-ta maraljuurta ja hohtopiikkiputkea. 100–200 cm.
Aur. Kuiva-tuore, läpäisevä maa.
Annos 7 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS
203-3

Korkealle kurottajat

Seoksessa on näyttäviä, korkeaksi kasvavia puutarhan katseenangitsijoita. Ritarinkannuksia sinisen sävyissä, vaaleanpunaista harmaamalvikkia ja salkoruusua. 150–250 cm. **Aur.**
Annos 5 g riittää noin 5 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS
203-6

Kukkiva metsäpuutarha

Seoksessa on perinteisiä puolivarjossa, jopa varjossa viihtyviä perennoja, jotka sopivat pihan reunalle tai puiden alle tuoreeseen multamaahan. Pääosassa sini-sävyiset ukonhatut, punaiset ja valkoiset rohtosormustinkukat ja varjoliljat. Lisänä sinistä ukonkelloa, keväällä kukkivaa kevätesikkoa ja valkokukkaista arovuokkoa. **Pvar-(var).**
Annos 5 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS
203-10

Luonnonmukainen metsäpuutarha

Seoksessa on varjossa ja puolivarjoisella pihalla viihtyviä, hiukan harvinaisempia vähän tai ei ollenkaan jalostettuja luonnonperennoja. Tuoksuva valkokukkaista tertturotkokielloa ja lännenkonna-marjaa. Molemmissa on koristeelliset lehdet ja punaiset marjat syksyllä. Vaaleanpunaista köynnöstävää metsänätkelmää (lk), ripaus lehtoängelmää, keltaista

keltamao (lk) ja valkokukkaista arovuokkoa. **Huom.** Lajit ovat myrkyllisiä.

Var-(pvar). Tuore-kostea, ravinteinen multamaa.
Annos 5 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNA
203-11

Tarhaidänunikkoniitty***

Tarhaidänunikkoa punaisen eri sävyissä. Näyttävä kukinta kesä–heinäkuussa. Aurinkoiseen paikkaan, rinteeseen... menestyy myös heinikon seassa. 80–120 cm. **Aur. Kuiva-tuore, keskiravinteinen, läpäisevä maa.**
Annos 5 g riittää noin 20-25 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

SYÖTÄVIÄ KASVEJA
205-1

Ryytimaa

Kolme perinteistä, helppohoitoista ja satoisaa kasvi-maan perusyrttiä: **saksankirveli***, väinönputki*** ja **pillisipuli****. Nuoria versoja voidaan käyttää keväällä varhaisvihanneksena. Myöhemmin lehdet ja versot mausteeksi sekä tuoreena että kuivattuna. Ravinteinen maa ja aurinkoinen kasvupaikka. Väinönputki kuolee kukittuaan, mutta siementää sitä ennen runsaasti. (40)100–200 cm. **Aur.**
Tutustumistarjous 3 annospussia, hinta yht. 4 €

Perennaniityt

Perennoista voidaan kylvää luonnonkasvien tapaan iloinen, värikäs niitty. Runsaan lajimäärän ansiosta perennaniityllä riittää kukintaa kevästä syksyyn. Seokset kylvetään joko aikaisin keväällä tai syksyllä. Kylvöohjeet siemenpussissa.

PERENNASEOS
204-1

Aurinkoisen paikan seos

Tarhaidänunikko, harmaakänenkukka, keltavaleunikko, rohtosormustinkukka, karhunjuuri, palavarakkaus, keltakatkerro, rohtosuopayrtti, paratiisililja ym. Vähintään 15 lajia. **Aur.**
Annos 5 g riittää noin 7–10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS
204-2

Seos puolivarjoon tuoreelle maalle

Akileija, ukonkello, rohtosormustinkukka, mooseksenpalavapensas, tähkäkeijunkukka, kuolanpioni, siperiankurjenmiekkä, varjolilja ym. Vähintään 15 lajia. **Pvar.**
Annos 5 g riittää noin 7–10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

Monivuotiset kasvit - mv

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K	
17-1-5	KULTAKÄRSÄMÖ praktröllika / <i>Achillea filipendulina</i>	**	Näyttävä keltamykeröinen puutarhakukka. Keltaiset kärsä-mönkukinnot VII–VIII. 70–120 cm. Aur. Läpäisevä maa.	A	
17-8-3	RENTOUKONHATTU bågstormhatt / <i>Aconitum arcuatum</i>	***	Harvinainen Koreasta kotoisin oleva ukonhattu. Liilansiniset kukat VIII–IX. Metsäpuutarhaan. Pvar. 150 cm. †	C	
17-8-7	VALKOUKONHATTU elfbensstormhatt / <i>Aconitum 'Ivorine'</i>	*	Tavallista matalampi ukonhattu, jolla on norsunluunvalkoiset kukat VII. 70–90 cm. Pvar. †	C	
17-8-9	KELTAUKONHATTU alpstormhatt / <i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>lycoctonum</i>	*	Harvinainen puutarhakasvi. Tummat lehdet, vaaleankeltaiset kukat heinä–syyskuussa. 80–120 cm. Pvar. †	C	
		A.	*	Vaaleankeltaiset kukat.	C
		B.		Valkokukkainen muoto.	C
17-8-9-1	ETELÄNUKONHATTU 🐝 sydstormhatt / <i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>neapolitanum</i>	***	Muistuttaa suuresti edellistä, jonka alalaji tämä on. Vaaleankeltaiset kukat heinä–syyskuussa. 120 cm. Kestävä myös pohjoisessa. †	C	
17-8-9-2	LEHTOUKONHATTU 🐝 nordisk stormhatt / <i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>septentrionale</i>	lk	Harvinainen lehtokasvi. Vaalean sinipunaiset kukat harvahkossa tertussa VII. Tämä luonnonkanta on alkujaan lähtöisin Ilomantsista. 80–120 cm. Pvar. †	C	
17-8-10	AITOUKONHATTU 🐝 stormhatt / <i>Aconitum napellus</i> subsp. <i>lusitanicum</i> 'Troikka'		'Troikka' on pienikokoinen ja aikaisin, jo heinäkuussa kukkiva lajike. Tummansiniset kukat. Tiivis ja pysty kasvutapa. Löydetty ap. Kirovskista. 60 cm.	C	
17-8-13	TARHAUKONHATTU 🐝 trädgårdsstormhatt <i>Aconitum x stoeckianum</i>		Vaivaton ja varma kukkija. Haarautuva kukinto VII–IX. Kukkatarhan taustalle, pihan laidalle isoksi kasvustoksi. 80–120 cm. Tuore multamaa. Pvar. †	C	
		A.	****	"Sininen/tumma lila, haaroitettu, korkeus lähes 2 m."	C
		B.		Siemeniä valkokukkaisesta lajikkeesta.	C
18-3-1	VALKOKONNANMARJA vit trolldruva / <i>Actaea alba</i>		Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva luonnonperenna metsäpuutarhaan ja katveeseen. Koristeelliset lehdet. Valkoiset marjat myrkyllisiä. Pvar–var. 40–80 cm. †	C	
18-3-3	LÄNNENKONNANMARJA amerikansk trolldruva / <i>Actaea rubra</i>	*** P-S	Kuten edellä, mutta punaiset koristeelliset marjat (myrkyllisiä). 30–50 cm. Pvar–var. Myös pohjoiseen. †	C	
19-13-4	MEKSIKONIISO 🐝 🦋 mexikansk anisisp <i>Agastache mexicana</i>	*	Isojen ystäväille. Punaliila kukkatähkä. Monivuotinen mutta ei yleensä talvehdi. 70–80 cm. Aur. Tämä voi olla jokin muukin iisolaji.	A	
19-2-4	KEVÄTRUUSULEINIKKI våradonis / <i>Adonis vernalis</i>	*	Luonnonperenna, keväisen puutarhan väriiläiskä. Runsaasti keltaisia kukkia, neulasmaisen kapeat lehdet. Kalkkipitoinen, läpäisevä maa. Aurinkoinen paikka. Kivikko- ja kalliopuutarhaan. IV–V. 30–40 cm.	D	
20-6-1	MAARIANVERIJUURI 🐝 småborre / <i>Agrimonia eupatoria</i>	lk	Luonnonvarainen niittykasvi. Keltainen, tähkämäinen kukinto VII–VIII. Lääkekasvi. 50–100 cm. Aur–pvar.	C	
20-18-1	LIUSKASALKORUUSU stockros / <i>Alcea ficifolia</i>	*	Tarhasalkoruusua talven- ja taudinkestävämpi. Yksinkertaiset kukat keltaisia, punaisia ja vaaleanpunaisia. "Talvehitinut hyvin." Kv tai lyhytikäinen mv. Aur.	A	
20-18-2	TARHASALKORUUSU stockros / <i>Alcea rosea</i>		Kukkatarhan katseenvangitsija. Upea kukinta heinäkuusta syysmyöhälle. Kv tai lyhytikäinen mv. 1,5–2,5 m. Aur.	A	
		A.		Punasävyt.	A

		B.		Roosa. Kanta ap. Viron Töstamaasta.	A
		C.	*	"Musta" – hyvin tumman punainen.	A
		D.		Persikanväriset kukat. Kanta ap. Viron Töstamaasta.	A
20-18-3	NUKKASALKORUUSU gulstockros / <i>Alcea rugosa</i>		*	Venäjäältä kotoisin. Keltaiset yksinkertaiset kukat. Kv tai lyhytikäinen mv. Aur.	A
21-1-3	REUNUSPOIMULEHTI rödskäftig daggkäpa <i>Alchemilla erythropoda</i>		**	Koristeellinen, tuuhea lehdistö. Punertavat lehtiruodit ja vihertävät kukinnot. Kestävä perenna myös pohjoiseen. VI–VII. 25 cm. Aur–pv. Reunus- ja maanpeitekasvi.	A
21-6-14	UKKOLAUKKA kirgislök / <i>Allium hollandicum</i>		*	Komea, korkea laukka. "Siementää ja tekee sivuspuleita, oikea alkukesän silmänilo." Liilanpunainen, pallomainen kukinto V–VI. 60–80 cm. Aur–pvar.	C
21-6-42	KARHUNLAUKKA ramslök / <i>Allium ursinum</i>		**	Leveälehtinen, Ahvenanmaalla luonnonvarainen lehtokasvi. Valkoiset kukinnot kesäkuussa. 20–40 cm. Pvar–var. Siemenet puutarhakannasta.	C
24-18-4	ROHTORASTI 🐝 oxtung / <i>Anchusa officinalis</i>		lk	Harvinaisehko luonnonkasvi. Pienet punaviolettiset lemmitkinkukat. Värjäyskasvi. Lämpäisevä maa. 50–100 cm. Aur.	A
25-3-9	HELOVUOKKO röd flikanemon / <i>Anemone x lesseri</i>			Arovuokon tapainen punakukkainen vuokko VI. Liuskaiset lehdet. Tuore, lämpäisevä maa. 30–40 cm. Aur–pvar. †	C
25-3-11	AMERIKANVUOKKO flikanemon / <i>Anemone multifida</i>			Pohjois-Amerikassa luonnonvarainen vuokko. Kukanväri vaihtelee kellanvaaleasta punertavaan. Nukkapintaiset lehdet. Lämpäisevä maa. †	B
25-3-17	AROVUOKKO tovsippa / <i>Anemone sylvestris</i>			Kaunis ja kestävä suurikukkainen vuokko. Valkoiset kukat V–VI. Lämpäisevä maa. 20–30 cm. Aur–pvar. †	B
25-6-6	KARHUNPUTKI 🐝 skogspipa / <i>Angelica sylvestris</i>		lk	Komea ja kookas putkikasvi. Luonnonkanta Luhangasta. Vaalea sarjakukinto VII–VIII. 150–200 cm.	A
26-3-3	JOHANNEKSENSAURAMO midssommarkulla <i>Anthemis sancti-johannis</i>		*	Keltasauramo muistuttava ja sen kanssa helposti risteytyvä luonnonperenna. Oranssit mykeröt VI–VII. Kv, kylvähyy. Lämpäisevä maa. 50–70 cm. Aur.	A
26-3-4	KELTASAURAMO 🐝🦋 färgkulla / <i>Anthemis tinctoria</i>		lk	Syvänkeltaiset, päivänkakkaramaiset mykeröt. Värikasvi. Lämpäisevä maa. 50–70 cm. Aur. "Kukkii kauan ja runsaasti, syksyyn saakka."	A
26-4-1	TÄHKÄHIETALILJA stor sandlilja / <i>Anthericum liliago</i>		***/ **	Vuosi vuodelta komistuva, helppohoitoinen vanha perenna. Valkoiset kukat VI. Lämpäisevä maa. 50–70 cm. Aur.	C
			!	Huomattava akileijoista. Samassa puutarhassa yhtä aikaa kukkivat akileijat risteytyvät keskenään. Siementaimet eivät välttämättä ole emokasvien kaltaisia.	
27-3-1	ALPPIAKILEIJA alpikleja / <i>Aquilegia alpina</i>		*	"Kukkii alkukesästä, muistuttaa japaninakileijaa." Sinivalkoiset kukat. 30–50 cm. Aur–pvar. †	C
27-3-4	KANADANAKILEIJA scharlakansakleja <i>Aquilegia canadensis</i>		*	Pitkäkannuksinen, hoikkakukkainen akileija. Siemenet on kerätty 'Little Lanterns' -lajikkeesta, jolla on puna-keltaiset kukat. †	B/ C
27-3-6	JALOAKILEIJA pastellakleja <i>Aquilegia Cultorum</i> -ryhmä			Pitkäkannuksisia, suuri- ja värikäskukkaisia lajikkeita. Kukinta VII. 80–120 cm. Aur–pvar. †	B/ C
		A.	*	Väriseos pitkäkannuksisia jaloakileijoja.	B/ C
		B.	*	'Violet'-lajikkeesta kerättyjä siemeniä.	B/ C
		D.	*	"Kaunis, erittäin runsas- ja pitkäkukintainen, väri hailakkaa vaaleanpunaista ja keltaista."	B/ C
27-3-9-1	KÄÄPIÖJAPANINAKILEIJA japansk akleja <i>Aquilegia flabellata</i> var. <i>pumila</i>			Matalakasvuinen, suosittu koristekasvi. Herkän kauniit kukat alkukesällä. Sopii myös kivikkopuutarhaan. 15–30 cm. Aur–pvar. †	C
		A.	***	'Nana Alba' – matala, kukat vahamaisen valkoiset.	C
		B.	**	Sinivalkoiset kukat.	C
		C.	*	'Kurilensis' – vaaleanpunaiset kukat.	C

27-3-11	TULIAKILEIJA eldakleja / <i>Aquilegia formosa</i>	**	Leveähköt, pitkäkannuksiset, kirkkaan puna-keltaiset kukat VII–VIII. Sirot lehdet. 40–60 cm. Aur–pvar. †	C
27-3-16	LAPINAKILEIJA pastellakleja <i>Aquilegia 'Olympia'</i>	****/ ***	Vanha, perinteinen akileija. Kaksiväriset siniset-vaalean-keltaiset kukat VI. 30–40 cm. Aur–pvar. †	C
27-3-22	LEHTOAKILEIJA akleja / <i>Aquilegia vulgaris</i>	!	Vuoden 1993 maatiaskasvi! Ikivanha koriste- ja lääkekasvi. Kukinta alkaa Etelä-Suomessa kesäkuun alkupuolella. 50–80 cm. Aur–pvar. †	C
		A. ****	Seos punaisen sävyjä vaaleasta tummaan.	C
		C. ****	”Sirpa 1” – viininpunainen, kerrottu, upea!	C
		D. ****	Sininen.	C
		F. ****	Seos eri värejä. Yksinkertaisia ja kerrottuja kukkia.	C
27-3-22-1	LEHTOAKILEIJAMAISET LAJIKKEET – <i>Aquilegia vulgaris</i>		Jalostustyön tuloksena syntyneitä lehtoakileijamaisia lajikkeita. ’Barlow’-akileijat ovat kannuksettomia. Siementaimien ominaisuudet voivat vaihdella. †	C
		B. **	’Nora Barlow’ – puolikerrannainen, vaaleanpunainen, valkoviiruinen.	C
		E. *	’Nora Barlow’ – väriseos.	C
		F. *	’William Guinness’ eli ’Magpie’. Tumman liilansävyiset kukat, joiden sisäosa puoliksi vaalea.	C
27-3	AKILEIJASEOS aklejamix / <i>Aquilegia</i> sp.		Seos eri akileijoja ja -risteymiä. Kaikenvärisiä ja -muotoisia akileijoja. †	C
28-16-4	TARHALAUKKANEEILIKKA trädgårdstrift <i>Armeria Maritima</i> -ryhmä	**	Puutarhamuoto. Tiiviit kukinnot. Kapeat, heinämäiset lehdet. Hyvä kivikkoistutuksiin ja kuivan paikan peittokasviksi. Kuivahko, läpäisevä maa. VI–VII. 15–40 cm. Aur.	A
		A. **	Punaiset kukat.	A
		B. *	’Alba’ – valkoiset kukat.	A
29-1-3	IDÄNARNIKKI trädgårdsarnika / <i>Arnica sachalinensis</i>	**	Tavallisin arnikki pihoilla. Keltaiset pienet päivänkakkaramaiset mykeröt VII–IX. 30–40 cm. Aur–pvar.	A
29-6-2	ISOTÖYHTÖANGERVO plymspirea / <i>Aruncus dioicus</i>	***	Kookas, kestävä perenna myös pohjoiseen. Kermanvalkoinen kukinto VI–VII. 150 cm. Aur–var.	B
29-6-2	KAMTSATKANTÖYHTÖ- ANGERVO plymspirea / <i>Aruncus kamtschaticus</i>	** P-S	Kermanvalkoiset kapeat kukinnot kesä–heinäkuussa. Tiivis vihreä lehdistö. Kestävä perenna myös pohjoiseen. 70 cm. Aur–pv.	B
30-8-2	KIINANJALOANGERVO plymastilbe / <i>Astilbe chinensis</i>		Pitkään kukkiva luonnonperenna. Liuskaiset lehdet, pystyt kapeat kukinnot VIII–IX. Ap. luonnonkanta Koillis-Kiinasta Changbai Shanin vuoristosta. Aur–pvar.	B
31-2-1	TUNTURIKURJENHERNE mörk fjällvedel / <i>Astragalus alpinus</i>	lk	Hernekasveihin kuuluva, pohjoisen niityillä, kallioilla ja hiekkakankailla luontainen laji. Sinipunertava, tyveltä vaaleampi kukinto. 8–20 cm. Kalliopuutarhaan.	H
31-3-3	ISOTÄHTIPUTKI stjärnflocka / <i>Astrantia major</i>		Kaunis, kiitollinen, perinteinen luonnonperenna. Kukki pitkään VII–IX. 50 cm. Aur–var.	C
		A. ****	”Näsinkallio” – paikalliskanta Tampereelta 1900-luvun alkupuolelta. Lisää Maatiainen-lehdessä 2/08.	C
		B.	Seos valkoista ja vaaleanpunaista.	C
		C.	”Kaisaniemi” – valkokukkainen ilm. ap. luonnonkanta. ”Sveitsiläinen luonnonkasvi. Sopivasti leviää itsestään.”	C
		D. *** P-S	’Rosensymphonie’ – punakukkainen lajike.	C
31-3-4	KAUKASIAANTÄHTIPUTKI kaukasisk stjärnflocka <i>Astrantia maxima</i>	**	Edellisen sukulainen, sitä isokukkaisempi laji. ”Isot vaaleanpunaiset suojalehdet kukissa. Läpimitta jopa 6 cm. Komea.”	C
33-3-3	KAUNOKAINEN bellis, tusensköna / <i>Bellis perennis</i>		Pieni perenna käytävien reunoille ja nurmikolle. 5–20 cm. Leviää. Läpäisevä maa. Aur–pvar.	A

		A.	*** P-S	"Luonnonkasvi, joka on kasvanut puutarhassani nurmikolla jo 30 vuotta." Valkoiset mykeröt. Ap. siemenet on kerätty eri puolilta Keski-Eurooppaa. "Menestyy hyvin ja lisääntyy vuosi vuodelta."	A
33-6-1	HERTTAVUORENKILPI hjärtbergenia / <i>Bergenia cordifolia</i>			Kestävä perenna. Herttamaiset, talvivihreät lehdet. Ruusunpunaiset kukinnot V–VI. 30–50 cm. Aur–var.	A
		A.	****	Kuhmoisten Haukkasalossa kauan kasvanut kanta.	A
		B.	*** P-S	Pohjoisessa pitkään kasvaneita kantoja.	A
37-6-2	PUNAKOIRANKÖYNNÖS röd hundrova <i>Bryonia cretica</i> subsp. <i>dioica</i>		***	Nopekasvuinen ja peittävä ruohovartinen köynnös. Karheakarvainen, kiipeää kärhillä. Tarvitsee tuen. Pienet kukat VII–IX, punaiset marjat. 2–3 m. Pvar. †	C
37-11	HÄRÄNKUKKA ljusöga / <i>Bupthalmum salicifolium</i>		**	Arnikkia muistuttava helppohoitoinen luonnonperenna. Keltaiset mykeröt VII. 30–40 cm. Aur. Lämpösestä maa. Kalliopuutarhaan.	A
37-12-1	KULTAJÄNÖNPUTKI harört <i>Bupleurum longifolium</i> subsp. <i>aureum</i>			Vihertävänkeltaiset, tyräkkimäiset kukinnot VI–VIII. Kestävä myös pohjoisessa. 90–120 cm. Aur–pvar.	D
		A.	**	Nuorehkoja kantoja.	D
		B.		"Altai" – Katunjoen latvoilta ap. kerätty luonnonkanta.	D
			!	Kellot (<i>Campanula</i>) olivat v. 1995 maatiiskasveja!	
39-11-1	HERTTAKELLO hjärtklocka / <i>Campanula alliariifolia</i>		*	Loppukesällä kukkiva kello. Isot valkoiset nuokkuvat kellokukat pitkin vartta. Matalahko, 35 cm. Aur.	A
39-11-9	HIRVENKELLO skogsklocka / <i>Campanula cervicaria</i>		lk	Luonnonvaraisena harvinainen niittykasvi. Vaaleansininen, tiheä kukinto VII. Kv. 50–100 cm. Aur–pvar. Ap. luonnonkanta.	A
39-11-14	PEURANKELLO ängstoppklocka / <i>Campanula glomerata</i>		lk	Yleinen niittyjen ja pientareiden kellokukka. Tukeva varsi ja näyttävä sinivioletti kukinto VI–VIII. 40–80 cm. Aur.	A
39-11-19	MAITOKELLO mjölklocka / <i>Campanula lactiflora</i>		**	Kookas perenna kukkatarhan taustalle. Vaaleansinertävät kellokukat VII–VIII. 80–150 cm. Aur–pvar.	A
39-11-20	UKONKELLO hässleklocka / <i>Campanula latifolia</i>			Komea maatiaisperenna, näyttävä kukinto VII. 80–150 cm. Pvar. Kukkii kauimmin kostealla paikalla. Leviää kylvämällä.	A
		A.	****	Sininen.	A
		B.	****	Valkoinen.	A
		C.	****	Sinistä ja valkoista.	A
39-11-20-1	ISOUKONKELLO stor hässleklocka <i>Campanula latifolia</i> var. <i>macrantha</i>		**	Edellistä vieläkin suurempi. Isot kukat heinäkuussa. Pvar. 1,5–1,8 m	A
		A.	**	Sinivioletit kukat	A
		B.	**	Valkoiset kukat.	A
39-11-20-2	UKONKELLOLAJIKE hässleklocka / <i>Campanula latifolia</i>		*	Ukonkellon lajike. Valkoiset kellot liilalla silmällä.	A
39-11-22	MAARIANKELLO mariaklocka / <i>Campanula medium</i>			Ihastuttava kaksivuotinen kellokukka. Kukkii VII–VIII. 50–90 cm. Aur–pvar.	A
		A.	*	Seos valkoisen, sinisen ja punaisen sävyisiä kukkia.	A
		B.		Siniset yksinkertaiset kukat.	A
39-11-24	HARAKANKELLO ängsklocka / <i>Campanula patula</i>		lk	Yleinen, tuttu luonnonkasvi. Violetit kellokukat VI–VIII. Kv. Kylvätty. 30–80 cm. Aur–pvar.	A
39-11-25	KURJENKELLO stor blålocka <i>Campanula persicifolia</i>		lk	Etelä-Suomessa yleinen luonnonkasvi ja myös perinteinen puutarhakukka. "Kurjenkellon saa kukkimaan pakkasiin asti poistamalla siemenkodat heti kukkien lakastuttua. Samaan kohtaan tulee uusia kukkia...eikä perennapenkissä tule kylvämällä." 50–100 cm. Aur–pvar.	A
		A.	lk	Sinikukkainen.	A
		B.	lk	Siemenet on kerätty valkokukkaisista.	A

		C.	lk	Siemenet on kerätty sini- ja valkokukkaisista.	A
39-11-30	PISAMAKELLO prickklocka / <i>Campanula punctata</i>			Aasialainen kello. Suuret pitkänomaiset kukat VI–VIII. 30–60 cm. Aur–pvar. ” <i>Kaunis kellokukka, leviää kyllä aika lailla.</i> ”	A
		B.	*	Seos punertava- ja valkokukkaisia. ” <i>Niin kaunis!</i> ”	A
39-11-32	VUOHENKELLO knöllklocka <i>Campanula rapunculoides</i>		****	” <i>Pidän tästä nuokkuvine kelloineen. Ei mielestäni leviä niin runsaasti kuin yleensä väitetään.</i> ” Alun perin hyötykasvina viljelty koristekasvi. Violetit kukat pitkässä tertussa VII–IX. Leviää juurakoilla ja kylvääntymällä. 40–90 cm. Aur–pvar.	A
39-11-35	KISSANKELLO blåklocka / <i>Campanula rotundifolia</i>		lk	Keski-Pohjanmaan maakuntakukka ja tuttu luonnonkasvi. Siniset nuokkuvat kellokukat VII–VIII. Kivikko- ja kalliopuutarhaan. 30 cm. Aur.	A
39-11-42	TÄHKÄKELLO svavelklocka / <i>Campanula thyrsoides</i>		*	Harvinainen kellokasvi, kotoisin Alpeilta. Tiheäkelloinen, vaaleankellervä, tähkämäinen kukinto varren päässä. Aur–pvar. Kv–mv. 45–60 cm.	A
39-11-43	VARSANKELLO nässelklocka / <i>Campanula trachelium</i>			Korkea ukonkellomainen laji. Lehdet muistuttavat nokkosta. ” <i>Kasvi ilmestyy milloin minnekin. Ei hevillä häviä vaikka sitä rajoitan.</i> ” Sinivioletit kellot VII–VIII. 40–100 cm. Aur–pvar. Leviää kylvääntymällä.	A
		A.	***	Sinikukkainen.	A
		B.	*	Valkokukkainen.	A
39-11-43-2	VARSANKELLOLAJIKE nässelklocka / <i>Campanula trachelium</i>			Valkoiset kukat, mukana on myös kerrottuja.	A
42-6-8	AHDEKAUNOKKI rödtklint / <i>Centaurea jacea</i>		lk	Luonnonvarainen niittykasvi. Liilanpunaiset mykeröt VII–VIII. 50–80 cm. Aur.	A
42-6-9	KELTAKAUNOKKI gulklint / <i>Centaurea macrocephala</i>		***/ **	Komea puutarhakasvi ja luonnonperenna. Sutimaiset keltaiset kukinnot VII–VIII. 70–100 cm. Aur.	A
42-6-11	MUSTAKAUNOKKI svartklint / <i>Centaurea nigra</i>		**	Tumman violetinpunaiset mykeröt kesä–heinäkuussa. ” <i>Omiaan kuivalla, luonnonläheisellä paikalla.</i> ” 50–80 cm. Aur.	A
42-6-12	NURMIKAUNOKKI ängsklint / <i>Centaurea phrygia</i>			Yleinen niittykasvi Etelä- ja Itä-Suomessa. Liilanpunaiset mykeröt VII–IX. ” <i>Ehkä kestävin kaunokkilaji</i> ”. 50–100 cm. Aur.	A
		A.	lk	Pohjois-Suomessa jo yli 30 vuotta kasvanut kanta.	A
		B.	lk	Luonnonkanta Etelä-Suomesta.	A
42-6-12-1	NURMIKAUNOKKI ängsklint <i>Centaurea phrygia</i> f. <i>discolor</i>		lk P-S	” <i>Mykerön kehräkukat ovat valkoiset ja isommat laitakukat vaaleamman sinipunaiset kuin päämuodolla. Muunnos on myös päämuotoa hieman matalampi.</i> ”	A
42-6-15	KETOKAUNOKKI vädtklint / <i>Centaurea scabiosa</i>		lk	Etelä-Suomessa melko harvinainen, komea niittykasvi. Isot liilanpunaiset mykeröt VII–IX. 80–100 cm. Aur.	A
42-11-2	KAUKASIANKIRAHVINKUKKA jättevädd / <i>Cephalaria gigantea</i>		***	” <i>Kurottelee kukkiaan muiden takaa eikä jää jalkoihin. Erikoinen, omalla tavallaan kaunis.</i> ” Korkea ja hoikka kuin kirahvinkaula. Vaaleankeltaiset, mykerömäiset kukinnot VII–VIII. 2–2,5 m. Aur.	C
44-2	KELTAMO skelört / <i>Chelidonium majus</i>		lk	Keltakukkainen vanha lääkekasvi, kaunislehtinen koristekasvi. Leviää siemenillä. 40–50 cm. Pvar. †	D
45-5-2	SIKURI cicoria / <i>Cichorium intybus</i>		**/ *	Ihanat siniset sikurinkukat. Katkeranmakuinen juuri kahvinkorvikkeeksi. 50–100 cm. VII–IX. Aur.	A
46-6-10	KELLOKÄRHÖ helbladig klematis <i>Clematis integrifolia</i>			Ruohovartinen kaunis kärhkö, ei varsinaisesti köyntele. Nuokkuvat, kellomaiset kukat VII–IX. 50–90 cm. Aur–pvar. †	C
		A.	**	Tummansiniset kukat	C
		B.	*	Siemenet on kerätty sekä sini- että punakukkaisista.	C
46-6-23	PENSASKÄRHÖ styvklekatis / <i>Clematis recta</i>			Ruohovartinen kärhkö. Runsaasti pieniä, valkoisia, tuoksuvia kukkia VII–VIII. 120–150 cm. Aur–pvar. †	C
		A.	***	Melko vanha kanta Etelä-Suomesta.	C
		B.	**	Sekoitus tavallista ja punalehtistä muotoa (f. <i>purpurea</i>).	C

48-4-1	LAMOPEIKONKELLO porslinsklocka <i>Codonopsis clematidea</i>	***/ **	Rentovartinen puoliköynnös. Posliininsiniset kellokukat VII–VIII. ”Kukki kauniisti vuosittain.” 50–70 cm. Aur-pvar.	C
49-14-3	ISOKAUNOSILMÄ flicköga / <i>Coreopsis grandiflora</i>	*	Upea ryhmäperenna. Pitkä ja runsas kukinta VI–VIII. 'Schnittgold'-laji, jolla on yksinkertaiset, kullankeltaiset mykeröt. 40–80 cm. Aur. ”Kukki taas komeasti”	A
50-4	HEIDINKUKKA klockviva / <i>Cortusa matthioli</i>	**	Esikoiden sukulainen. Liilanpunaiset kukat V–VI. Kasvupaikkavaatimukset kuten esikoilla. Metsä- ja varjopuutarhaan. 20–30 cm. Pvar-var.	C
50-5-5	JALOKIURUNKANNUS sibirisk nunneört / <i>Corydalis nobilis</i>	****/ ***	Kartanopuutarhojen näyttävä kevätkukkija. Vaaleankeltaiset kukkatertut V–VI. Sinivihreät, koristeelliset lehdet. Kiihtuu pois keskikesään mennessä. 40–60 cm. Aur-pvar. †	D
54-8-2	KOIRANKIELI hundtunga / <i>Cynoglossum officinale</i>	lk	Harvinainen, kookas, luonnonvarainen lemmikkikasvi. Pienet sinipunaiset kukat VII–VIII. Kasvin juuresta on saatu punaista väriainetta. Kv. 50–80 cm. Aur. Siemenet on kerätty puutarhassa kasvavista kasveista.	A
56-4-7	KIINANRITARINKANNUS kinesisk riddarsporre <i>Delphinium grandiflorum</i>	*	Loistavan sinikukkainen ritarinkannus, kukkii VII. Kasvatetaan yleensä yksivuotisena kesäkukkana, myös kv-kasvatusta voi kokeilla. Tuore, hiekkainen maa. 30–50 cm. Aur. †	B
56-4-4	ISORITARINKANNUS stor riddarsporre / <i>Delphinium elatum</i>	***	Puutarhan katseenvangitsija. Perinteinen ja näyttävä koristekasvi. Kukinta VI–VII. 150–250 cm. Aur. †	C
56-4-5	”MAATIAISRITARINKANNUS” trädgårdsriddarsporre <i>Delphinium</i> sp.		Maatiaisritarinkannukset (vanhojen jalo- ja isoritarinkannusten siemenjälkeläiset) ovat nykyisiä jaloritarinkannuksia pieni- ja harvakukkaisempia, silti tavattoman komeita. Siementaimien ominaisuudet voivat vaihdella. †	C
		A. ***	”Se joka ei kaadu vaikka ei tue. Kukat tummansinisiä – melkein valkeita. Siemenet ovat kerätty sinisensävyisistä kukista, koska ne ovat mielestäni tosi kauniita. Pysyvät todellakin pystyssä vaikka kasvavat isoiksi. Korkeimmalle tuli mittaa yli 2m.”	C
		B. ***	Sinisävyt.	C
		C. ****	”Ikivanhoja pehkuja todella korkeita, kirkkaan taivaansinisiä maatiaisia.” Vanha kanta Varpaisjärveltä.	C
56-4-6	JALORITARINKANNUS trädgårdsriddarborre <i>Delphinium</i> Elatum- ja Pacific-ryhmät		Jaloritarinkannukset ovat näyttäviä, suuri- ja tiheäkukintoisia, tukea vaativia perennoja. Kukinta VI–VII. 150–250 cm. Aur. Siementaimien ominaisuudet voivat vaihdella. †	C
		E. *	Kirkaansininen, 1,5–2m.”Loistavan siniset kukat. Upea!”	C
		F. ***	Sinisävyt.	C
		G. *	Sinisen sävyt. Matalahko 1–1,5m.”Ei tarvitse tukemista.”	C
		H. *	’King Arthur’ – sinivioletti, tuplakerrottu, vaalea silmä.	C
		I. **	Valkoinen. Siemeniä vähän.	C
		J. **	Sinivioletti.	C
		K. **** P-S	”Kukissa on sinisen ja violetin eri sävyjä, osassa on musta, osassa valkea keskusta...ovat noin 150 cm korkeita.” Pudasjärvellä jo 60-luvulta kasvanut kanta.	C
56-4	RITARINKANNUSSEOS riddarborremix <i>Delphinium</i> Elatum- ja Pacific-ryhmät		Seos erivärisiä ritarinkannuksia. Kasvata seoksena tai valikoi omat suosikkisi, valikoimaa taatusti riittää. †	C
		A. P-S	Värisekoitus Rovaniemeltä.	C
		B. **	Värisekoitus Raakkilasta, Etelä-Suomesta.	C
56-11-3	MYKERÖNEILIKKA knippnejlika / <i>Dianthus armeria</i>	**	Keskieurooppalainen luonnonlaji. Pienet aniliinipunaiset kukat VI–VIII. Kv. Kylväytyy. 30–40 cm. Aur. †	A
56-11-4	HARJANEILIKKA borstnejlika / <i>Dianthus barbatus</i>		Ikivanha, arvostettu ja kestävä koristekasvi. Pitkä kukinta VI–VIII. Kylväytyy. 30–50 cm. Aur. †	A
		A. ***	Punainen.	A
		B. ****	”Punaisia sävyjä – kaunis.” Ylläpitokanta.	A

		C.	****	”Sagalund” – puna-valkoraidallinen kanta ap. yli satavuotiaasta puutarhasta. Ylläpitokanta.	A
		D.	***	Väriseos.	A
56-11-6	MUNKKINEILIKKA chartreusenejlিকা <i>Dianthus carthusianorum</i>		**	Keskieurooppalainen luonnonlaji. Purppuranpunaiset kukat tiheinä mykeröinä. Kapeat lehdet. ”Maatiaiskasvin ainesta! Kylväytyy helposti varsinakin sepelikäytävälle.” VI–VII. Lämpäsevä maa. 30–50 cm. Aur. †	A
56-11-13	TARHAKETONEILIKKA brilliansnejlika Dianthus Deltoides-ryhmä		*	Siemeniä tummanpunakukkaisesta lajikkeesta. Erinomainen kallio- ja kivikkokasvi. Kukinta VII–VIII. Kuiva, lämpäsevä maa. 10–20 cm. Aur. †	A
56-11-26	PULSKANEILIKKA praktnejlika / <i>Dianthus superbus</i>		lk	Pohjois-Suomessa yleinen luonnonlaji. Suuret ripsureunaiset, vaaleanpunaiset kukat VI–VII. Lämpäsevä maa. 20–60 cm. Aur–pv. †	A
56-11-27	METSÄNEILIKKA stennejlিকা / <i>Dianthus sylvestris</i>		*** P-S	Raahessa jo pitkään viihtynyt kestävä neilikka. Haalean vaaleanpunaiset kukat kesä–heinäkuussa. Kuiva, lämpäsevä maa. 25 cm. Aur. †	A
57-8	MOOSEKSENPALAVAPENSAS diptam / <i>Dictamnus albus</i>			”Komea, kaunislehtinen perenna.” Tuoksuvat ruusunpunaiset, orkideamaiset kukat VII–VIII. Kasvin koskettelusta auringonpaisteessa voi olla seurauksena palovamman tapainen ihottuma. 60–100 cm. Aur.	D
		A.	****	Punakukkainen, hyvin vanha kanta.	D
58-2-2	KELTASORMUSTINKUKKA gul fingerborgsblomma <i>Digitalis grandiflora</i>		***	Hieno, siro sormustinkukka. Sitruunankeltaiset kukat VII–VIII. 60–100 cm. Aur–pvar. †	A
58-2-3	VILLASORMUSTINKUKKA grekisk fingerborgsblomma <i>Digitalis lanata</i>		*	Harvinaisempi sormustinkukkalaji, jonka kukkavarssi on lehdekäs ja pitkäkarvainen. Koristeelliset, kaksiväriset vaalean-kellanuskehtavat kukat sijaitsevat lehtihangoissa. 60–90 cm. Aur–pvar. †	A
58-2-4	PIKKUSORMUSTINKUKKA liten fingerborgsblomma <i>Digitalis lutea</i>		**	Kuten keltasormustinkukka, mutta pienempi. 50 cm. Aur–pvar. ”Sievä kasvi, pienempi versio isosta sormustinkukasta.” †	A
58-2-6	(ROHTO)SORMUSTINKUKKA fingerborgsblomma <i>Digitalis purpurea</i>			Vanha lääke- ja koristekasvi. Näyttävät kukinnot VI–VIII. ”Kova leviämään, jos antaa siementen varista.” 100–150 cm. Aur–pvar. †	A
		A.	****	”Pilkku” – maatiaiskanta Turun seudulta Vehmaalta. Pilkullisia, puna- ja valkokukkaisia.	A
		B.	****	Siemenet on kerätty valkokukkaisista sormustinkukista.	A
		C.	****	Siemenet on kerätty tumman punaliilan värisistä sormustinkukista.	A
58-2-6-1	SORMUSTINKUKKALAJIKE fingerborgsblomma <i>Digitalis purpurea</i>			Erityisen komeakukkainen. ”Kukat ympäri varren.” Ilmeisesti jokin (rohto)sormustinkukan muoto. Punaisia ja valkoisia kukkia. †	A
58-2-6-1-2	SORMUSTINKUKKALAJIKE fingerborgsblomma <i>Digitalis purpurea</i> 'Monstruosa'		****	Vanhan 'Monstruosa'-lajikkeen siemeniä. Kasvi haaroittuu ja ensimmäisenä avautuu suuri latvakukka, joka on avoimempi, säteittäinen ja toisennäköinen kuin varren muut, kellomaiset kukat. †	A
58-2-5	TARHASORMUSTINKUKKA laxröd fingerborgsblomma <i>Digitalis x mertonsensis</i>		*	Lohenpunaiset kukat, muuten kuten rohtosormustinkukka. Kelta- ja rohtosormustinkukan jälkeläinen. †	A
58-2-7	”SIPERIANORMUSTINKUKKA” ”sibirisk fingerborgsblomma” <i>Digitalis sibirica</i>		**	”Muistuttaa pikkusormustinkukkaa, kukat ehkäpä vaaleammat.” VII–VIII. 60–100 cm. Aur–pvar. †	A
58-11	KARSTAOHDAKE kardvädd / <i>Dipsacus sp.</i>		**	Kaksivuotinen piikikäs puutarha- ja kuivakukka. Erikoiset karstamaiset kukinnot VIII–IX. 120–200 cm. Aur.	A
58-11-2	PIKARIKARSTAOHDAKE vävarkarda / <i>Dipsacus sativus</i>		**	Kuten edellä. Vaaleanpunaiset kukat. Piikikkäitä kukintoja on käytetty villan karstaamiseen. VIII–IX. 100 cm. Aur.	A

59-5-10	AMPIAISYRTTI drakblomma <i>Dracocephalum argunense</i>	*	"Suosii kuivaa rinnettä tai kivikkotarhaa. Kauniit tumman-siniset kukat, talvenkestävä." 30 cm.	A	
59-5-9	NUOKKUAMPIAISYRTTI drakblomma / Dracocephalum nutans	*	"Korkeampi kuin pikkuampiaisyrtti." Siniset kukat V–VI. Kv–mv. Kylvytyy. 30–40 cm.	A	
59-11-1	LAPINVUOKKO fjällsippa / Dryas octopetala	lk	Mattomainen. Kiiltävät ainavihreät lehdet ja kauniit, suuret, valkoiset kukat VI. Leviä rönsyillä. Kivikko- ja maanpeitekasviksi. 5–10 cm. Aur. Lämpösevä maa.	B	
59-12	VALKOHANHIKKI trollsmultron / Dryocallis rupestris	**	Luonnonperenna, jolla valkoiset "mansikankukat" VII–VIII. 30–60 cm. Aur. "Sievä valkokukkainen kukkija. Puolihoitotussa ympäristössä on aivan omiaan, leviääkin kohtalaisesti."	A	
60-8-3	KAUNOPUNAHATTU röd rudbeckia / Echinacea purpurea	***	Liilanpunaiset laitakukat kekomaisen keskustan ympärillä VIII–IX. Lääkekasvi ja hyvä leikkokukka. Lämpösevä maa. 40–70 cm. Aur. Ap. luonnonkanta Pohjois-Amerikan itärannikolta 1992.	A	
61-1-1	SINIPALLO-OHDAKE blå bolltistel / Echinops bannaticus	***	Koristeellinen, voimakaskasvuinen, piikikäs perenna. Metallinhoitoisen siniset kukinnot VII–IX. 100 cm. Aur.	A	
62-1	VARIKSENMARJA kråkbär / Empetrum nigrum	lk	Karujen kankaiden ja kallioiden ainavihanta varpukasvi. Mustat, syötävät marjat. Maanpeitekasvi. 10–30 cm.	A	
62-16-2	TALVENTÄHTI vinterkäck <i>Eranthis hyemalis</i>	***	Leinikkikasveihin kuuluva luonnonperenna. Isot, keltaiset, maljamaiset kukat. Ensimmäisiä kevätkukkia. Liuskaiset lehdet kasvavat kukinnan jälkeen. 5–10 cm. Aur-pvar. †	D	
62-17-1	HIMALAJANMARSKINLILJA vit steppililja <i>Eremurus himalaicus</i>	*	Valkoinen, näyttävä, tähkämäinen kukinto korkean varren päässä VI. Lämpösevä, runsasarviteinen, kalkittu maa ja suojaisa kasvupaikka. 100–150 cm. Aur.	A	
63-6	VILLAMO ullblad / Eriophyllum lanatum	**	'Pointe'-lajike. Kivikkoon ja perennaryhmien reunoille sopiva matalahko kasvi. Pehmeäkarvaiset lehdet, keltaiset mykeröt VI–VIII. Lämpösevä maa. 25–30 cm. Aur.	A	
63-9-1	ALPPIPIIKKIPUTKI alpmartorn / Eryngium alpinum		"Upea sininen kukinto ja hopeinen lehdistö." VII–VIII. 70–90 cm. Lämpösevä maa. Aur. "Syyskylvö tuoreeltaan mullan pintaan paras."	C	
		A.	*** P-S	Raahessa jo pitkään kasvanut kanta.	C
		B.	**	'Superbum' – voimakas violetinsininen sävy.	C
63-9-5	HOHTOPIIKKIPUTKI silver martorn / Eryngium giganteum	**	Kaksivuotinen, roteva, kokonaan hopeanhoitoinen piikki-putki. VII–VIII. 80–120 cm. Aur.	C	
63-9-7	SINIPIIKKIPUTKI rysk martorn / Eryngium planum	**	Pienemmät kukat kuin alppiipiikkiputkella. "Hopeanharmaa-sinertävä. Hyvä kuivakukka. Hyönteiset tykkäävät. Siementää runsaasti. Kukkavarret on katkaistava ellei halua seuraavana keväänä suurta määrää taimia." VII–VIII. 80–100 cm. Aur.	C	
64-7-4	PURPPURAPUNALATVA rosenflockel <i>Eupatorium purpureum</i>	***/ **	Komea pensasmainen perenna. Purppuranpunaiset kukinnot VIII–IX. "Perhosten suosikkikasvi." Runsaarviteinen, tuore tai kostea maa. 150–200 cm. Aur-pvar.	B/ C	
67-1-1	JÄTTIMESIANGERVO jätteälgräs / Filipendula kamschatica	***	Jättimäinen mesiangervo. Amurilta kotoisin oleva luonnonperenna kosteaan paikkaan. 150–200 cm. Aur-var.	A	
68-4-6	KIRJOPIKARILILJA kungsängslilja / Fritillaria meleagris	*	Lehtoniittyjen kaunotar, luonnonvarainen Ahvenanmaalla. Valkoiset tai punaviolettiset nuokkuvat kukat toukokuussa. 20–40 cm. Aur-pvar. Siemenet ovat puutarhakantaa.	C	
68-13	KELLOHYASINTTI kaphyacint / Galtonia candicans	*	Näyttävä sipulikasvi Etelä-Afrikasta. Valkoiset tuoksuvat kukat VII–VIII. Sipulit talveksi kellariin. 70–90 cm.	A	
69-9-3	METSÄKATKERO knippgentiana / Gentiana asclepiadea		"Upein syyskesän kukkijoistani. Kirkaan siniset kellomaiset kukat lehtihangoissa pitkin kukkavarren yläosaa. ... Kasvoi melkein metrin mittaiseksi ja kukki elokuun lopusta syyskuun loppuun. Tosi kaunis."	A	

69-9-7	KELTAKATKERO <i>gullgentiana / Gentiana lutea</i>	***	Näyttävä, kookas, keltakukkainen perenna ja tunnettu katkero- ja lääkekasvi. Kukkii VII. 80–150 cm. Aur.	C
69-9-14	LEIKKOKATKERO <i>snittgentiana / Gentiana triflora</i>		Leikkokukkanakin käytetty katkerolaji. Tummanvihreät, kapeat lehdet ja siniset, pystyt, kapeat kukat ylimmissä lehtihangoissa loppukesällä. 80 cm. Aur.	C
69-9-16	KATKERO <i>gentiana / Gentiana uchiyamai</i>		Kasviharvinaisuus, kiinalainen luonnonlaji. Siemen ap. Changbai Shanin vuoristosta Koillis-Kiinasta. Syvänsiniset kukat lehtihangoissa. Muistuttaa ketokatkeroa. 40 cm. Aur.	C
70-3-1	PUNAKELLUKKA 🐝 <i>praktnejlikrot / Geum chiloense</i>		Helppohoitoinen perenna, jolla on tuuhaa lehdistö. Kukkii kesä–heinäkuussa. Maanpeitekasviksi. 25–35 cm. Aur–var. Siemenet on kerätty kelta- ja punakukkaisista.	C
70-3-2	TULIKELLUKKA 🐝 <i>röd nejlikrot / Geum coccineum</i>	*** P-S	Kukkapenkin väriläiskä alkukesällä. Oranssinpunaiset kukat V–VI. 25–40 cm. Aur–pvar.	C
70-3-3	TARHAKELLUKKA <i>praktnejlikrot</i> <i>Geum Cultorum</i> -ryhmä	**	'Mrs Bradshaw' -lajikkeen siemeniä. Puolikerrotut karmiinipunaiset kukat V–VII. 40–50 cm. Aur–pvar.	C
70-3-6	VUORIKELLUKKA <i>bergnejlikrot / Geum montanum</i>	***	Etelä- ja Keski-Euroopan vuoristoissa luonnonvarainen, helppohoitoinen laji. Mätästävä. Kiiltävät lehdet, keltaiset kukat V–VI. 20 cm. Aur.	C
70-3-8-1	OJAKELLUKKALAJIKE 🐝 <i>humleblomster / Geum rivale 'Album'</i>	*	Siemeniä valkokukkaisesta lajikkeesta. Metsäpuutarhaan, tuore maa. 25–50 cm. Pvar.	C
70-3-10	KYLÄKELLUKKA 🐝 <i>nejlikrot / Geum urbanum</i>	lk	Niittykasvi ja vanha lääkekasvi. Pienet keltaiset kukat VI–VII. Talvivihreät lehdet. Juurta on käytetty neilikan korvikkeena. 60–70 cm. Aur–pvar. "Sopiva luonnonläheiselle paikalle pihan perukoille."	C
70-3-11	IDÄNKELLUKKA 🐝 <i>rysk nejlikrot / Geum aleppicum</i>	*	Kyläkellukkaa muistuttava, sitä rotevampi luonnonperenna. 50–100 cm. Kyseessä lienee puutarhakanta.	C
70-5	PERHOANGERVO <i>gillenia / Gillenia trifoliata</i>	*	Hieno pensasmainen luonnonperenna. Paljon valkoisia, tähtimäisiä kukkia VII–VIII. 60–90 cm. Aur–pvar.	C
71-1	SINIKÄMMEN <i>lunddocka / Glaucidium palmatum</i>		Kasviharvinaisuus Japanista. Suuret lehdet, unikkaa muistuttavat vaaleanliilat kukat V–VI. Tarvitsee kasvurauhan ja lehtiä talvisuojaksi. Metsäpuutarhaan. Tuore, läpäisevä maa. Pv–var. 40–60 cm.	C
73-11-3	KOREAHOHDEKUKKA 🦋 <i>gullstake / Helenium hoopesii</i>	*** E-S	"Päivänkakkaramaisia kukkia ei ole koskaan liikaa. Niille löytyy aina paikka puutarhasta." Luonnonperenna preerialta. Kullankeltainen, VII–VIII. 70–90 cm. Aur.	A
74-6	PÄIVÄNSILMÄ 🐝 🦋 <i>dagöga / Heliopsis helianthoides</i>		Kookas ja komea syyskesän kukkija. Kullankeltaiset mykeröt VIII–X. 100–150 cm. Aur.	A
		A. **	Yksinkertainen.	A
		B. ***	"Kerrannaismykeröinen".	A
75-3-1	TARHAILLAKKO 🦋 <i>trädgårdsnattviol</i> <i>Hesperis matronalis</i>	****	Vuoden 2005 maatiaskasvi! Ihanasti tuoksuva vanhojen pihojen kasvi. Hennon liilat tai valkoiset kukat VI–VII. 50–100 cm. Kv–mv. Aur–pvar.	A
75-14-5	IDÄNUKONPUTKI <i>sibirisk björnfloka</i> <i>Heracleum sibiricum</i>	lk E-S	Kotimainen luonnonkasvi. Kellanvihertävä sarjakukinto VII–VIII. Lääkekasvi, jonka koskettelu auringonvalossa voi aiheuttaa ihoärsytystä. 50–150 cm. Aur–pvar. †	A/ B
75-7-3	TÄHKÄKEIJUNKUKKA <i>axalunrot / Heuchera cylindrica</i>		Hyvä peittokasvi. Herttamaiset, talvivihreät lehdet ruusukkeena. Pienet kellertävät kukat VI–VII. Aur–pvar.	C
		A. **	"Vaaleanvihreät lehdet. Kukat pitkän (70–80 cm), paksun, karvaisen varren päässä... Varret ovat mutkalla, siis hyvin erikoinen näky koko kasvi... Kauniiden lehtien vuoksikin kannattaa kasvattaa."	C
		B. *	Matalamman 'Greenfinch' -lajikkeen siemeniä, 30–40 cm.	C
75-7-6	KORALLIKEIJUNKUKKA <i>blodalunrot / Heuchera sanguinea</i>	**	Kauniskukkainen peittoperenna. Lehtiruusu. Pienet punaiset kukat 40–60 cm korkeassa vanassa. Aur–pvar.	A
75-7	KEIJUNKUKKASEOS <i>alunrotmix / Heuchera spp.</i>	*	Siemenet on kerätty seuraavista värikäslehtisistä keijunkukkalajikkeista: 'Can Can', 'Old Spice', 'Purple Palace', 'Hans', 'Dale's Strain'. Maanpeitoksi sopiva seos.	A

76-12-14	JALOKUUNLILJA trädgårdsfunkia <i>Hosta Tarhafunkia</i> -ryhmä		Siemeniä uudemmasta kuunliljalajikkeesta 'Ginko Craig', jolla on vihreät, valkolaitaiset lehdet ja suuret liilat kukat. Pvar–var. Tuore, runsasravinteinen maa.	B
76-12-15	SINIKUUNLILJA daggfunkia / <i>Hosta sieboldiana</i>		Näyttävät harmaansinivihreät lehdet. Liilat kukat VII–VIII. 40–90 cm. Pvar–var. Tuore, runsasravinteinen maa. Varjo- ja metsäpuutarhaan.	B
		A.	"Oikeastaan komeinta mitä varjoisessa paikassa voi kasvattaa."	B
		B.	* Siemeniä lajikkeesta 'Big Daddy'.	B
78-4-6	MÄKIKUISMA äkta mannablod <i>Hypericum perforatum</i>	lk	Etelä-Suomessa harvinainen niittykasvi. Tunnettu lääkeyrtti. Keltainen runsas kukinta loppukesällä. 50 cm. Aur.	A
78-5	(HARJU)HÄRÄNSILMÄ slätterfibbl / <i>Hypochoeris maculata</i>	lk	Sikurikasveihin kuuluva luonnonkasvi. Lehtiruusuke, keltainen mykerö korkean vanan päässä VII. Harjupuutarhaan. 50 cm. Aur–pvar.	A
78-9	IISOPPI isop / <i>Hyssopus officinalis</i>	**	Pohjolan rosmariini, lääke- ja koristekasvi. Pienet siniset kukat VII–IX. 30–40 cm. Aur. Erinomainen reunuskasvi.	A
78-16-3	LOISTOINKARVILLEA praktincarvillea / <i>Incarvillea mairei</i>	*	Isokukkainen, näyttävä perenna. "Ruusunpunainen, valkoinen nielu. Kestävä." Runsaaravinteinen, läpäisevä maa. 10–30 cm. Aur–pvar.	A
79-2-2	MIEKKAHIRVENJUURI svärdkrissla / <i>Inula ensifolia</i>	***	Kapealehtinen kuivien ja paahteisten paikkojen kasvi. 25–60 cm. Aur. "Minun lemppari, syksyinen ilopilleri."	A
79-2-3	ISOHIRVENJUURI ålandsrot / <i>Inula helenium</i>	*** !	Vuoden 1999 maatiaskasvi! Kookas perenna, lääkekasvi. Keltaiset mykeröt VII–IX. 150–200 cm. Aur–pvar.	A
79-2-5	JÄTTIHIRVENJUURI jättekrissla / <i>Inula magnifica</i>	**	Edellistä muistuttava, sitä isokukkaisempi laji. Luonnonperenna Kaukasukselta. Mykeröt jopa 15 cm leveät. Kanta ap. Ruissalosta.	A
79-8-1	"MAATIAISKURJENMIEKKA" <i>Iris aphylla</i>	****	Kestävä ja kaunis maatiiasiiris. Tumman violetinsiniset kukat avautuvat kesäkuun alkupuolella. 30–60 cm. Aur. Läpäisevä maa. Siemeniä on vähän.	D
79-8-13	SAMETTIKURJENMIEKKA sammetsiris / <i>Iris laevigata</i>		Rantamudassa ja matalassa vedessä viihtyvä kurjenmieikka Siperiasta ja Kiinasta. Kukinta VII. Aur.	D
		A.	* Syväsinikukkainen.	D
		B.	* Valkokukkainen, hieman sinertävä.	D
79-8-17	KELTAKURJENMIEKKA svärdsilja / <i>Iris pseudacorus</i>		"Todella hyväkasvuinen kurjenmieikka. Kukkii ahkerasti ja pitkään." Keltaiset kukat VI–VII. Aur–pvar. "Siemenestä kasvatin, aika hitaasti tulee kukkimisikään."	C
		A.	lk Luonnonkanta Etelä-Suomesta.	C
		C.	lk Luonnonkanta Pohjois-Suomesta.	C
79-8-22	KAUNOKURJENMIEKKA tuviris / <i>Iris setosa</i>		Vanha, hieno kurjenmieikka. "Helppo ja vaatimaton." Liilansiniset kukat VI–VII. 70–90 cm. "Komea kasvi kosteahkolle paikalle."	D
		A.	**** Hyvin vanhoja kantoja Etelä- ja Keski-Suomesta.	D
		B.	*** P-S "Tornio" – melko vanha, Tornioista peräisin oleva kanta.	D
79-8-23	SIPERIANKURJENMIEKKA strandiris / <i>Iris sibirica</i>		"Pidän kovasti näistä, sopivat kosteahkolle paikalle, ovat aika pian näyttäviä, myös kapeat lehdet ovat kauniita." Sirotsiniset kukat VI–VII. 70–90 cm. Aur–pvar.	D
		A.	**** "Pieksämäki" – sinikukkainen maatiaskanta ap. Pieksämäeltä 1940-luvulta.	D
		B.	* "Vihti 1" – kapealehtinen ja tiiviskasvuinen. Kukkavarret noin 1 m. "Kukat loistavan siniset, tosi näyttävät. Runsa ja aikainen kukinta, jo kesäkuun alkupuolella." Siemenet ovat kurjenmiekköiden viljelykokoelmasta Vihdistä.	D
		C.	* "Vihti 2" – "Lehdet jämähät, kukkavarret 60–70 cm, niukkaaraaiset. Kukut suuret ja tummahkon siniset, pyöreämuotoiset. Kukinta alkaa kesäkuun lopulla." Siemenet ovat kurjenmiekköiden viljelykokoelmasta Vihdistä.	D

		D.	***	"Ihan valkoiset kukat. Siementää paljon ja leviää kasvullisesti hyvin." Iisalmesta ap. oleva kanta.	D
79-8-25/15	ETELÄN- JA IDÄNKURJENMIEKKA dansk- / gullbandsiris <i>Iris spuria</i> & <i>I. orientalis</i>		*	Seos. Etelänkurrjenmiekkalla on haaleankellertävät tai vaaleansinertävät kukat. Idänkurrjenmiekan kukka on hohtavan valkoinen ja keltalaikkuinen. Kukinta juhannuksesta eteenpäin. Tuore, läpäisevä multamaa. 70–80 cm. Aur.	D
79-8-28	KIRJOKURJENMIEKKA brokiris / <i>Iris versicolor</i>		*	Siperiankurrjenmiekkaa muistuttava monikäyttöiris Pohjois-Amerikasta. Yläosasta monihaarisessa kukkavarressa on sinisiä kukkia, joissa vaaleaa kuviointia. VI–VII. 50–80 cm. Maa tuoreesta märkään. Aur–pvar.	D
80-1	MORSINKO vejde / <i>Isatis tinctoria</i>		**	Luonnonvaraisenakin meillä kasvava ikivanha värikasvi. Indigonsinistä värjäreille. Muutenkin komea, keltakukkainen kasvi. 40–100 cm. Kv, kylvättyy. Aur.	A
80-10-3	VUORIMUNKKI blämunkar / <i>Jasione montana</i>		lk	Harvinainen luonnonkasvi. Vaaleansininen kukinto VII–VIII. 10–50 cm. Aur. "Kasvihan on kaksivuotinen ja kasvimaassa kukkii tuuheina pehkoina." Siemenet on kerätty puutarhasta.	A
81-11-1	KETORUUSURUOHO åkervädd / <i>Knautia arvensis</i>		lk	Kuivien ja läpäisevien maiden niittykasvi. Liilanväriset, mykerömäiset kukinnot VII–VIII. 60–80 cm. Aur.	C
81-11-2-2	ETELÄNRUUSURUOHOLAJIKE grekvädd / <i>Knautia macedonica</i> 		*	Täkäläistä sukulaistaan rotevampi perenna. Siemeniä lajikkeesta 'Melton Pastels', jonka kukat vaaleanpunaisesta viininpunaiseen. VII–VIII. Aur.	C
82-9-4	VALVATTI sallat / <i>Lactuca plumieri</i>		*	Kasviharvinaisuus. "Muistuttaa sinivalvattia eli näitä laventelinsiniset kukat, mutta on korkeampi ja leveälehtisempi. Se on hyvin viihtynyt kosteahkossa, rehevässä savipitoisessa maassa. Onneksi ei leviä rönsyillä kuten tarhasinivalvatti, mutta kyllä siementää aika vapaasti." 120–150 cm.	A
83-7-2	KELTALINNUNHERNE vial / <i>Lathyrus gmelinii</i>			Aasialainen luonnonkasvi. Muistuttaa kevätlinnunhernettä, mutta on sitä kookkaampi. "Kukat vaaleat, tulee oranssia väriä kukinnan edistyessä". V–VI, 70–80 cm. Läpäisevä maa. Aur–pvar. Tämä kanta on ap. tuotu Altailta.	H
83-7-5	RUUSUNÄTKELMÄ rosenvial / <i>Lathyrus latifolius</i>		**	1,5–2,5-metriseksi kasvava, kauniisti kukkiva köynnös VII–VIII. Aur. "Kukkien väreinä ovat punaisen eri sävyt vaaleasta sinipunervaaniin. On kukoistanut seinänvierustalla kymmenkunta vuotta."	H
83-7-13	METSÄNÄTKELMÄ skogsvial / <i>Lathyrus sylvestris</i>		lk	"Elinvoimainen, reippaan rotevasti rönsyävä köynnös, joka tuottaa runsaasti vaaleanpunaisia kukkia ja tummanpohjuviksi kuivuvia palkkoja. Sijoitusta kannattaa harkita, sillä nätkelmä levittäytyy ajan oloon laajaksi vyöhykkeeksi." VII–VIII. 0,8–2 m. Aur–pvar.	H
83-7-16	KEVÄTLINNUNHERNE vårvial / <i>Lathyrus vernus</i>		lk	Kaunis luonnonvarainen lehtokasvi ja kevätkukkija. 30–40 cm. Sinipunaiset herneenkukat V. Pvar.	H
84-2-1	TÄHKÄLAVENTELI lavandel / <i>Lavandula angustifolia</i>		**	Välimeren alueella luonnonvarainen aromaattinen pikkupensas. Syvänsiniset kukkatähkät VII–VIII. Talvehtiminen epävarmaa. "Ovat selvinneet pihalla yli 10 vuotta, keräsin siemenet aikoinaan Prahan linnan rinnepuutarhasta." 30–40 cm. Läpäisevä maa. Aur.	A
84-3-3	HARMAAMALVIKKI gråmalva / <i>Lavatera thuringiaca</i>		!	Vuoden 2007 maatiaiskasvi! Näyttävä ja kiitollinen kukkija. Vaaleanpunaiset kukat VII–IX. 150–200 cm. Aur.	A
		A.	****	Vanhoja kantoja Etelä- ja Keski-Suomesta.	A
		B.	****	Pohjois-Suomessa pitkään kasvanut kanta.	A
			P-S		
		C.	****	Kallaveden Laanissaaresta peräisin oleva kanta.	A
		D.	***	Pääasiasiaissa valkokukkaisia.	A
84-15-1	NUKULA hjärtstilla / <i>Leonurus cardiaca</i>		****	Vanha nokkosta muistuttava lääkekasvi. Pienet kukat kiehkuroina. 100 cm. "Ei koreile kauneudellaan, mutta on toki mielenkiintoinen lääkekasvihistoriansa vuoksi."	A
			K-S		

85-1-2	PÄIVÄNKAKKARA prästkrage / <i>Leucanthemum vulgare</i>	lk	Tuttu luonnonkasvi pihaniitylle. VI–IX. 40–50 cm. Aur-pvar. ”En ole koskaan ennen nähnyt pelloilla moista päivänkakarapaljoutta kuin kesällä 2009.”	A
85-8-1	ROHTOMARALJUURI maralrot / <i>Leuzea carthamoides</i>	**	Kookas, ohdakemainen lääkekasvi. Violetinpunaiset mykeröt VII–VIII. 100–150 cm. Aur. ”Hyönteiset ja perhoset tykkäävät.”	C
85-12	RANTAVEHNÄ srandråg / <i>Leymus arenarius</i>	lk P-S	Merenrannoilla yleinen, kookas heinä. Siniharmaanvihreät lehdet. Erinomainen hiekansitoja. 50–150 cm. Aur.	C
85-16-2	KALLIONAUHUS klippstånds / <i>Ligularia dentata</i>		Tuttu loppukesän kukkija. Kullankeltaiset kukinnot VII–IX. Aur-pvar.	A
		A.	*** Ilmeisesti ’Desdemona’-lajike, jolla on punertavat varret ja lehdet.	A
		B.	*** Melko vanha kanta.	A
85-16-3	NUKKANAUHUS spindelstånds / <i>Ligularia fischeri</i>	***	Keltamykeröinen, syyskesällä kukkiva komea nauhus. 100–200 cm. Aur-pvar.	A
86-4-2	RUSKOLILJA brandlilja / <i>Lilium bulbiferum</i>	****	Perinteisin lilja, ”keisarinkruunu”. Loistavan oranssinpunaiset, pystyt kukat VI. 60–90 cm. Aur-pvar. Annoksessa on itusilmuja.	D
86-4-12	TIIKERILILJA tigerlilja / <i>Lilium lancifolium</i>	***	Suuret, piikulliset, riippuvat, oranssit kukat loppukesällä VII–VIII. 120–180 cm. Runsasravinteinen maa. Aur. Annoksessa on itusilmuja.	D
86-4-15	VARJOLILJA krollilja / <i>Lilium martagon</i>		Vanhoin ja hämyisten puutarhojen kestävä ja perinteinen lilja. VI–VII. Siementaimet kukkivat 4–5-vuotiaina. Pvar.	D
		A.	**** Liilanpunakukkaisia vanhoja kantoja.	D
		B.	**** Vanha kanta, jossa liilanpunaisia ja valkoisia kukkia.	D
		C.	**** Vanhoja valkokukkaisia kantoja.	D
		D.	**** ”Puistola” – liilanpunainen paikalliskanta Helsingistä.	D
		E.	**** Valkoiset-kellervät kukat. Vanha kanta Turun seudulta.	D
86-4-16	MARHANLILJA mandarinlilja <i>Lilium Martagon</i> -ryhmä		Varjoliilan ja täpläliljan jälkeläinen. Muistuttaa varjoliiljaa, nuokkuvat täplikkäät kukat. 100–150 cm. Pvar.	D
		A.	*** ”Unto Wannas” -kanta.	D
		B.	** Nuorehko kanta Raahesta.	D
86-4-17	KELTALILJA kaukasisk lilja / <i>Lilium monadelphum</i>	**	Harvoin tarjolla oleva lilja. Runsaasti (5–20 kpl/varsi) tuoksuvia, keltaisia kukkia VII–VIII. 100–120 cm. Tuore, läpäisevä maa. Aur. Arka talvimärkyydelle.	D
86-4-21	LILJA lilja <i>Lilium dauricum</i> (<i>L. pennsylvanicum</i>)		Ruskoliljamainen laji. ”Kukat ovat tulenpunaiset, lähellä tiikerililjan väriä mutta vahvemmin punaiseen vivahtava.” Kanta on ap. Mustilasta ja kyseessä on luonnonkanta Venäjältä. Siemeniä on vähän.	D
86-4-21	PELLAVALILJA korall-lilja / <i>Lilium pumilum</i>	*	Runsaasti kirkkaanpunaisia, tuoksuvia, varjoliiljaa muistuttavia kukkia. Saattaa olla lyhytikäinen. 45–100 cm.	D
89-7-1	KESÄKUURUOHO judaspenningar / <i>Lunaria annua</i>		Kaksivuotinen koristekasvi ja kuivakukka (60–80 cm). Kukinta kesä–heinäkuussa. Aur-pvar.	A
		A.	** Violetteja ja valkoisia kukkia.	A
		B.	”Ovaali” – koristeelliset pitkänsoikeat lidut (jopa 5 cm).	A
89-7-2	IKIKUURUOHO (vild) månviol / <i>Lunaria rediviva</i>	***	Kuten edellinen, mutta monivuotinen. Leviää rönsyillä. Vaalean liila kukinto.	A
89-8-7	ALASKANLUPIINI alaskalupin / <i>Lupinus nootkatensis</i>	**	”Haarova ja hennompi kuin komealupiini. Kukat sini-valko-violetit. Pitää hiekkamaasta.” Aur-pvar.	H
89-8-10	KIRJOLUPIINI regnbågslupin / <i>Lupinus x regalis</i>		Kookas ja värikäs perenna. Kukinta VI–VII. Siementaimien kukanvärit vaihtelevat. 70–100 cm. Aur.	H
		A.	Lila–sininen.	H
		B.	** Vaaleankeltainen.	H
		C.	** Valkoinen.	H

		D.	*	Väriseos.	H
		E.	**	Punasävyt.	H
89-11-3	PALAVARAKKAUS brinnande kärlek <i>Lychnis chalcidonica</i>			Hehkuvan punakukkainen, vanha koristekasvi. ” <i>Kukki pitkään, näyttävä kukinta, helppohoitoinen.</i> ” VII–VIII. 60–100 cm. Aur.	A
		A.	****	Perinteinen loistavanpunainen kauan kasvatettu kanta.	A
		B.	**	Oranssikukkainen uudempi lajike.	A
		D.	**	Tummanpunainen.	A
89-11-4	HARMAAKÄENKUKKA purpurklätt / <i>Lychnis coronaria</i>			Harmaalehtinen. Suuret kukat VII–VIII. 50–80 cm. Kv, kylväytyy. Aur.	A
		A.		Seoksessa on sekä punaisia että valkoisia kukkia.	A
		B.		Siemenet on kerätty punakukkaisista.	A
		C.	*	Siemenet on kerätty valkokukkaisista.	A
89-11-5	KÄENKUKKA gökbloster / <i>Lychnis flos-cuculi</i>		lk	” <i>Hyvin siro kasvi. Kasvaa kuivallakin paikalla vaikka onkin kostean paikan suosija. Levinnyt myös aika paljon.</i> ” Vaaleanpunaiset kukat VI–VII. 40–60 cm. Aur–pvar.	A
89-14-10	RANTA-ALPI strandlysing / <i>Lysimachia vulgaris</i>		lk	Keltaiset kukat latvatertussa VI–VIII. ” <i>Rantakasvi, mutta menee normaalissa puutarhassa.</i> ” 50–160 cm.	B
89-16-1	(POHJAN)RANTAKUKKA fackelblomster / <i>Lythrum salicaria</i>		lk P-S	Luonnonvarainen rantakasvi, jolla aniliininpunainen näyttävä kukinto VII–IX. 40–120 cm. Aur–pvar. ” <i>Kukki pitkään loppukesästä. Siksi kiva, helppohoitoinen.</i> ”	C
90-10-3	TERTTUROTKOKIELO vipprams / <i>Maianthemum racemosum</i> (syn. <i>Smilacina racemosa</i>)		**	Valkoiset tuoksuvat kukat, koristeelliset punaiset marjat syksyllä. Metsäpuutarhaan. 60–90 cm. Tuore, kosteutta pidättävä runsasravinteinen maa. Pvar–var. Ap. luonnonkanta. †	A
91-1-1	RUUSUMALVA rosenmalva / <i>Malva alcea</i>		!	Vuoden 2007 maatiaiskasvi! Vaaleanpunaiset kukat VII–IX. 70–100 cm. Aur.	A
		A.	**	Nuorehkoja kantoja.	A
		B.	**** E-S	” <i>Yksi josta en luopuisi. Muistan jo lapsuudenkodista tämän kasvin. Helppo, kukki runsaasti ja pysyy aloillaan.</i> ” Vanha kanta Lappeenrannan seudulta.	A
		C.	****	” <i>Äidiltä tyttärelle</i> ” – hieno vanha kanta. ” <i>Malvani ovat liuskalehtisiä ja pensasmaisia, siis haarovia. Kukat suuret, ruusunpunaiset.</i> ” 70 cm. Siemeniä on vähän. Ylläpitokanta.	A
		D.	****	” <i>Raili</i> ” – hyvin liuskalehtinen ja tuuhean pensasmäinen. Voimakkaamman punaiset kukat kuin edellisessä. Siemeniä on vähän. Ylläpitokanta.	A
91-1-2	MYSKIMALVA myskmalva / <i>Malva moschata</i>		!	Vuoden 2007 maatiaiskasvi! ” <i>Kauhis vaatimaton vanha perenna. Pitäisi löytyä jokaisesta puutarhasta.</i> ” Edellistä hentokasvuisempi. 40–80 cm. Aur.	A
		A.	****	Vaaleanpunainen.	A
		B.	****	Valkoinen.	A
		C.	****	” <i>Stig</i> ” – punaisia ja valkoisia. 1940-luvulta lähtien kasvanut maatiaiskanta Kemiönsaarelta. Ylläpitokanta.	A
		D.	****	” <i>Almanmalva</i> ” – punakukkainen maatiaiskanta Kanta-Hämeestä Kalvolasta. Ylläpitokanta.	A
92-5-2	KELTAVALEUNIKKO engelsk bergvallmo <i>Meconopsis cambrica</i>		***	Pitkään kukkiva helppohoitoinen luonnonperenna. Erinomainen kasvi kiven- ja kalliokoloihin, varjopuutarhaan. ” <i>Kukki runsaasti ja siemeniä tulee valtavasti.</i> ” Oranssinkeltaiset kukat VI–IX. 30–40 cm. Aur–var.	B
92-12-1	VALKOMESIKKÄ vit sötväppling / <i>Melilotus alba</i>		lk	Yleensä kaksivuotinen, pienilehtinen, pystykasvuinen mesi- ja maanparannuskasvi. Kasvaa Etelä-Suomessa uustulokkaana. Kumariintuoksuiset valkoiset kukat VII–VIII. 30–150 cm.	A

93-9	KARHUNJUURI björnrot / <i>Meum athamanticum</i>	***/ **	Valkoinen, sarjakukkainen vanha rohdoskasvi. ” <i>Tuuheat, hienoliuskaiset lehdet. Kaunis, kuin havukasvi.</i> ” 30–50 cm. Aur–pvar.	D
94-3	VUORIKIRVELI alpkörvel <i>Molopospermum peloponnesiacum</i>		Kasviharvinaisuus kokeilijoille. Kirvelin lehdet ja valkoiset sarjakukat. ” <i>Tulee kookas, tarvitsee tilaa, minulla on yli 1,5 m.</i> ”	A/ B
94-16-1	TUMMAHELMILILJA armenisk pärlhyacint <i>Muscari armeniacum</i>	*	Tuttu kevätkukkija. Siniset kukinnot V–VI. Pystyt lehdet lakastuvat kukinnan jälkeen. Lämpäisevä maa. 25 cm. Aur–var.	D
96-11-1	SITRUUNAKISSANMINTTU kattmynta / <i>Nepeta cataria</i>	*	Sitruunantuoksuinen lajike. Teeyrtti. Sinivioletit kukat VII–VIII. 50–100 cm. Aur–pvar.	A
96-11-2	MIRINMINTTU kantnepeta / <i>Nepeta x faassenii</i>	**	Siemeniä vaaleanpunakukkaisesta ’Snowflake’-lajikkeesta. 30–40 cm. Hyvä peittokasvi. Aur.	A
96-11-7	ISOKISSANMINTTU <i>Nepeta subsessilis</i>	**	Tuuheakasvuinen, Pohjois-Japanista kotoisin oleva perenna. Sinivioletit kukat VI–VIII. 60–80 cm. Aur.	A
97-14-1	ILTAHELOKKI nattljus / <i>Oenothera biennis</i>	**	Isoin hohtavankeltaisin kukin VII–IX kukkiva koriste-, öljy- ja lääkekasvi. Kv. Kylväytyy. 50–100 cm. Aur–pvar.	A
97-14-8	TÄPLÄHELOKKI pricknattljus / <i>Oenothera rubricaulis</i>	lk	Kuten edellinen, mutta varressa punaisia nystyjä. Pohjois-Amerikasta kotoisin. Kasvaa Helsingin seudulla vakainasena uustulokkaana. Kv. 40–100 cm.	A
98-16-2	TÄHDIKKI stjärnlök <i>Ornithogalum arcuatum</i>	*	Välimeren seudulla luonnonvarainen, hyasinttikasveihin kuuluva laji. Kauniit valkoiset kukat tähkämäisessä kukinnossa. 50 cm.	A
		!	Pionit olivat vuoden 1997 maatiaiskasveja!	
99-18	PIONI pion / <i>Paeonia</i> sp.		Tässä pari pionikantaa kokeilunhaluisille kasvattajille.	D
		A. ****	” <i>Kukkii paljo aikaisemmin kuin tavallinen kuolanpioni, on korkeampi. 1940-luvulta.</i> ” Tullut kuolanpionina, voi olla muikin.	D
		B.	” <i>Maatiaispioni</i> ” – punaiset, ilm. kerrotut kukat	D
99-18-1	KUOLANPIONI sibirisk pion / <i>Paeonia anomala</i>	****	Suuret ruusunpunaiset, yksinkertaiset kukat VI. Kestävä maatiaispioni! Aur–pvar.	D
99-18-6	KARTANOPIONI herrgårdspion / <i>Paeonia x hybrida</i>	**	Tillipionin ja kuolanpionin risteymä. Kapealiuskaiset lehdet, yksinkertaiset loistavanpunaiset kukat VI. Aur–pvar.	D
99-18-7	KIINANPIONI luktpion / <i>Paeonia lactiflora</i>		Kiinanpioni, lukemattomien pionilajikkeiden kantalaji, kasvaa luonnonvaraisena Kaakkois-Aasiassa. Aur.	D
		A. *-**	” <i>Emokasvit ovat perinteisten kiinanpionien näköisiä sientaimia, eivät lajikkeita. Kukat yksinkertaisia, eriaisesti kerrannaisia, jokunen täyskerrannainenkin... Värit tumman viininpunainen, kirkas violetinpunainen sekä vaalean punaliila. Kukinta juhanuksen jälkeen.</i> ” Siemenet on kerätty pionikoelmasta Viidistä. 60–80 cm.	D
99-18-11	KAUKASIANPIONI svavelpion <i>Paeonia mlokosewitschii</i>	***	Harvinainen keltakukkainen pioni. Leveäliuskaiset, pyöreäkärkiset, sinivihreät lehdet. Yksinkertaiset, vaaleankeltaiset kukat V–VI. 60–80 cm. Pvar.	D
99-18-12	PALLAKSENPIONI luddpion / <i>Paeonia mollis</i>	****	Nk. helluntaipioni ja ”Kesähamonen”. Kauniskukkainen vuoripionin sukulainen. Ruusunpunaiset, kevyesti kerrotut kukat jo toukokuun lopulla. Harmaanvihreissä lehdissä punertava sävy. 50 cm. Aur. Sientaimet ovat olleet emon-sa näköisiä.	D
		A. ****	Siemeniä vanhoista kannoista.	D
		B.	Siemenet ovat ap. vanhasta virolaisesta puutarhasta.	D
99-18-13	AMURINPIONI lackpion / <i>Paeonia obovata</i>		Harvinainen pionilaji. ” <i>Yksi kauneimmista pioneista puutarhaan... viihtyy parhaiten puolivarjoisessa paikassa muhevassa maassa... kukkii melko aikaisin kevätkesällä.</i> ” 30–70 cm. Pvar. Lämpäisevä maa.	D

		A.		Ruusunpunainen laakea kukka, 7–12 cm. Siemeniä on vähän.	D
		B.	**	var. <i>alba</i> – valkoinen, yksinkertainen kukka. Siemeniä on vähän.	D
99-18-21	”AMERIKANPIONI” ”amerikansk pion” <i>Paeonia</i> Quad-hybridit		**	” <i>Emokasvit ovat nk. amerikanpioneja. Ne ovat rotevampia ja korkeampia kuin perinteiset kiinapionit. Lehdet ovat heleänvihreät ja leveäliuskaiset. Kukut suuria, yksinkertaisia tai niissä on 2-3 terälehtikerrosta. Värit kermanvalkoinen, vaaleanpunainen sekä pinkki. Kukinta kesäkuun puolenvälin jälkeen.</i> ” Siemenet ovat peräisin pionikokoelmasta Vihdistä. 80–100 cm. Kyseessä ovat samat pionit, jotka ovat aiemmin olleet siemenluettelossa amurinpionin (<i>P. obovata</i>) nimellä. Muoto- ja väriseos.	D
99-18-25	PIONISEOS 1 <i>pionmix / Paeonia</i> sp.			Seoksessa kiinan-, kuolan- ja ruusupionia sekä myös silki- ja vuoripionia.	D
99-18-26	PIONISEOS 2 <i>pionmix / Paeonia</i> sp.			Seos kiinan-, kaukasian- ja munkinpionin siemeniä.	D
100-6-6	SIPERIANUNIKKO <i>sibirisk vallmo / Papaver croceum</i>		****/ **	Keltaisia, oransseja tai valkoisia yksinkertaisia kukkia. Pitkä kukinta-aika V–IX. Kv tai lyhytikäinen perenna, kylväytyy. 30–40 cm. Aur. Lämpäisevä maa.	A
100-6-11	TARHAIDÄNUNIKKO <i>trädgårdsjättevallmo</i> <i>Papaver</i> Orientale-ryhmä			Juhannuksen tienoon komeakukkainen unikko. Kukinnan jälkeen lehdet yleensä kuihtuvat pois, mutta eivät aina. 80–100 cm. Aur.	A
		A.	*** E-S	”Raakkila” – hieno seos punaisen sävyjä. Katso www.raakkila.fi	A
		B.	***	Vaaleanpunaista sekä punaista.	A
		C.	***	Loistavanpunainen kanta Pohjois-Suomesta.	A
		E.	****	Ikivanha oranssinpunakukkainen kanta Turun läänin Koskelta. Siemeniä on vähän.	A
100-6-16	ESPANJANUNIKKO <i>spansk vallmo / Papaver rupifragum</i>		**/ *	Muistuttaa siperianunikkoa. Hennon punaoranssit kukat VI–VIII. Kukkii toisena kesänä. Kv. Kylväytyy. Aur	A
101-1	PARATIISILILJA <i>paradisililja / Paradisea liliastrum</i>		****/ ****	Hieno liljamainen perenna. ” <i>Vaatimaton, viehättävä vanhanajan kukka.</i> ” Puhtaanvalkeat kukat VI. Hyvä leikkokukka. Aur–pvar.	C
101-2	KAKALIA <i>spjutkakalia / Parasenecio hastatus</i>			Perennaharvinaisuus Siperiasta. Isot keihäsmäiset lehdet. Leviää. Metsäpuutarhaan. Jopa 200 cm. Pvar.	C
		A.	***	”...täällä selvinneet huonossakin maassa.” Kyseessä on vyöhyke V–VI.	C
		B.	***	Tämän kannan alkusiemenet on kerätty Altain vuoristosta Katunjoen rannalta 1992.	C
101-11	KELTAVIRMA <i>patrinia / Patrinia gibbosa</i>			Virmajuurten sukua oleva luonnonperenna. ” <i>Sopii puoli-varjoon. Keltaiset pienet kukat. Siementaimia ilmaantuu lähelle.</i> ” 40–50 cm. Aur–pvar.	A?
102-5-12	HERTTAPIPO <i>hjärtpenstemon / Penstemon ovatus</i>		**	Matalahko kasvi, jolla kauniit sinipunaiset torvimaiset kukat näyttävissä tähkämäisissä kukinnoissa. Aur.	B
102-5-16	VUORIPIPO <i>forspenstemon / Penstemon serrulatus</i>		**	Vaalean punaliilat kukat lehtihangoissa ja latvassa. 50 cm. On ollut aiemmin luettelossa varpupipon (<i>P. fruticosus</i>) nimellä.	B
105-4	MUKULAPALOYRTTI <i>röd lejonsvans / Phlomis tuberosa</i>		**	Helppohoitoinen ja kestävä luonnonperenna. Liilanpunaiset kukat VII–VIII. 80–120 cm. Aur–pvar.	A
105-5-9	SYYSLEIMU <i>höstflox</i> <i>Phlox paniculata</i> ”Syreenileimu”		****	Liilat kukinnot. Vanha ap. Tuusniemeltä peräisin oleva leimukanta. Kuiva–tuore, läpäisevä maa. 40–120 cm. Aur. Ylläpitokanta. Siemeniä on vähän.	C
106-10	KIEVARINYRTTI <i>vårbolmört / Physochlaina orientalis</i>		*	” <i>Kukinta alkaa tosi aikaisin huhti-toukokuun vaihteessa ja kukintojen määrä on lisääntynyt vuosi vuodelta. Lehdet ovat tumman liljat. Todella erikoisen näköinen kasvi. Sen pitäisi hävitä kesän aikana näkymättömiin...mutta minulla lopettelee kasvua vasta syyskuussa.</i> ”	A

106-13-2	TUMMATÄHKÄMUNKKI blårpunkel / <i>Phyteuma nigrum</i>	**	Harvinainen perenna. Ollut kestävä myös pohjoisessa. Tummanvioletit kukinnot VI–VII. 20–30 cm. Aur–pvar.	A	
106-13-5	VAALEATÄHKÄMUNKKI vitrapunkel / <i>Phyteuma spicatum</i>	**	Erikoinen kasvi metsäpuutarhaan. Vaaleat kukinnot VI–VIII. 40–50 cm. Aur–pvar.	C	
107-5-1	ORANSSIKELTANO 🐝🦋 rödffbbla / <i>Pilosella aurantiaca</i>	***	Oranssinpunaiset mykeröt vanan päässä VI–VIII. 25–60 cm. ”Luonnonkasvi Euroopan vuoristoista. Kasvanut pihassamme yli 20 vuotta ja levinnyt voimakkaasti.”	A	
108-3-4	PIHARATAMO groblad / <i>Plantago major</i>	lk	Tallattujen paikkojen ja pihojen kasvi. Lehdet maanmyötäisesti ruusukkeena. 10–30 cm. Aur–var.	B	
108-3-4-2	PURPPURARATAMO <i>Plantago major</i> 'Rubrifolia'	**	Piharatamon lajike, jolla on viininpunaiset lehdet. Lämpö- ja vähäravinteinen maa. 10–30 cm. Aur–pvar.	B	
108-3-6	SOIKKORATAMO rödkämpar / <i>Plantago media</i>	lk	”Vaaleanpunainen nätti kukka, kauniit soikeat ruusukkeena.” VI–VIII. Aur–pvar.	B	
108-11	JALOKELLO praktklocka / <i>Platycodon grandiflorus</i>	*	Vaaleanpunaiset kukat. ”Nousee myöhään.” Tuore, ravinteinen maa. 40–60 cm. Aur-pvar. Siemeniä on vähän.	B	
109-8-1	HIMALAJANJALKALEHTI indiskt fotblad <i>Podophyllum hexandrum</i>	***	Harvinainen luonnonperenna ja lääkekasvi. Valkoiset tai punertavat kukat toukokuussa lehtien puhjetessa. Koristeelliset punaiset hedelmät. Metsäpuutarhaan. 50–80 cm. Pvar. †	D	
109-11-1	KELLOSINILATVA lappblågull / <i>Polemonium acutiflorum</i>	lk P-S	Pohjois-Suomen kaunis-kukkainen luonnonkasvi. Tämä kanta on alun perin Ivalosta. Kukinta VI–VII. 50–80 cm. Aur–pvar.	A	
109-11-3	LEHTOSINILATVA 🐝 blågull / <i>Polemonium caeruleum</i>		”Vaatimaton kaunis kasvi. Leviää jonkin verran, tulee toimeen omillaan, pitäisi löytyä joka pihasta.” Maatiaisperenna. Kukinta VI–VII. 60–80 cm. Aur–pvar.	A	
		A.	****	Sinikukkainen.	A
		B.	****	Valko- ja sinikukkaisia.	A
109-14-4	KALLIOKIELO getrams / <i>Polygonatum odoratum</i>	lk	Koristeellinen luonnonkasvi kuiville paikoille. Valkoiset kukat V–VI. 20–40 cm. Aur–var. †	D	
111-5-4	KULTAHANHIKKI gullfingerört / <i>Potentilla aurea</i>	**	Keskieurooppalainen vuoristokasvi. Kirkkaankeltaiset kukat VI–VII. 10–15 cm. Aur.	A	
111-5-5	KIRJOHANHIKKI brokfingerört <i>Potentilla Bicolor</i> -ryhmä		Uudempia hanhikkiristeymiä. Kukinta VII–VIII. 40–60 cm. Lämpö- ja vähäravinteinen maa. Aur.	A	
		A.	*	Punaoranssit mansikankukkiä muistuttavat kukat.	A
		B.	*	'Fireball' – punaiset kerrotut kukat.	A
111-5-9	JAPANINHANHIKKI storblommig fingerört <i>Potentilla megalantha</i>	*	Suurikukkainen ja kaunislehtinen kivikkokasvi. Mätästävää, tiivis kasvutapa. Keltaiset kukat VII–VIII. ”On menestynyt mainosti ja lisääntyy siementämällä sorakäytävillä.” Lämpö- ja vähäravinteinen maa. 15–20 cm. Aur.	A	
111-9-18	JAPANINESIKKO japansk viva / <i>Primula japonica</i>		Kosteassa ja puolivarjossa viihtyvä, VI–VII kukkiva esikko. Kukat kiehkuroissa vanan päässä. 40–60 cm.	C	
		A.		Valkoinen.	C
111-9-34	KEVÄTESIKKO 🦋 gullviva / <i>Primula veris</i>	lk	Vanhon puutarhojen keväntuono. Etelä-Suomessa luonnonvarainen. Keltaiset kukat V–VI. 15–30 cm. Pvar.	C	
		A.	lk	Keltakukkainen luonnonkanta.	C
		B.	***	”Värit vaihtelevat keltaisesta punaruskeaan.” Vanhojen lajikkeiden jälkeläisiä ja/tai risteymiä.	C
112-6-1	ISONIITTYHUMALA 🐝 praktbrunört / <i>Prunella grandiflora</i>	**	Kukkiva maanpeittokasvi. 'Rosea'-lajike, jolla ruusunpunaiset kukkatakät VII–VIII. 20–30 cm. Aur–pvar.	B	
115-3-14	VALKOLEINIKKI vit ranunkel <i>Ranunculus plataniifolius</i>	*	Alppiniittyjen laji. Paljon valkoisia leinikinkukkiä ilmastavasti lehtien yläpuolella V. 40 cm. Kosteaa, humuspitoinen maa. Aur–pvar. Kanta ap. Ruissalosta.	A	
116-2-2-1	PUNAKORISTERAPARPERI röd flickrabarber <i>Rheum palmatum</i> var. <i>tanguticum</i>	*	Kookas ja koristeellinen lehtiperenna. Liuskaiset, punertavat lehdet, punainen raparperin kukinto. 120–180 cm. Aur–pvar. Kosteutta pidättävä, runsasravinteinen maa.	A	

122-6-19	LILLUKKA stenhallon / <i>Rubus saxatilis</i>	lk	Tuttu pitkärönsyinen luonnonkasvi. Valkoiset kukat VI. Punaiset syötävät marjat loppukesällä. Erinomainen maanpeitekasvi. 10–35cm. Aur–var.	A	
123-1-1	LOISTOPÄIVÄNHATTU prakturbeckia <i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>speciosa</i>	**	”Suuret läpimitaltaan jopa 10 cm keltaoranssit kukat, ruskea keskus. Terälehdet vaakatasossa. Kukkii heinä-syyskuussa.” 100 cm. Aur. Syyskesän kukkija.	C	
123-1-3	SYYSPÄIVÄNHATTU höstrudbeckia / <i>Rudbeckia laciniata</i>	*** !	Vuoden 2011 maatiaskasvin kultapallon perusmuoto! Keltaiset hiukan riippuvat laitakukat vihreänruskeiden kehräkukkien ympärillä. ”Kaunis, korkea, vaatimaton loppukesän kukkija. Lisääntyy hyvin.” 150–200 cm. Aur.	C	
123-1-6	MUSTAPÄIVÄNHATTU trollrudbeckia / <i>Rudbeckia occidentalis</i>	*	Mustat kehräkukat korkeana kekona vihreiden verholehtien ympäröimänä, laitakukat puuttuvat. Erikoinen! Aur.	C	
123-3-3	ALPPIHIERAKKA alpsyra / <i>Rumex alpinus</i>	***	Keski- ja Etelä-Euroopan vuoristoista kotoisin oleva kookas hierakkalaji, jonka lehtiä on syöty pinaatin tapaan. Ravinteinen maa. 100–150 cm. Aur–pvar.	B	
123-6	TUOKSURUUTA vinruta / <i>Ruta graveolens</i>	*	Pensasmainen kasvutapa ja koristeelliset sinivihreät lehdet. Vanha lääkekasvi. Lämpösevä maa. 40 cm. Aur. Talvehtiminen epävarmaa. ”Kaunis, ikivihreä, liuskalehtinen, voimakastuoksuinen pikkupensas, jonka tuoksusta toiset pitävät, toiset eivät. Voidaan Suomessa kasvattaa kesällä ulkona ja viedä talveksi sisälle. Kasvatettiin aikoinaan luostareiden puutarhoissa, koska sen uskottiin vähentävän munkkien seksuaalisia haluja. Sanotaan myös karkottavan muurahaisia.”	A	
		A.	*	”Nyt n. 50 cm korkea, tuuhea pensas, kukat keltaiset. On vuosi vuodelta komistunut ja tehnyt useita pikkutaimia”	A
		B.		”Fuengirola” – siemenet on kerätty luonnonvaraisista kasveista Espanjan Fuengirolasta.	A
126-4-2	ROHTOSUOPAYRTTI såpnejlika / <i>Saponaria officinalis</i>	! ****	Vuoden 2009 maatiaskasvi! ”Ihana tuoksu suoraan lapsuudesta mummon puutarhasta. Hän kutsui kasvia ylioppilaaksi...” Vanha, hemeän roosanvärinen rohto- ja koristekasvi. Juurista on keitetty suopaa pesuaineeksi. Sekoitus kerrottuja ja yksinkertaisia kukkia. VII–VIII. Siementaimilla on yleensä yksinkertaiset kukat. 50–80 cm. Aur–pvar.	B	
126-12-3	PATJARIKKO rosenbräcka / <i>Saxifraga</i> Arendsii-ryhmä	**	Ainavihreä sammalmaista kasvustoa tekevä maanpeitekasvi. V–VII. 5–10 cm. Aur–pvar.	B	
126-12-15	ISORIKKO pyramidbräcka / <i>Saxifraga hostii</i>	**	Kauniskukkainen rikko kalliopuutarhaan. Ainavihannat lehtiruusukkeet. Valkoisia pieniä kukkia huiskilossa 40–60 cm korkeassa kukkavanassa V–VI. Aur.	A	
126-12-24	LEHTORIKKO prickbräcka / <i>Saxifraga rotundifolia</i>	***	Mainio löyhästi mätästävä maanpeitekasvi puolivarjoon. Pienet valkoiset kukat VI–VII. 20–40 cm. Pvar.	A	
127-1-3	KIVIKKOTÖRMÄKUKKA fältvädd / <i>Scabiosa columbaria</i> 	*	Viron ja Etelä-Ruotsin kalkkialueilla luonnonvarainen laji. Kivikkoistutuksiin. Vaaleansiniset mykerömäiset kukinnot VII–VIII. 20–60 cm.	A	
128-5-3	KEVÄTSYYLÄJUURI vårflenört / <i>Scrophularia vernalis</i>	*	Vanha koristekasvi ja luonnonperenna. Keski-Euroopassa luonnonvarainen. Peippiä muistuttavat karvaiset lehdet ja kellertävät kukinnot V–VI. 20–50 cm. Leviää siemenillä.	A	
128-6-2	”ISOVUOHENNOKKA” stor frossört / <i>Scutellaria altissima</i>	**	Pystykasvuinen. Vaalean sinivioletit huulikukat toispuoleisesti tähkässä. 40–60 cm. Aur–pvar.	A	
128-9-3	SIPERIANMAKSARUOHO gyllenfetblad / <i>Sedum aizoon</i>	***	Vanhojen kivikkopuutarhojen peruskasvi. Näyttävä keltainen kukinto VII–VIII. 40–60 cm. Aur.	A	
128-9-54-3	PUNAISOMAKSARUOHO röd kärleksört <i>Sedum telephium</i> subsp. <i>telephium</i>	lk	Kestävä luonnonkasvi kalliopuutarhaan ja kiviaidoille. Punertava kukinto loppukesällä. 30–50 cm. Aur.	A	
128-9-54-1	LÄNNENISOMAKSARUOHO kärleksört <i>Sedum telephium</i> subsp. <i>maximum</i>	lk	”Kaunis, helppohoitoinen kuivien paikkojen takuuvarma kasvi.” Suuri vihertävänvalkoinen kukinto loppukesällä. Näyttävä luonnonvarainen kalliokasvi. 30–50 cm. Aur.	A	

130-1-11	JAAKONVILLAKKO stånds / <i>Senecio jacobaea</i>	lk	Pystykasvuinen, rannikkoseuduilla satunnainen tulokaslaji. Runsaasti pieniä, keltaisia mykeröitä latvassa VII–IX. 30–80 cm. Aur–pvar. † ”Yksi kaikkein parhaita perhoskasveja ja hyvä siemenkasvi linnuille.”	A	
131-1-6	PUNA-AILAKKI skogslüst / <i>Silene dioica</i>	lk	”Kuuluu Suomen luontoon kuin päivänkakkara. Kaunis ja vaatimaton. Leviiä tosin aika lailla.” Kukkaniityn peruskasveja. Punaiset kukat VI–VIII. 30–60 cm. Aur–pvar.	A	
131-1-8	VALKOAILAKKI åkerlüst / <i>Silene latifolia</i> subsp. <i>alba</i>	lk	Suurehkot valkoiset kukat avautuvat iltaisin. 30–60 cm. Aur–pvar. Risteytyy edellisen kanssa.	A	
131-1-9	NUOKKUKOHOKKI backglim / <i>Silene nutans</i>	lk	Kuivan paikan valkokukkainen ja tuoksuva, iltahämärissä kukkiva kohokki. 20–40 cm. Aur–pvar. Lämpäsevä maa.	A	
131-1-13	NURMIKOHOKKI ängsglim / <i>Silene vulgaris</i>	lk	Valkokukkainen niittykasvi. Kukissa pulleat verhiöt. Sini-vihreät lehdet. 30–80 cm. Aur–pvar.	A	
131-2-2	LEVEÄKOMPASSIKUKKA skålört / <i>Silphium perfoliatum</i>	**	Kookas (1,5–2 m), hirvenjuuren tapainen perenna Pohjois-Amerikan preerioilta. Keltaiset mykeröt loppukesällä. Aur.	A	
132-1	ALPPIKELLO alpklocka / <i>Soldanella</i> sp.		Esikkokasveihin kuuluva, Keski-Euroopan vuoristoseuduilla luonnonvarainen laji. Ainavihreät pienet lehdet. Nuokkuvat, kellomaiset, siniset kukat keväällä. ”...minulla on kasvanut vuosia ja levinnyt hyvin.” Kanta on peräisin Aulangolta. 15 cm. Pvar–var. Lämpäsevä maa.	B?	
132-4-11	KULTAPIISKU gullris / <i>Solidago virgaurea</i>	lk	Yleinen luonnonkasvi ja tunnettu lääkekasvi. 30–100 cm. Aur–pvar.	A	
134-4-2	NUKKAPÄHKÄMÖ lammöron / <i>Stachys byzantina</i>	**	Mainio kuivien paikkojen peittokasvi. Erikoiset valkonukkaiset, pehmeät lehdet. 20 cm. Aur.	B	
134-4-3	JALOPÄHKÄMÖ praktbetonika / <i>Stachys macrantha</i>	****	Maaseudun puutarhoissa yleinen maataisperenna. Näyttävä sinipunainen kukinta VI–VIII. 40–50 cm. Aur–pvar. Vanha kanta ap. Hämeenkoskelta. Siemeniä on vähän.	C	
135-19	<i>Stylophorum lasiocarpum</i>		Niikkokasveihin kuuluva kasviharvinaisuus. Keltaiset kukat. ”Kukkii kauan.” 30 cm.	A	
135-22	<i>Succisella petteri</i> 	*	”Purtojuuren näköinen, lilat vaaleat kukat, 60–80 cm. Leviiä juurakosta hyvin. Kukkii myöhään elo–syyskuussa, ilmava, kaunis.” Kasviharvinaisuus kokeilijoille.	A	
135-21	PURTOJUURI ängsvädd / <i>Succisa pratensis</i>	lk	Tuoreiden niittyjen ja ojanpientareiden luonnonkasvi, yleisin etelän savikkoalueilla. Siniililat pallomaiset kukinnot VIII–IX. 40–80 cm. Aur–pvar.	C	
136-2-3	BALKANINKELLOKKI elfbensklocka <i>Symphandra hofmannii</i>	*	Pitkään kukkiva, pystykasvuinen perennautuus. Valkoiset, nuokkuvat, kellomaiset kukat tiheästi kukkavanassa VII–VIII. 20–30 cm. Aur. Kylvätty.	A	
136-2-4	KAUKASIANKELLOKKI elfbensklocka / <i>Symphandra pendula</i>	*	Tuuheakasvuinen kuivan paikan kasvi. Runsaasti kermanvaaleita kellokukkia. 40–50 cm. Aur–pvar.	A	
137-6-3	PUNAPIETARYRTTI rosenkrage / <i>Tanacetum coccineum</i>	***	”Punapäivänkakkara”. Päivänkakkaramaiset mykeröt punaisen sävyssä. Kukinta VI–VII. Aur–pvar.	A	
137-6-4	HUISKILOPIETARYRTTI renfanekrage <i>Tanacetum corymbosum</i>	**	Harvinainen luonnonperenna. Pienehköt valkoiset kukkamyeröt leveissä huiskilossa VII–IX. 50–60 cm. Aur.	A	
137-6-8	"KIINANPIETARYRTTI" krage / <i>Tanacetum tianshanicum</i>	**	Valkokukkainen pietaryrtti, kukkii VII–IX. Luonnonperenna Kaukoidästä. 50–60 cm. Aur–pvar.	A	
137-6-9	PIETARYRTTI renfana / <i>Tanacetum vulgare</i>	lk	”Nappikukka”, tuttu luonnonkasvi. Keltaiset nappimaiset mykeröt huiskilona VII–IX. 30–150 cm. Lämpäsevä maa. Aur–pvar. †	A	
137-12	AURINGONTÄHTI strålöga / <i>Telekia speciosa</i>	****	Isolehminen vanhojen kartanopuistojen jättiperenna. Keltaiset mykeröt VII–IX. 150–200 cm. Pvar–var.	A	
137-13	TELLIMA anagrambräcka / <i>Tellima grandiflora</i>	**	Hyvä varjopaikkojen peittokasvi, lehdet talvivihreät. Vihervänaaleat kukkatahkat (50 cm) alkukesällä. Pvar–var.	A	
138-2-1	LEHTOÄNGELMÄ aklejruta / <i>Thalictrum aquilegifolium</i>		Koristeellinen ja kaunislehtinen varjoisten puutarhojen luonnonperenna. Kukinta VI–VII. 50–120 cm. Pvar. †	C	
		A.	**	Liilanpunertava.	C

		B. **	Kermanvalkoinen.	C
		C. **	Seos liilanpunaisia ja valkoisia.	C
138-2-2	AMURINÄNGELMÄ stor kustruta / <i>Thalictrum contortum</i>	***	Amurilta 1976 Suomeen tuotu luonnonperenna. Valkoiset kukat, muistuttaa lehtoängelmää. Pvar-var. Metsäpuutarhaan. †	C
138-2-3	JALOÄNGELMÄ violruta / <i>Thalictrum delavayi</i>	*	"Ihanat vaalean liilat kukat." VII–VIII. Pvar. Tuore, runsasravinteinen maa. 100–150 cm. Siemeniä on vähän. †	C
138-2-4	KELTAÄNGELMÄ ängsruta / <i>Thalictrum flavum</i>	lk	Kosteiden rantojen ja niittyjen luonnonkasvi. Vaalea tuoksuva kukinto. 60–120 cm. Pvar-var. Tuore tai kostea maa. Tämä luonnonkanta on peräisin Porin seudulta. †	C
138-2-7	KIILTOÄNGELMÄ glansruta / <i>Thalictrum lucidum</i>	lk	Harvinainen luonnonlaji. Vaaleankeltaiset kukat VI–VII. 50–140 cm. Siemenet ovat puutarhasta, kanta ap. Laatokan Karjalasta. †	C
138-2-9	KEIJUÄNGELMÄ skuggviolruta <i>Thalictrum rochebrunianum</i>	***	Erityisen kauniskukkainen ängelmä. Violetit terälehdet ja keskellä keltaiset heteet. Kukki VII–VIII. 120–200 cm. Pvar-var. †	C
138-2-11	SINIÄNGELMÄ daggruta / <i>Thalictrum speciosissimum</i>	***	Tuuheat, keltaiset kukinnot, sinivihertävät lehdet. Kookas ja näyttävä luonnonperenna. 160–200 cm. Pvar-var. †	C
138-7-2	VUORIREVONPAPU lupinväppling / <i>Thermopsis montana</i>	****	Lupiinia muistuttava vanha koristekasvi. Vaaleankeltaiset kukinnot VI–VII. 50–90 cm. Aur. Leviää maavarsilla.	H
139-10	PUNAKATKO rödkörvel / <i>Torilis japonica</i>	lk	Rinneoittujen ja kyläkeitojen kirveliä muistuttava kaksivuotinen luonnonkasvi. Tämä luonnonkanta on ap. Viros-ta. Valkoinen tai punertava sarjakukinto. Aur. 50–90 cm.	A
140-1-2	PUKINPARTA ängshavrerot / <i>Tragopogon pratensis</i>	lk	Ketokasvi. Keltaiset, vain aamupäivisin auki olevat mykeröt VI–VII. 70–80 cm. Aur.	A
140-5-1	KARVAKONNANLILJA hårig skugglilja / <i>Tricyrtis hirta</i>	***	Orkidea muistuttavat valkoiset, purppurapilkkuiset, tähdenmuotoiset kukat VII. Kotoisin Itä-Aasiasta. 60–80 cm. Metsäpuutarhaan. Pvar-var.	
140-7-4	KELTA-APILA gullklöver / <i>Trifolium aureum</i>	lk	Kuivien niittyjen ja rinnekeitojen harvinaistunut apila. Kellanruskeat kukinnot VII–VIII. 15–35 cm. Aur-pvar.	H
140-7-9	KALVASAPILA blekklöver / <i>Trifolium ochroleucon</i>	**	Keskieurooppalainen apila. Suuret vaaleankeltaiset-punertavat kukinnot VI–VII. 40 cm. Aur-pvar.	H
140-7-11	VALKOAPILA 'Isokallio' vitklöver / <i>Trifolium repens</i>	lk	Ainoa markkinoilla oleva kotimainen nk. nurmikkotyypin valkoapila: kasvaa hillitysti, ei rehota, pienilehtinen. Sopeutunut Suomen kasvuoloihin, talvehtii erinomaisesti. Mainio lisä nurmikkoon ja pihakedolle. Hyvä mesikasvi mehiläisille ja kimalaisille. Annos 100 g riittää 1–2 aarille. Hinta: 100 g pussi 4,50 €	A
141-1-3	AASIANKULLERO orange smörboll / <i>Trollius asiaticus</i>	*	Harvinainen kullero Koillis-Venäjältä. Keltaoranssit kukat toukokuussa. 50–60 cm. Kanta ap. Ruissalo. Aur-pvar.	D
141-1-4	KESÄKULLERO kinesisk smörboll / <i>Trollius chinensis</i>	***	Muita kulleroita myöhäisempi kukkija VI–VII. Oranssinkeltaiset kukat maljamaisen laakeita. 70–90 cm. Aur-pvar.	D
141-1-5	TARHAKULLERO trädgårdssmörbolla <i>Trollius Cultorum</i> -ryhmä	***/ **	Varma ja kestävä, aikaisin kukkiva perenna. Keltaoranssit kukkapallot V–VI. Aur-pvar.	D
141-1-6	NIITTYKULLERO smörboll / <i>Trollius europaeus</i>	lk	"Meidän ilonaiheemme: jokitörmät kultakulleroita huojuttelevat suvituulella. Yleensä 50–80 cm, mutta hyvässä maassa miltei 1,5 m! V–VI. Aur-pvar.	D
143-3-3	ROHTOVIRMAJUURI läkevänderot <i>Valeriana officinalis</i>	lk E-S	Valeriaana, rantalehtojen luonnonkasvi ja tunnettu rauhoittava rohdos. Vaaleanpunertavat kukkasarjat VI–VII. 80–100 cm. Aur-pvar. Tuore maa.	C
143-10-1	VALKOPÄRSKÄJUURI vit nysrot / <i>Veratrum album</i>	***	Pystykasvuinen ja roteva lehtiperenna. Suuret, soikeat, suonikkaat lehdet. Kellanvihreät kukat VII–VIII. 80–140 cm. Aur-pvar. †	D
143-10-3	TUMMAPÄRSKÄJUURI svart nysrot / <i>Veratrum nigrum</i>	**	Näyttävä, suurilehtinen perenna. Tummat kukat pystyissä suurissa kukinnoissa VIII. 90–130 cm. Aur. †	D

143-11-2	RANSKANTULIKUKKA franskt kungsljus / <i>Verbascum chaixii</i>	**	'Album' – kaunis valkokukkainen lajike. Kukkii VII–VIII. Kuivahko, läpäisevä maa. 60–100 cm. Aur.	A
143-11-4	TARHATULIKUKKA trädgårdskungsljus / <i>Verbascum sp.</i>	**	Näyttävät, isot, keltaiset kukat. Todennäköisesti 'Densiflorum'-lajike tai laji <i>V. densiflorum</i> . 80–150 cm. Kv.	A
143-11-12	UKONTULIKUKKA kungsljus / <i>Verbascum thapsus</i>	lk	Näyttävä luonnonkasvi. Harmahtavan vihreät huopakarvaiset lehdet. Keltainen tähkämäinen kukinto VII–VIII. 70–150 cm. Läpäisevä maa. Aur.	A
143-12-5	TÄHKÄVERBENA blåverbena / <i>Verbena hastata</i>		Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva komea luonnonperenna. Intiaanien lääkekasvi. Tiiviit kukkätähkät sarjamaisena kukintona VI–IX. Pitkät suikeat lehdet. 70–100 cm. Läpäisevä maa. Aur.	C
		A.	* 'Alba' – valkokukkainen lajike.	C
		B.	* 'Rosea' – ruusunpunainen lajike.	C
144-2-6	UNELMATÄDYKE porslinsveronika <i>Veronica gentianoides</i>	**	Aikaisin kukkiva, viehättävä tädyke. Vaaleansiniset kukkätähkät V. Kivikkotarhaan. 40–60 cm. Läpäisevä maa. Aur–pvar.	A
144-2-17	VIRGINIANTÄDYKE kransveronica / <i>Veronica virginica</i>	**	Pystykasvuinen, korkea tädyke, jolla on pitkät tähkämäiset kukinnot. Vaaleanvioletit kukat VII–IX. 100–150 cm. Aur–pvar. Tuore tai kostea, runsasravinteinen maa.	A
144-5-5	AITOVIRNA häckvicker / <i>Vicia sepium</i>	lk	Lähes koko kesän kukkiva niitty- ja piennarkasvi. Sinipunaiset hernelmäiset kukat. 30–60 cm. Aur–pvar. Maanpeitekasviksi, niitylle.	H

Huonekasvit – hk

Huom! Huonekasveja on myös löytökorissa sivulla 45.

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
40-9-1-3	KORISTEPAPRIKA prydnadspaprika <i>Capsicum Conoides</i> -ryhmä		”Turkinpippuri” on vanhimpia huonekasvejamme, ja sitä käytettiin aikoinaan myös lääkekasvina. Pienet punaiset, koristeelliset, tuliset paprikat. 30–40 cm. Aur.	A
43-16	KÄÄPIÖPALMU dvärgpalm <i>Chamaerops humilis</i>		”Kasvatettu Suomessa vanhastaan huonekasvina. Jää asuinhuoneissa yleensä alle 1 m korkuiseksi. Lehtiruodit ovat hyvin piikkiset...Kuuluu viuhkapalmuihin. Siemenet vaativat itäkkeen useita kuukausia.” Siemenet ovat peräisin Espanjan Fuengirolasta villedistä palmuista.	A
78-14-2	MUMMONPALSAMI balsamin / <i>Impatiens balsamina</i>	*	”Kameliakukkanen”. Perinteinen yksivuotinen huonekasvi. Seos punasävyisiä ja valkokukkaisia. Esikasvatus helmi–huhtikuussa. 60 cm.	b
98-1	ÖLJYPUU (OLIIVIPUU) olivträd <i>Olea europaea</i>		Välimeren alueen tärkeä puu. Kapeat, kiiltävät, alta sinivihreät lehdet.”Suomessa voi kasvattaa sisällä bonsai-puuna.” Siemenet on kerätty nuorista, eri lajikkeita edustavista puista Espanjan Fuengirolasta.	A

Yksivuotiset kasvit – yv

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
19-1	ADLUMIA adlumia / <i>Adlumia fungosa</i>	****	Emäkkikasveihin kuuluva kauniskukkainen, harvinainen köynnös. Punaviolettiset kukat muistuttavat pikkusydämen kukkia. ”Kasvoi aurinkoisella eteläseinustalla useamman metrin mittaiseksi, maa multavaa, vieressä vanha kanala eli voimaa riitti. Joskus kylvetytynyt kasvupaikalleen.”	b
20-4	SINITÄHTÖNEN leverbalsam / <i>Ageratum houstonianum</i>	*	Asterikasveihin kuuluva ryhmäkasvi. Tiiviiskasvuinen, vaalean siniliiloja mykerörykelmiä. Esikasvatus.	b
20-8-2	AURANKUKKA åkerklätt / <i>Agrostemma githago</i>	**	Vanhanajan viljapeltojen kauniskukkainen rikkaruoho. Suuret sinipunaiset kukat. Kylvätty. 30–80 cm. Aur. †	a
23-11-2	PUNAREVONHÄNTÄ rävsvans / <i>Amaranthus caudatus</i>		Komea kasvi, jolla pitkät, riippuvat, häntämäiset kukinnot. 60–70 cm. Aur-pvar. Esikasvatus.	b
		A.	* Vaaleanvihreät riippuvat kukinnot.	b
		B.	* Punaiset riippuvat kukinnot.	b
23-11-3	PURPPURAREVONHÄNTÄ blodamarant / <i>Amaranthus hybridus</i> subsp. <i>cruentus</i>	*	Edellistä matalampi. Pystyt, töyhtömäiset, punaiset kukinnot heinäkuusta syksyyn. 30–40 cm. Esikasvatus.	b
		A.	* Punainen töyhtö.	b
		B.	* Vihreä töyhtö.	b
		C.	* ’Velvet Curtains’ – koko kasvi tummanpunainen, 150 cm.	b
		D.	* ’Pygmy Torch’ – matala, 50 cm. Pystyt punaiset kukinnot.	b
28-5	HUOPAKULTASILMÄ gasellöga / <i>Arctotheca calendula</i>	*	Kapin niemimaalta Etelä-Afrikasta kotoisin oleva luonnonkasvi. Keltaruskeat mykeröt ja liuskaiset, karvaiset lehdet. ”Kimalaiset tykkäävät kovasti.” Kylvö sisälle viimeistään huhtikuun alussa. 30–50 cm.	b
28-6-2	JALHOPEASILMÄ silveröga / <i>Arctotis x hybrida</i>	*	Eteläafrikkalainen ”päivänkakkara”. Hopeanukkaiset lehdet, suuret mykeröt monissa väreissä. Esikasvatus.	b
38-7-2	PELTOKEHÄKUKKA ringblomma / <i>Calendula arvensis</i>	**	Pensastuva, pieni- ja keltakukkainen kehäkukka. Kukki koko kesän. Keski-Euroopassa peltorikkaruoho. 50–70 cm. Kylvätty. ”Tykkään pitkän kukkimisajan ja helppouden vuoksi. Syksyn viimeisiä kukkijoita.”	a
38-7-3	MAROKONKEHÄKUKKA ringblomma / <i>Calendula maroccana</i>	**	Yksinkertaiset oranssit tai keltaiset mykeröt. Kehäkukan villimuoto. ”Kukki jo kesäkuun lopulla.” Kyvö aikaisin, voi kylvättyä myös itse. 50 cm. Aur-pvar.	a
38-7-4	TARHAKEHÄKUKKA ringblomma / <i>Calendula officinalis</i>		Ikivanha lääke- ja koristekasvi. Keltaisia tai oransseja kukkia. Kylvätty. 40–70 cm. Aur.	a
38-16	KIINANASTERI sommarafter / <i>Callistephus chinensis</i>	*	Kesäasteri. Väriseos. Tiheästi kerrotut kukinnot, matalakasvuinen lajike. Esikasvatus huhtikuussa.	b
43-5	ISOVAHAKUKKA stor vaxblomma / <i>Cerinthe major</i>	*	Erikoinen, Välimeren alueelta peräisin oleva kasvi, jonka ylälehdet muuttuvat sinivioleteiksi purppuransinisen kukkan ympärillä. Yksivuotinen tai lyhytikäinen perenna. Läpäisevä, tuore, humuspitoinen maa. 30–60 cm. Aur-pvar. Siemenet ilmeisesti ’Purpurascens’-lajikkeesta.	ab
49-7Y	TARHAKUKONKANNUS romersk riddarsporre <i>Consolida ajacis</i>	*	Luonnonkanta Välimeren rannalta. Kauniit syvänsiniset kannusmäiset kukat loppukesällä. 40–50 cm. Aur. Esikasvatus eduksi. Siemeniä on vähän. Ylläpitokanta.	ab
49-14-6	”KULTAKAUNOSILMÄ” ”guldöga” / <i>Coreopsis stillmanii</i>	*	Keltamykeröinen, helppo ja nopeakasvuinen kesäkukka. Kylvätty satunnaisesti. 30–40 cm. Aur.	a

50-10-1	PUNAKOSMOS rosenskära / <i>Cosmos bipinnatus</i>		Tillilehtinen vanhanajan kesäkukka. Kukkii runsaasti punaisiin ja valkoisiin kukin. 80–120 cm. Aur.	a
		A.	**** ”Viena”. Vienan Karjalasta peräisin oleva valkovoittoinen ja tavallista aikaisemmin kukkiva kanta.	a
		B.	**** ”Aino”. Vanha Iisalmessa ylläpidetty kanta, jossa punasävyisiä kukkia aivan tummanpunaisesta valkoiseen. Ylläpitokanta.	a
53-1-4-2	KORISTEKURPITSA prudnadspumpa / <i>Cucurpita pepo</i>	*	Viljellään koristeellisten erimuotoisten kurpitsojen takia. Köynnöstävä kasvutapa. Runsaravinteinen maa. Esikasvatus. Aur.	b
54-1-2	HERKKUHYPPYKURKKU korila / <i>Cyclanthera pedata</i>	*	Sirolehtinen köynnös (2–3 m). Kotoisin Meksikosta. ”Rehevä ja nopeakasvuinen, nuorina kurkkuja voi syödäkin.” Esikasvatus. Aur.	b
55-11-1	NUKKAHULLURUOHO mexikansk spikklubba <i>Datura innoxia</i>	*	Kookas ja erikoinen kasvi. Suuret (10–15 cm) valkoiset, iltaisin tuoksuvat suppilokukat. Voidaan talvettaa sisällä. Esikasvatus. 100 cm. †	b
55-11-3	OKAHULLURUOHO spikklubba / <i>Datura stramonium</i>	*	Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva, pahanhajuinen vanha rohdoskasvi. Isot, tummanvihreät lehdet, valkoiset suppilomaiset kukat (5–10 cm) lehtihangoissa. Kulttuuriseuralainen. 20–120 cm. †	ab
		A.	* Valkoiset kukat. ” <i>Ilmestyi puutarhaan kesällä 2006.</i> ”	b
		B.	* Liilat kukat.	b
58-5-2	KELTASÄÄKUKKA solvisare / <i>Dimorphotheca sinuata</i>	*	Keltaiset päivänkakkaratyyliiset mykeröt tummalla keskustalla. Kukinta heinäkuusta syksyyn. 20–30 cm. Aur.	b
59-6	SYYSHATTU draköga / <i>Dracopis amplexicaulis</i>	**	Kasviharvinaisuus Amerikan preerioilta. Mykerössä tumma, korkea keskus ja keltaiset laitakukat. Esikasvatus. Kylväätyy satunnaisesti. Kanta ap. Ruissalosta.	b
60-12	PIIKKIKURKKU taggreva / <i>Echinocystis lobata</i>	*	Rehevä, nopeakasvuinen köynnös. Valkoiset pienet kukat. Emikukista kehittyvät koristeellisia kurkkuja (ei syötäviä). 3–4 m. Aur–pvar.	b
65-13-3	PENSAIKKOTATAR lövbinda / <i>Fallopia dumetorum</i>	lk	Nopeakasvuinen köynnös. Herttamaiset lehdet, vihertävät pienet kukat. Runsaasti koristeellisia siipipalteisia hedelmiä. Kasvaa luonnonvaraisena etelärannikolla. Kylväätyy.	a
66-2-3	ZULUNNUKKEASTERI zuluaster / <i>Felicia heterophylla</i>	*	Ihastuttavakukkainen, Kapmaasta kotoisin oleva luonnonkasvi. Kirkkaansiniset, päivänkakkaramaiset mykeröt. 30 cm. Esikasvatus. Aur. Kuivahko, läpäisevä maa.	b
69-11-3	HUHTAKURJENPOLVI svedjenävä / <i>Geranium bohemicum</i>	lk	Harvinaistunut paloalueiden luonnonkasvi. Sinipunaiset kukat kesäkuusta syksyyn. Yv tai kv. 10–50 cm. Aur.	ab
70-4-1	PALLEROKIURUNKUKKA bollgilia / <i>Gilia capitata</i>	*	Vaivaton liuskalehtinen kesäkukka. Runsaasti pallomaisia, vaaleansinisiä kukkia VII–IX. 50–60 cm. Kylväätyy. Aur.	a
71-10-2	KRUUNUSUVIKAKKARA kranskrage / <i>Glebionis coronaria</i>		Varma ja tuttu kesäkukkija. Päivänkakkaramaiset mykeröt loppukesällä. 80–100 cm. Kylväätyy.	a
		A.	** ”Eesti” – kermanvaaleat laitakukat vaaleankeltaisen keskustan ympärillä. Osa kukista puolikerrottuja.	a
		B.	* ”Mallorca” – luonnonkanta Mallorcalt. ”Mykeröt muuten keltaisia, mutta laitakukkien kärjet valkoiset.”	a
		C.	*** Shungiku eli vihanneskrysanteemi. Nuoria versoja ja lehtiä käytetään Japanissa salaatteihin ja vihanneksena.	a
71-10-4	KELTASUVIKAKKARA gullkrage / <i>Glebionis segetum</i>	**	Voimakkaasti pensastuva. Keltaisia päivänkakkaramaisia mykeröitä keskikesästä pakkasiin. 30–50 cm. Kylväätyy runsaasti.	a
78-4	HULLUKAALI bolmört / <i>Hyoscyamus niger</i>	lk E-S	Vanha rohdoskasvi ja kulttuuriseuralainen. Tummasuoniset suppilokukat kesä–elokuussa. 15–100 cm. Yv–kv. Kylväätyy. †	a
79-5-7	PÄIVÄNSINI blomman för dagen / <i>Ipomoea tricolor</i>	*	Perinteinen köynnöskasvi. Leveän suppilomaiset kukat. Siemenet on kerätty liila- ja punakukkaisista kasveista. Aurinkoinen ja suojaisa paikka. Esikasvatus viim. huhtikuussa. 2–3 m. †	b

84-3-4	KESÄMALVIKKI sommarmalva / <i>Lavatera trimestris</i>	**	Runsaasti kukkiva kesäkukka. Kukkii pakkasiin asti vaaleanpunaisin kukin. 70–90 cm. Aur.	a
84-5	TIPSU guldgrävarblomma / <i>Layia platyglossa</i>	*	Helppo kesäkukka. Kellanvalkoiset, tuoksuvat mykeröt koko kesän. 30–60 cm. Aur.	ab
87-16-2	SINILOBELIA kaplobelia / <i>Lobelia Compacta</i> -ryhmä	*	Tuttu, pitkään kukkiva kesäkukka. 'Chrystal Palace' -lajikkeen siemeniä. Esikasvatus maaliskuussa.	b
87-16-2-1	RIIPPALOBELIA hänglobelia / <i>Lobelia Pendula</i> -ryhmä	*	Tuttu ampelikasvi. Runsas, pitkä kukinta. Versot noin 30 cm. Seoksessa sini- ja valkokukkaisia. Esikasvatus.	b
91-1-3-1	MAURINKIILTOMALVA 🐝🦋 rödmalva <i>Malva sylvestris</i> subsp. <i>mauritiana</i>	*	Komea kesäkukka. Pystyt, tukevat varret. Suuret, kiiltävät tummanpurppurat, tummasuoniset kukat pitkin vartta. Kukinta heinäkuusta syysmyöhälle. 100–200 cm.	ab
96-4-1	KIRJOKOHTALONKUKKA nemesia / <i>Nemesia strumosa</i>	*	Kukkatarhan väriläiskä. Kiitollinen, runsaskukkainen ryhmäkasvi. Värioseos. 15–40 cm. Esikasvatus. Aur-pvar.	b
96-17	PERUNKOISO ballongblomma <i>Nicandra physaloides</i>	**	Kasvierikoisuus lämpimään paikkaan tai kasvihuoneeseen. Liilat kukat. Karkottaa tuholaisia kasvihuoneissa. ”Pensasmainen kasvutapa, soveltuu kuivakukaksi.” 60–80 cm. Aur. †	ab
96-19-1	VALKOTUPAKKA 🐝🦋 stor blomstertobak <i>Nicotiana glauca</i>		Voimakkaasti illalla ja yöllä tuoksuvat valkoiset, suppilomaiset kukat VI–IX. 30–80 cm. Esikasvatus. Aur. †	b
96-19-5	KORISTETUPAKKA blomstertobak <i>Nicotiana Sanderae</i> -ryhmä	*	Näyttävä kesäkukka kukkatarhaan ja astioihin. Punaiset kukat heinäkuusta syksyyn. 40–50 cm. Esikasvatus. Aur. †	b
96-19-6	NARSISSITUPAKKA 🦋 narcisstobak / <i>Nicotiana sylvestris</i>	*	Komeimpia koristetupakoita. Pitkät, riippuvat, valkeat, yöllä tuoksuvat kukat VII–IX. 100–150 cm. Aur. †	b
96-19-4	KESSU 🐝 bondtobak / <i>Nicotiana rustica</i>	**	Kessu eli ”nurkantakunen”. Hyvä, rehevä koristekasvi. Latvatertussa kellanvihreät torvimaiset kukat. 60–120 cm. Tuulensuojainen paikka, runsasarvinen maa. Aur. †	b
96-19-7	VIRGINIANTUPAKKA virginiatobak / <i>Nicotiana glauca</i>		Tällä toisella ”oikealla” tupakalla on kauniit vaaleanpunaiset kukat. 60–120 cm. Aur. †	b
99-6-4	TARHAKÄENKAALI blodoxalis <i>Oxalis corniculata</i> var. <i>atropurpurea</i>	*	Viininpunaiset lehdet, keltaiset kukat. ”Laji on alun perin kotoisin Kiinan Yunnanin maakunnasta, mutta levisi jo varhain silkkietäät pitkin ihmisen mukana Välimeren maihin.” Kanta ap. Mallorcalt. Kylvyytyy. 10–20 cm Aur. Erinomainen värikasvi.	a
100-6	UNIKKOSEOS vallmox / <i>Papaver spp.</i>		Seos pion- ja muita yksivuotisia unikoita.	a
100-6-15	SILKKIUNIKKO kornvallmo / <i>Papaver rhoeas</i>		Keski-Euroopassa yleinen rikkaruoho. Yksinkertaiset punaiset kukat (7–10 cm). Kukkii pitkään VI–IX. Kylvyytyy. Aur-pvar.	a
		A. (lk)	”Gotlanti” – ”Siemenet on kerätty...Gotlannin pelloilta. Luonnonvarainen muoto...ei ole tarvinnut kylvää ensimmäisen kylvön jälkeen, on pitänyt itse huolen jälkikasvusta ja tullut vuosi vuodelta yleisemmäksi.”	a
		B. (lk)	”Puola” – ”Siemenet on ap. kerätty Etelä-Puolasta tien pientareelta.”	a
100-6-17	OOPIMUMIUNIKKO opievallmo / <i>Papaver somniferum</i>		Ikivanha lääke- ja koristekasvi. Yksinkertaiset kukat. Kylvyytyy. 50–100 cm. Aur.	a
		B.	”Musta” – kyseessä on ilmeisesti uudempi puutarhalajike.	a
100-6-17-2	PIONIUNIKKO pionvallmo <i>Papaver Paeoniflorum</i> -ryhmä		Näyttäväkukkainen unikko. Suuret (8–15 cm) kerrotut kukat. Kylvyytyy. Aur.	a
		A.	Hennon vaaleanpunainen, kerrannainen, rimpusiset terälehdet.	a
103-14-1	PENSASPETUNIA vitpetunia / <i>Petunia axillaris</i>	*	”Maatiaispetunia”, jolla valkoiset, yöllä tuoksuvat suppilokukat VI–IX. Varret jopa 80–100 cm. Esikasvatus. Aur.	b

103-14-4	VILLIPETUNIA violpetunia / <i>Petunia integrifolia</i>	*	Kuten edellä, mutta kukat pienemmät ja liilansiniset.	b
104-4-1	KELLOHUNAJAKUKKA klockfacelia / <i>Phacelia campanularia</i>		Kasvaa mätäsmäisesti, hyvä reunuskasvi. Syvänsiniset kellomaiset kukat. 15–25 cm. Aur.	a
		A.	* Siniset kukat.	a
		B.	** Kuten edellä mutta punertavat lehdet	a
110-2	SUKAHEINÄ skägg-gräs / <i>Polypogon monspeliensis</i>	*	Matala, mättäitä muodostava heinä. Koristeelliset, pehmeäkarvaiset, tiheät tähkät. Menestyy kosteassa.	a
114-14-2	LIUSKAMIINANKÖYNNÖS spanska flaggan / <i>Quamoclit lobata</i>	*	Torvimaiset kukat tertuisa, nuppuisina punaisia ja auenneena keltaisia. ”Parhaita kesäköynnöksiä.” Lämmin kasvupaikka. 120–200 cm. Esikasvatus. Aur.	b
116-7	KEIJUNMEKKO törnrosas kjörtel <i>Rhodochiton atrosanguineum</i>	**	Suosittu köynnös- ja amppelikasvi. Kukkii runsaasti punaisin kukin IV–IX. Herttamaiset lehdet. Suojaisa kasvupaikka. Kylvö viim. maaliskuussa. 2–3 m. Aur–pvar.	b
125-1	TORVIKUKKA trumpetblomma / <i>Salpiglossis sinuata</i>	*	Koisokasveihin kuuluva kesäkukka. Koristeelliset, punakirjavat, petunian tapaiset kukat. 50–75 cm. Aur.	b
131-1-2	TARHAKOHOKKI rosenglim / <i>Silene armeria</i>	***	Kiitollinen kesäkukka. Runsaasti ruusunpunaisia kukkaviuhkoja, kukkii lähes koko kesän. Kylvyytyy. 30–60 cm. Aur.	a
131-3-1	MAARIANOHDAKE mariatistel / <i>Silybum marianum</i>	*	”Kotoisin Välimeren alueelta. Lehdet isot, valkoverkkokuvioidet, mykeröt ohdakemaiset, kehtosuomut koristeellisen piikkiset. Keväällä oli 2 viikon esikasvatus, sitten taimet ulos ja ne kukkivat heinäkuusta alkaen. Voidaan kasvattaa myös kaksivuotisena. Vanha lääkekasvi, jonka lehtien kuvioitus on vanhan legendan mukaan syntynyt siten, että Neitsyt Maarialta tippui hänen imettäessään maitoa tämän kasvin lehdille.” 70–150 cm. Aur.	ab
137-2-1	ISOSAMETTIKUKKA stor tagetes / <i>Tagetes erecta</i>		Kesäistutusten suosikki. Pensasmainen kasvutapa. Kukinta heinäkuusta syksyyn. Aur–pvar. Esikasvatus.	b
		A.	* Keltasävyjä.	b
		B.	** Jättisametiruusu, jopa yli 100 cm!	b
137-2-4	RYHMÄSAMETTIKUKKA sammettagetes / <i>Tagetes patula</i>		Tuttu ryhmäkasvi. 2–4 cm leveitä kukkia riittää koko kesän. Aur–pvar. Esikasvatus.	b
		A.	* Matala, kerrottu, punaoranssi lajike.	b
		B.	* Kelta-oranssi. Kanta ap. Venäjältä peräisin.	b
		C.	* Kullankeltainen, kerrottu.	b
		D.	* ”Kissansilmä” – kullankeltainen keskus, ruskeanpunaiset laitakukat, korkeus 70–80 cm. Komea!	b
		E.	* ”Tiibet” – ”Ihana kasvi! Ystävieni naapurit toivat siemenet Lhasasta buddhalaisen temppelin pihalta. Yksinkertaiset, tummanpunaiset kukat, keltainen keskusta. Kasvaa korkeaksi, jopa metrin. Haarautuu ja on lähes puskamainen lopulta. Vahva, pysyy pystyssä. Kukkii todella runsaasti, hyvä leikkokukka. Kylvin suoraan maahan ja kukki vielä marraskuussa.”	b
137-6-6	REUNUSPIETARYRTTI mattram / <i>Tanacetum parthenium</i>	*	Alias reunuspäivänkakkara. Hyvä leikkokukka. Kylvyytyy, yleensä kv. Lääkekasvi. 20 cm. Aur.	a
139-6	TITONIA inkakrage / <i>Tithonia rotundifolia</i>	*	Kookas (90 cm) kesäkukka, jolla daaliamaiset mykeröt heinä–syyskuussa. Siemeniä ’Torch’-lajikkeesta.	b
140-7-3	JÄNÖNAPILA harklöver / <i>Trifolium arvense</i>	lk	Viehättävä kuivien paikkojen luonnonkasvi. 10–30 cm. Kylvyytyy. Aur. Kanta ap. Ruotsista.	a
141-2	KÖYNNÖSKRASSI indiankrasse / <i>Tropaeolum majus</i>		Siemeniä ’Peach Blossom’-lajikkeesta. Aur–pvar.	ab
141-2-2	ISOKÖYNNÖSKRASSI indiankrasse / <i>Tropaeolum majus</i>	**	Kiitollinen kesäköynnös. Puna-kelta-oranssi väriseos. Kukat syötäviä. Hallanarka. 200 cm. Aur–pvar.	ab

141-2-5	KANARIANKÖYNNÖS-KRASSI fjärilskrasse / <i>Tropaeolum peregrinum</i>		Edellistä sirompi köynnös. Liuskaiset lehdet, keltaiset rip-sureunaiset kukat VII–IX. Hallanarka. 200–500 cm. Aur-pvar. "Nopeakasvuinen kesäköynnös."	ab
143-12-4	SAMETTIVERBENA skär hängverbena <i>Verbena elegans</i> var. <i>asperata</i>	*	Rentovartinen kesäkukka amppeleihin. Pieniä, violetinpunaisia kukkia koko kesän. Esikasvatus. Aur.	b

Puuvartiset kasvit – pv

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
16-10-11	SAARNIVAAHTERA asklönn / <i>Acer negundo</i>	*** E-S	Saarnin lehtiä muistuttavat viisilehdykkäiset, päätöpariset lehdet. 3–5 m. I–IV(V). Aur–pvar. Tuo–kos.	C
16-10-22	TATAARIVAAHTERA rysk lönn <i>Acer tataricum</i> subsp. <i>ginnala</i>	*** P-S	" <i>Matalia, mutkarunkoisia, leveälatavaisia pikkupuuta tai rotevia pensaita...</i> " Ehyet lehdet. Tämä kanta on menestynyt ilman pakkausvaurioita Kajaanissa. 3–5 m. I–V(VI). Aur–pvar.	C
19-10-3	BALKANINHEVOSKASTANJA hästkastanj / <i>Aesculus hippocastanum</i>	**** E-S	Komea, pyöreälatavainen pikkupuu. Vaaleat, pystyt kukinnot kesäkuussa. Myrkyllinen. 7–8 m. I–II(III). Aur.	C
40-10-1	SIPERIANHERNEPENSAS sibirisk ärtbuske <i>Caragana arborescens</i>	** K-S	Perinteinen, keltakukkainen (VI–VII) aidanne- ja koristepensas, myös pikkupuu. 3–6 m. I–VIII. Aur. Siemenissä runsaasti proteiinia (36 %) ja rasvaa.	H
40-10-3	EUROOPANHERNEPENSAS lyckobladsbuske <i>Caragana frutex</i>		Sirokasvuinen, kaartuvaoksainen, kesäkuussa keltaisena kukkiva aidanne- ja koristepensas. Tummanvihreät, koristeelliset neljälehdyykkäiset lehdet. 1–1,5 m. I–VI. Aur. Kanta ap. Torniossa.	H
43-8-1	JAPANINRUUSUKVITTENI liten rosenkvitten <i>Chaenomeles japonica</i>	****/ ** E-S	Oranssikukkainen (VI) pikkupensas. Keltaiset hedelmät, joista saa syksyllä sosetta. 50–80 cm. I–II(III). Aur.	C
46-6-1	ALPPIKÄRHÖ alpklematis / <i>Clematis alpina</i>		Alpeilta kotoisin oleva sinikukkainen, alkukesällä kukkiva, kestävä köynnös. 3–4 m. I–IV(V). Pvar. †	C
		A. *** P-S	Kanta on ap. Kemistä. Seassa saattaa olla jokunen siperiankärhökkin.	C
		B. ** K-S	Sinikukkainen.	C
		C. E-S	Valkokukkainen.	C
46-6-1-1	SIPERIANKÄRHÖ sibirisk klematis <i>Clematis alpina</i> subsp. <i>sibirica</i>		Pohjoisessakin menestyvä, Siperiassa luonnonvaraisena kasvava köynnös. Kellanvalkoiset, kellomaiset, nuokkuvat kukat VI. 3–4 m. I–V. Ravinteinen maa. Pvar. †	C
		B. ** P-S	Tässä kannassa on valkoiset, hieman punertavat kukat. On menestynyt hyvin Oulussa jo 15 vuotta.	C
46-6-34	VIINIKÄRHÖ italiensk klematis / <i>Clematis viticella</i>		Tukeen kiinnitettävä köynnös. Sini- tai punaviolettiset kukat VII–IX. Tuore, runsasravinteinen maa. 2–3 m. I–II(III). Aur–pvar. †	C
		A. *** E-S	Kestävä ja runsaskukkainen perusviinikärhkö Huittisista. Paljon siniliiloja, pienehköjä kukkia kesäkuun lopulta elokuulle. Kylvetytkin omia aikojaan.	C
		B. ** E-S	Nuorehko kanta Helsingistä.	C

51-5-20	SIPERIANORAPIHLAJA sibirisk hagtorn / <i>Crataegus sanguinea</i>	*** P-S	Pohjoisessakin ja monenlaisilla kasvupaikoilla menestyvä yksittäis- ja aidanpensas. ”Komea punainen syysväri.” 2–3 m. I–VII. Aur. Siemenet on kerätty Pellosta.	D
68-1-5	PUNASAARNI rödask / <i>Fraxinus pennsylvatica</i>	** K-S	Kotoisin Pohjois-Amerikasta. Pystyhaarainen puu 10–20 m. 2–3-pariset lehdet. I–III. Aur–pvar. Tuore ja ravinteinen maa. Siemenet on kylmäkäsitelty. ”Täällä lakeudella kevähallat vievät lähes vuosittain ensimmäiset lehdet, mutta parin viikon sisällä kasvaa uudet eli ei näytä pahemmin hätkähtävän pitemmistä kesäkuun halleista.”	C
75-13	TYRNI hagtorn / <i>Hippophaë rhamnoides</i>	***	Hopealehtinen, kaunis pensas. Siementaimien marjomisominaisuudet vaihtelevat. Ravinteinen, läpäisevä ja kalkkipitoinen maa. 1–1,5m. I–VI. Aur.	D
80-16-3	AMERIKANJALOPÄHKINÄ grå valnöt / <i>Juglans cinerea</i>	E-S	Jalopähkinöillä on isot, 30–40 cm pitkät, parilehdykkäiset lehdet. 8–10 m. I–II. Aur. Tuore ja ravinteinen maa. Siemenet ovat Helsingin puistoista.	D
80-16-4	MANTSURIANJALOPÄHKINÄ manchurisk valnöt <i>Juglans mandshurica</i>	E-S	Lehtien lehdykät ovat 7–18 cm pitkiä, päältä himmeitä, alta sinertävän vihreitä. 6–8 m. I–III. Aur. Tuore ja ravinteinen maa. Siemenet ovat Helsingistä.	D
82-7-1	KALJUKULTASADE alpgullregn / <i>Laburnum alpinum</i>	*** E-S	Näyttäväkukintoinen koristepensas. Pitkät, keltaiset, riip-puvat kukinnot kesäkuussa. 3–4 m. I–II. Aur. †	H
90-15-3	TARHAOMENAPUU trädgårdsäppel / <i>Malus domestica</i>		Vuoden 1992 maatiaskasvi! Puutarhan peruspuu. 3–8 m. I–VI. Aur.	C
		A. *** E-S	’Antonovka’-lajikkeen siemeniä. Perinteinen, kestävä lajike, joka soveltuu erityisesti perusrungoksi.	C
		B. *** E-S	Siemenet on kerätty ’Punakaneli’-omenoista sekä tunnistamattomasta lajikkeesta.	C
104-9-1	AMURINKORKKIPUU sibiriskt korkträd <i>Phellodendron amurense</i>	E-S	Kaunis, leveälatvuksinen puu, joka vaatii suuren kasvutilan. Kiiltävänvihreät, päätöpariset, 20–30 cm pitkät lehdet. Keltainen syysväri. Yksittäispuuksi. 6–8 m. I–II(III). Aur–pvar. Runsasravinteinen maa.	C/ D
106-9-3	LÄNNENHEISIANGERVO smällspirea / <i>Physocarpus opulifolius</i>	** E-S	Yhdysvaltojen itärannikolta kotoisin oleva valkokukkainen (VI–VII), nopeakasvuinen pensas. 2–3 m. I–V. Aur–var.	A
106-9-3-2	PURPPURAHEISIANGERVO smällspirea / <i>Physocarpus opulifolius</i>	** E-S	Siemeniä lännenheisiangervon tummalehtisestä ’Diabolo’-lajikkeesta. Siemenistä kasvaa ennalta arvaamattomassa suhteessa tummalehtisiä ja tavallisia vihreälehtisiä taimia sekä näiden välimuotoja.	A
107-10-3 3	SIPERIANSEMBRA sibirisk cembratall <i>Pinus cembra</i> subsp. <i>sibirica</i>	*** K-S	Pohjoisessakin menestyvä komea yksittäispuu, jonka suuret siemenet ovat arvostettua ravintoa Venäjällä. 10–15 m. (I)II–VII. Aur. Siemenet ovat Joensuusta.	C
107-10-12	MAKEDONIANMÄNTY makedonisk tall / <i>Pinus peuce</i>	**** E-S	Hyvä yksittäispuu, joka pysyy alas asti oksaisena. 6–8 m. I–IV(V). Aur.	C
112-7-6	KIRSIKKALUUMU körsbärsplommon / <i>Prunus cerasifera</i>	** E-S	Orainen koristepensas. Valkoiset kukat toukokuussa lehtien puhjetessa. ”Keltainen, mauton luumarja. Kasvatat 3 metriä korkeiksi ja sopivat aidannekasveiksi. Metrin välein istutettuna näistä sulkeutuu este, josta hirvikään ei läpi mene.” 1–3 m. I. Aur.	D
112-7-7	HAPANKIRSIKKA surkörsbär / <i>Prunus cerasus</i>	E-S	Kevät ja kukkivat kirsikkapuut! Siemenet on kerätty ’Varjomorelli’-lajikkeesta. 2–4 m. I–III. Aur.	D
112-7-8	LUUMU plommon / <i>Prunus domestica</i>		Menestyä ja tuottaa satoa eteläisimmässä Suomessa. Kukki lehtien puhjetessa toukokuussa. 2–4 m. I–II(III). Aur.	D
		A. E-S	Siemenet on kerätty seuraavista lajikkeista: ’Julius’, ’Herman’, ’Reine Claude d’Oullins’ (kelt.) ym.	D
		B. ** E-S	Siemenet on kerätty ruotsalaisesta suhteellisen uudesta ’Herman’-lajikkeesta. Luumut kypsyvät Etelä-Suomessa elokuun 1–2 viikolla. ”Herman sinänsä on sininen ja itse täydellisyys.”	D

112-7-29	HIETAKIRSIKKA <i>sandkorsbär / Prunus pumila</i>	E-S	Juurivesallinen maanpeittopensas. Himmeänvihreät lehdet. Valkoiset kukat lehtien puhjettua. Viihtyy läpäisevässä maassa ja kallion koloissa. 0,2–1 m. I–? Aur. Kuiva tai tuore, kalkkipitoinen maa.	D
114-13-1	PÄÄRYNÄ pärön / <i>Pyrus communis</i>		Kiiltävälehtinen ja pystykasvuinen pikkupuu. Runsasravinteinen, läpäisevä maa. 3–6 m. I–II(III). Aur.	C
		A. *** E-S	”Siemenet on kerätty kolmesta...Siperiasta tuoduista siemenistä kasvatetusta puusta. Varmaan hyvä perusrungoksi, täysin talvenkestävä. Hedelmät pieniä, hyvin happamia. Noin 6 m korkea.”	C
115-15-4	KORPIPAATSAMA brakved / <i>Rhamnus frangula</i>	lk K-S	Pensas tai ohutrunkoinen pikkupuu. Kauniit, kiiltävät lehdet. Luonnonvarainen kosteilla paikoilla. 2–6 m. I–VI. Aur–var. Tuo–kos. †	C
119-2-5	KANADANRUUSU labradorros / <i>Rosa blanda</i>	**** E-S	Vaaleanpunaiset, yksinkertaiset kukat, lähes piikittömät varret. Kestävä luonnonruusu. Yli 100 vuotta vanhasta puutarhasta. 1,5 m. I–V. Aur–pvar.	C
119-2-45	METSÄRUUSU kanelros / <i>Rosa majalis</i>	lk P-S	Siro kotimainen luonnonruusu myös pohjoisen pihoille. Ruusunpunainen, yksinkertainen kukka, pienet pyöreät kiulukat. 0,5–2 m. I–VIII. Aur–pvar.	D
119-2-51	IHARUUSU hartsros / <i>Rosa mollis</i>	lk E-S	Kivikko- ja kalliorinteiden ruusu. Yksinkertaiset ruusunpunaiset kukat kesä–heinäkuussa. Lounais-Suomessa luonnonvarainen. 0,5–1,5 m. I–III. Aur.	D
119-2-55	NUKKERUUSU dockros / <i>Rosa nitida</i>	* P-S	Matala, kiiltävälehtinen, juurivesoilla leviävä ruusu. Menestyy myös kosteassa ja varjoisemmassa kasvupaikassa. Vaaleanpunaiset kukat. 0,5–1 m. I–IV. Aur–pvar.	D
119-2-67	” KAINUUNRUUSU ” pimpinellifoliaros <i>Rosa Pimpinellifolia</i> -ryhmä ’Kainuu’	P-S	’Kainuu’ on KESKAS-löytö Kajaanin UKK-puistosta. Lehdistö on pimpinellamainen, mutta hieman rotevampi ja pitkälehdyykkäisempi. Kukat ovat 6–7 cm leveät, yksinkertaiset, puhtaan valkoiset. Kukkii ennen juhannusruusua. Siemenistä kasvaa samantapaisia, yksinkertais- ja valkokukkaisia pimpinellaruusuja.	D
121-2-80	KURTTURUUSU vresros / <i>Rosa rugosa</i> f. <i>rugosa</i>	** P-S	Kestävä ja kiitollinen ruusu myös pohjoiseen. ”...kukat yksinkertaisia ja väri vaihtelua punaisen sävyissä, joukossa joku valkoinenkin.” Kauniit, isot ja terveelliset kiulukat. 0,5–1,5 m. I–VIII. Aur.	D
119-2-81	TARHAKURTTURUUSU rugosaros <i>Rosa</i> ”Havukka” (Rugosa-ryhmä)	**** K-S	Pitkään kukkiva ruusulöytö Pohjois-Suomesta. Emokasvilla yksinkertaiset, tumman sametinpunaiset kukat. 1–1,5 m. I–VIII. Aur.	D
119-2-94	LUUMURUUSU plommonros / <i>Rosa villosa</i>	K-S	Ruusunpunaiset, 5 cm leveät kukat ovat 1–3 kukan rykelmissä. Pystykasvuinen, keskieuropalainen luonnonlaji. ”Menestynyt hyvin III vyöhykkeellä.” Suojaisa kasvupaikka. Komeat kiulukat. 1–2 m. I–II. Aur.	D
125-4-4	MUSTASELJA fläder / <i>Sambucus nigra</i>	*** E-S	Valkokukkainen, heinäkuussa kukkiva rehevä pensas. Kukkista saa hyvää seljankukkajuomaa. 2–3 m. I–I. Aur–pvar.	D
125-4-8	TERTTUSELJA druvfläder / <i>Sambucus racemosa</i>	lk E-S	Nopeakasvuinen ja monenlaisissa paikoissa menestyvä pensas. Suoja- ja taustaistutuksiin. Pihojemme vanhimpia koristepensaita. ”...on kotoisin Karjalan Uudeltakirkolta evakkoperheen mukanaantuomana. Nimittivät sitä seljankaksi.” 2–3 m. I–IV. Aur–pvar. †	D
127-6	PALSAMIKÖYNNÖS fjärilsranka / <i>Schisandra chinensis</i>	*** E-S	Tuoksuva, kaksikotinen, tukeen kiertyvä köynnös. Marjat ovat syötäviä. Tuotu ap. Amurilta 1976, kotiutunut hyvin Suomeen. 2–5 m. I–?, Aur–pvar, ravinteinen maa. Vaatii 3 kk:n kylmäkäsitelyä.	C
131-14-3	PUNAKOISO besksöta / <i>Solanum dulcamara</i>	lk E-S	Luonnonvarainen, tukeen kiertyvä köynnös. Pienet violetit koisonkukat. 1–3 m. I–VI. Aur–var. †	C
132-10-18	HELMIPIHLAJA päröronn <i>Sorbus fruticosa</i> (<i>S. koehneana</i>)	* E-S	Kiinasta kotoisin oleva pikkupuu, jolla on sirot, pitkulaiset ja kapeat pihlajan lehdet. 2–3 m. I–V. Aur. Kui–tuo. Runsasravinteinen maa.	D

136-6-3	PUISTOSYREENI norrländssyren / <i>Syringa x henryi</i>			Siemeniä kotimaisista lajikkeista. 2–4 m. I–VI(VII). Aur–pvar.	C
		C.	E-S	Siemenet ovat Turusta.	C
136-6-5	UNKARINSYREENI ungersk syren / <i>Syringa josikaea</i>		K-S	Pysty, jäykkähaarainen pensas. Tumman sinipunaiset kukinnot kesäkuussa. 2–4 m. I–VI(VIII). Aur–pvar.	C
136-6-	NUOKKUSYREENI hängsyren / <i>Syringa reflexa</i>		P-S	Kauniskukkainen, kaarevaoksainen syreeni. 10–16 cm pitkät, kapeat ja nuokkuvat ruusunpunaiset kukinnot. ” <i>Kukat todella suuret nuokkuvat vaaleanpunaiset.</i> ” 2–3 m. I–II. Aur–pvar. Runsasravinteinen ja kalkittu maa. Nämä siemenet ovat Oulunsalosta.	C
138-11-2	KANADANTUIJA tuja / <i>Thuja occidentalis</i>			Ainavihanta, varjossakin menestyvä pikkupuun 3–12 m. I–V. Pvar–var. Tuore–kostea maa. †	C
		A.	**** E-S	” <i>Emokasvi viisimetrinen, tiheä ja kartiomainen.</i> ” Siemenet ovat peräisin Turun läänin Koskelta.	C
		B.	**** K-S	Siemeniä Heinävedeltä.	C
144-4-10	VILLAHEISI parkolvon / <i>Viburnum lantana</i>		**** E-S	Pystyhaarainen, kestävä pensas ravinteiselle paikalle metsänreunaan tai metsäpuutarhaan. 2–3 m. I–V. Aur–pvar. †	D
145-8-4	TARHAOJUKKAVIINI labruskanadruga <i>Vitis Labruscana</i> -ryhmä		E-S	Tukeen kiertyvä köynnös ja ravintokasvi. Rypäleet ehtivät kypsyvät Suomessa vain lämpimänä kesinä. 2–4 m. I–II. Aur–pvar.	C
		A.	E-S	’Beta’-lajikkeen siemeniä.	C
		B.	*** E-S	’Pimäki’-lajikkeen siemeniä.	C
		C.	** K-S	’Zilga’-lajikkeen siemeniä.	C
145-8-5	TÖRMÄVIINI doftvin / <i>Vitis riparia</i>		** E-S	Kiipeää kärhien avulla. Ei tarvitse leikkaamista. ” <i>Roikkumaan räystäistä, pimentämään ikkunat ja kiertämään niin talon ulko- kuin sisänurkkia.</i> ” Pienet rypäleet. 2–5 m. I–III. Aur.	C

Syötävät kasvit – sk

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
19-13-3	YRTTI-IISO anisisop / <i>Agastache foeniculum</i>		Aniksenmakuinen tee- ja mausteyrtti. Etelässä läpäisevässä maassa yleensä monivuotinen. 50–80 cm. Aur.	ab
		A.	Violettikukkainen.	ab
		B.	**** Valkokukkainen.	ab
21-6-5-7	ILMASIPULI luftlök / <i>Allium Proliferum</i> -ryhmä	****	Vuoden 2002 maatiaiskasvi! Pikkusipulit kasvavat varsien (50 cm) päihin. Myös aikaisin keväällä kasvavat sipulinlehdet syötäviä. Voimakkaan makuinen. Mv. Aur. Annoksessa 12 pikkusipulia.	a
21-6-11	PILLISIPULI piplök / <i>Allium fistulosum</i>	*** /**	Vuoden 2002 maatiaiskasvi! Ns. talvisipuli, josta saadaan sipulinvarsia jo aikaisin keväällä. Varsien päähän (50–60 cm) kasvavat pyöreät, vaaleat kukinnot. ” <i>Kiva kukkapenkissäkin.</i> ” Mieto. Mv. Aur.	a
21-6-31	VALKOSIPULI vitlök / <i>Allium sativum</i>		Voimakkaan makuinen ja monia terveysvaikutuksia omaava sipuli. Menestyy myös pohjoisessa.	a

		A.	*** P-S	”Ristijärvi” – vanha kainuulainen kanta. Istutus varhain keväällä kynsi kerrallaan. Kylmäkäsitelty.	a
		B.	***/ **	Talvivalkosipulin itusilmuja. Talvivalkosipuli eroaa edellisestä siinä, että se istutetaan syksyllä ja siinä on isommat kynnet. Annoksessa on itusilmuja, jotka voidaan kylvää myös keväällä. Kasvatus sipuleiksi kestää 2–3 vuotta. Versot leivänpäälle. Aur. Huom. Itusilmut eivät kestä kuivumista.	a
21-6-31-1	HELMIVALKOSIPULI ormlök <i>Allium sativum</i> var. <i>ophioscordon</i>		*** E-S	Helsingin Falkullan viljelypalsta-alueella ”iät ja ajat” kasvatettu kanta. Talvivalkosipulin muunnos. Annoksessa itusilmuja. ”Käytän versoja ruohosipulin tapaan. Annan sipulien kasvaa samassa paikassa, jolloin ne jäävät mitättömän kokoiseksi, mutta tuottavat joka kevät helposti uuden lehtisadon nautittavaksi.”	a
21-6-32	RUOHOSIPULI gräslök / <i>Allium schoenoprasum</i>		lk E-S	Tuttu monivuotinen, mieto sipuli. Tiheät lehtimättäät 20–40 cm korkeita. Aur.	a
21-6-34	KÄÄRMEENLAUKKA skogslök / <i>Allium scorodoprasum</i>		lk	Viikinkien mukana levinnyt, hoikkaa valkosipulia muistuttava sipuli. Nuoret varret mausteeksi. Annoksessa on itusilmuja. Kotimainen luonnonkanta Ahvenanmaalta.	a
25-5-1 A	TILLI dill / <i>Anethum graveolens</i>			Kruunutillin siemeniä. Ilmeisesti kyseessä on viimevuotinen ’Diana’-lajike, jolla on myös hyvä lehtisato.	a
25-6-1	VÄINÖNPUTKI kvanne / <i>Angelica archangelica</i>			Lapin aromikas ja terveellinen luonnonkasvi. Nuoret versot vihannesten tapaan. ”Kasvaa mieluiten puolivarjossa ja nostaa vihreät lehtensä lumen alta esiin jo varhain keväällä. Kasvi on parhaimmillaan keväällä, jolloin sen lehtiä ja vartta kannattaa ottaa käyttöön. ...myös kukat voi keittää ja syödä kukkakaalin tapaan.” Houkuttelee hyödyllisiä petohyönteisiä. ”Parhaita seurattavia kasveja lapsiperheen pihalle.” 2 m. Aur–pvar.	D
29-12-4	PARSA sparris / <i>Asparagus officinalis</i>			Viljelty Suomessa jo 1700-luvulla. Kukkapenkissäkin kauden. 80–100cm. Aur. Kylvä ruokkuun ja istuta syksyllä tai seuraavana vuonna paikalleen.	a
		A.	** P-S	”Hyviä ovat olleet.” Raahessa viljelty kanta.	a
		B.	*	”Tanskalainen Jättiläinen” – siemeniä vanhasta, 1900-luvun alkupuolella kehitetystä lajikkeesta.	a
31-7	TARHAMALTSA trädgårdsmålla / <i>Atriplex hortensis</i>		***	Vanhanajan ”pinaatti”. Lehtien maku on parhaimmillaan ennen kukintaa. Punaiset lehdet. Myös näyttävä koristekasvi. Yv. Kylväytyy. 100–150 cm.	a
31-14-2	KAURA havre / <i>Avena sativa</i> ”Savitaipale”		****	Mustakuorinen maatiaiskaura Savitaipaleelta. 70–100 cm. Annos 30 g.	a
40-9-4	ROKOTOPAPRIKA rokotopeppar / <i>Capsicum pubescens</i>		*	”Kirkkaanpunaiset, pienet, pyöreähköt hedelmät. Sen veran vahva, että lähinnä chilipaprika.”	b
41-9	KUMINA kummin / <i>Carum carvi</i>		lk	Ikivanha luonnonvarainen maustekasvi, leivän, juuston ja viinan mausteeksi. Kv. Aur. Hyväarominen kanta.	a
44-4-3	HYVÄNHEIKINSAVIKKA lungmålla <i>Chenopodium bonus-henricus</i>		***/ **	Monivuotinen, 40–60 cm korkea vanhanajan ”pinaatti”. Kaunis koristekasvinakin. Runsasravinteinen maa. Aur–pvar.	a
49-15	KORIANTERI koriander / <i>Coriandrum sativum</i>			Kuivatut siemenet mausteeksi. Yksivuotinen. Kylväytyy. Hyvä mesikasvi. 30–60 cm. Aur. ”Runsaskukkainen ja satoisa.”	a
53-1-3-4	TALVIKURPITSA vinterpumpa / <i>Cucurbita pepo</i>		*	Hedelmä vihreä/keltainen, soikeanpyöreä. Lyhyt esikasvatus. Aurinkoinen sekä runsasravinteinen kasvupaikka.	ab
55-12-2	”INTIALAINEN PORKKANA” morot / <i>Daucus carota</i>		*	”Pitkä ja kapea, mehukas, punertavakuorinen porkkana. Kukkii helposti jos on kylmä.” Tuotu ap. Intiasta.	a

65-11-1	TATTARI bovete / <i>Fagopyrum esculentum</i>			Kotimaista tattarin siementä Vilppulasta. Tattari on vanha (gluteiiniton) viljelykasvi, joka menestyy lämpimillä ja hi-keillä rinnepelloilla. Loppukesällä koristeelliset punertavat lehdet. Arka kesähalleille. Kylvö lämpimään maahan. Erinomainen mesikasvi ja myös viherlannoituskasvi. 50–80 cm. Annos 50 g riittää 10 m ² . Kysy tarvittaessa isompaa annosta. Tattarin siemenet pitää kuoria ennen käyttöä.	a
71-13	SOIJAPAPU sojaböna / <i>Glycine max</i>			Virolaisen 'Saarenmaa'-lajikkeen siemeniä. Ehtii tuottaa siementä ainoastaan eteläisimmässä Suomessa. Kokeilemisen arvoinen uusi lajike. Kylvö lämpimään, hyvään puutarhamaahan, kuten pensaspapu. Aur. GMO-vapaa.	a
72-15Y	KÖYNNÖSPINAATTI rankspenat / <i>Habitzia tamnoides</i>			Vanha köynnös- ja hyötykasvi. Voi kasvaa jopa 4 m korkeaksi. Lehtiä käytetty pinaatin tapaan. Mv. Aur–pvar.	C
		A.		Siemeniä V-vyöhykkeeltä.	C
		B.	****	"Kurala" – varsinaissuomalainen vanha kanta.	C
		C.	****	Lammin pappilan kanta. Siemeniä on vähän.	C
82-9-1-2 A	KERÄSALAATTI huvudsallat <i>Lactuca sativa</i> Capitata-ryhmä	*		Pehmeälehtinen, erittäin hyvänmakuinen, löysäkeräinen keräsalaatti. "Tekee siementä, jos kerät jäävät liian pitkäksi aikaa maahan."	ab
85-9	LIPERI libbsticka / <i>Levisticum officinale</i>	**		Vuoden 2010 maatiaiskasvi! Voimakaskasvuinen ja -arominen, perinteinen liemiyrtti. 150–200 cm. Aur–pvar. "Uljas kasvi, pitäis oppia enempi käyttämään."	ab
91-14	KAMOMILLASAUNIO kamomill / <i>Matricaria recutita</i>			Yksivuotinen, mykerökukkainen teeyrtti. "Siemenet ovat alun perin Labbyn kartanosta...kamomilla kasvoi siellä vil- liintyneenä pelloilla. Nyt sitä on runsaasti kasvimaillani." Runsaskukkainen kanta. 20 cm. Aur. Lämpäisevä maa.	a
95-7	SAKSANKIRVELI spansk körvel / <i>Myrrhis odorata</i>			Perinteinen keittiöyrtti. Koko kasvissa aniksen maku. Parhaimmillaan tuoreena. Mv. 50–150 cm. Aur–pvar.	D
		A.	***	Etelä-Suomessa jo pitkään viljeltyä kantaa.	D
		B.	**** P-S	Pohjois-Suomessa hyvin menestynyt kanta. Siemeniä on vähän.	D
98-14-4	MÄKIMEIRAMI kungsmynta / <i>Origanum vulgare</i>	**		Oreganon sukulainen. Kauniit vaalean punaviolettiset kukat. Hyvä perhoskasvi. 40–70 cm. Monivuotinen. Aur.	ab
101-10	PALSTERNAKKA palsternacka / <i>Pastinaca sativa</i>			Ikivanha lääke- ja ravintokasvi. Syötävät juuret säilyvät talven yli maassa. Kv. Aur. Erinomainen hyönteiskasvi.	a
		A.	***(* *)	"Muuruvesi" – kauan viljelyssä ollut maatiaiskanta. Annos 3g.	a
		B.	*	Siemenet on kerätty vanhasta englantilaisesta 'White Gem'-lajikkeesta. Annos 3 g.	a
103-13-2 A	SILOPERSILJA slätpersilja / <i>Petroselinum crispum</i> var. <i>neapolitanum</i>	*		Sileälehtinen, hienoarominen persilja. Esikasvatus tai kylvö aikaisin suoraan maahan. Siementen liotus nopeuttaa itämistä. Ravinteikas, kosteutta pidättävä maa. Yv–kv.	ab
106-8-3	TOMATILLO tomatillo / <i>Physalis philadelphica</i>	**		Tomaatinsukuinen kasvi kasvihuoneeseen. Paljon keltaisia hedelmiä, joita syödään ainoastaan keitettynä. Salsakastikkeiden raaka-aine. 60–80 cm. Aur.	b
116-2-3	TARHARAPPERI matrabarber / <i>Rheum rhabarbarum</i>			"...sitä suurempi, mitä parempi maa ja aika ajoitin sille te- kee hyvää istutus uuteen hyvään maahan." Aur–pvar. Ominaisuudet eivät välttämättä periydy siemenjälkeläisiin samanlaisina. Kestäviä kantoja kuitenkin ovat.	A
		A.	**** E-S	"Helsinki" – 65 vuotta viljelty kanta Helsingistä. "Hyvin satoisa. Varret ovat paksut ja väriltään punavihreät."	A
		B.	**** K-S	"Pyykäri" – kauan Porin seudulla kasvanut kanta. "Kestävä ja nopeakasvuinen."	A
		C.	**** K-S	"Paksuvartinen, mehevä, hapan – punainen juuresta, koo- kas."	A
		D.	**** P-S	"Alavieskalainen"	A

		E.	**** P-S	”Kempeläinen” – aikainen ja isokasvuinen kanta.	A
		F.	****	”Höyhtyä” – lähes 50 vuotta Oulussa kasvatettu kanta. ”Isokokoinen, hapan. Varret punertuvat jonkin verran.”	A
123-3	”SALAATTIHIERAKKA” sallatskräppa / <i>Rumex</i> sp.		**	Salaattihierakan nimellä tullut kasvi. Ehkä tarhasuolaheinä? Siemenet ovat erilaiset kuin seuraavalla lajilla.	A
123-3-5	PINAATTIHIERAKKA spenatskräppa / <i>Rumex patientia</i>		****	Vanha lehtivihannes, jonka lehtiä voi käyttää pinaatin tapaan. Tämä ”Fredrika”-kanta on peräisin J. L. Runebergin kotimuseon puutarhasta. ”Se on kasvanut siellä jo 1800-luvulla.”	A
123-3-7	PUNAHIERAKKA rödåbrad syra / <i>Rumex sanguineus</i>		*	Viinisuolaheinäksi kutsuttu koristeellisen punaruotinen salaattivihannes. Kaksi- tai monivuotinen. Pvar.	a
128-4-1	MUSTAJUURI svartrot / <i>Scorzonera hispanica</i>		*	Monivuotinen, mustakuorinen, mieto ja terveellinen juures. ”Kasvatan mustajuurta kaksivuotisena täällä pohjoisessa, koska yhtenä kesänä tulee vain hyvin ohuita juuria. Toisena kesänä juuri paksuuntuu mukavasti, kukkiikin runsaasti. Kestää hyvin talven, itää helposti.”	a
128-7	KASKIRUIS råg / <i>Secale cereale</i>			Ruis on vuoden 2012 maatiaiskasvi! Ruislajikkeet löytyvät sivulta 4.	
131-14-7	TOMAATTI tomat / <i>Solanum lycopersicum</i>			Taimikasvatus 7–8 viikkoa ennen ulosistutusta. Lämmin paikka tai seinusta. Uudet tomaattilajikkeet eivät yleensä risteydy keskenään. Sen sijaan lajikkeet, joiden kukissa on pitkävartaloine emi eli luotti näkyvä kukan keskellä, voivat risteytyä. Tällaisia ovat mm. sellaiset vanhemmat lajikkeet, joiden lehdet muistuttavat perunaa sekä luonnonlaji ns. currant-tomaatti (<i>S. pimpinellifolia</i>).	b
		A.	**** E-S	”Potattomatti” – yli 60 vuotta Savitaipaleelle viljelty tomaatti. Lehdet muistuttavat perunan lehtiä. ”Vaatimaton kasvattaa, aikainen lajike, maukkaat tomaatit.” Avomaalla maku parhaimmillaan.	b
		B.	**	’Sibiria’ – viileitä kasvuoloja sietävä, aikaisin satoa tuottava pensastomaatti. Myös avomaalle.	b
		C.	**	’Black Russian’ -lajikkeen siemeniä. Runkotomaatti kasvihuoneeseen. Mahongin väriset hedelmät. Siemeniä on vähän.	b
140-1	KAURAJUURI havrerot / <i>Tragopogon porrifolius</i>		*	Kaksivuotinen vanha viljelykasvi. Miedot juuret esim. keittoihin. Liilansiniset kukat.	a
		A.	*	Siemenet on kerätty lajikkeesta ’(Mammoth) Sandwich Island’, joka on vanha lajike vuodelta 1899.	a
144-5-2	HÄRKÄPAPU bondböna / <i>Vicia faba</i>		!	Vuoden 2000 maatiaiskasvi! Härkäpapu on vanha viljelykasvi koko maailmassa. Hyvä valkuaiskasvi. Ei ole kylmänarka. 70–100 cm. Annos 50 g.	a
		A.	****	”Savitaipale”. Maatiaiskanta, jolla on keskikokoiset, vaaleat ja violetit pavut. Perinteinen rokkapapu. Savitaipale on maatiaiskanta, mikä tarkoittaa, että pavuissa on paljon vaihtelua. Kannan jalostamista on helppo itse jatkaa valitsemalla lisäykseen omaa makua miellyttäviä pulleita papuja. Vaaleat pavut ovat miedompia, violetit pavut vahvempia ja ruskeat pavut karvaamman makuisia.	a
		B.	****	”Kaulion Valkea” eli ”Savitaipaleesta” erotellut vaaleat pavut, jotka ovat tummia miedompia. Vaaleista pavuista voi kasvaa myös tummempia papuja. Kantaa voi ylläpitää valitsemalla lisäykseen aina vaaleita papuja.	a
		D.	****	”Aunus”. Maatiaiskanta, jolla on keskikokoiset, mustat pavut.	a
		E.		Härkäpapuseos. Mustia, violetteja, vaaleanruskeita ja vaaleita, lantinmuotoisia ja pyöreitä, keskimäärin isompia kuin ”Savitaipaleen” pavut. Maatiaisen listoilla aina silloin tällöin oleva seos erilaisia maatiaispapuja ja muitakin.	a

Vihannesten siemenet

Välitämme seuraavia muualta hankittuja vihannesten siemeniä. Siemenet ovat siementuotantotarkastettuja ja luomumerkityt myös luomusertifioituja. Annokset **2,50 €/kpl** ja jäsenille **1,80 €/kpl**. Näitä siemeniä ei koske siementen vaihto-oikeus.

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Luomusiemen !	Kuvaus	K
21-5-9	VIHERSIPULI 'White Lisbon' <i>Allium</i> Vihersipuli-ryhmä	Luomusiemen !	Kylvö avomaalle mahdollisimman varhain. Satona korjataan koko kasvi, kun naatit ovat riittävän isot. Tuore, runsasmultainen maa. Annos: 1 g. 1g = 300–500 s.	a
25-5-1	TILLI dill / <i>Anethum graveolens</i>		Tillin voi kylvää mahdollisimman aikaisin. Runsasravinteinen kivennäismaa. 1g = 600–700 s.	a
		B. Luomusiemen !	Tavallinen lehtitilli. Annos: 2 g.	a
	C. 'Gribovsky'		Keskivarhainen, hyväarominen tilli. Lehtisatoa saadaan 32–38 vrk kylvöstä. Venäläinen lajike. Annos: 5 g.	a
	D. 'Russian Size XL'		Voimakkaan makuinen pensastilli. Antaa pitkään satoa kukkimatta. Suuret, kookkaat varret muodostavat jopa 50 cm läpimittaisen pehkon. Lehdet ja varret säilyttävät makunsa kauemmin kuin tavallinen tilli. Venäläinen lajike. Taimiväli 35 cm. Annos: 200 s.	a
26-6-1	MAUSTEKIRVELI 'Fijne Krul' dansk körvel / <i>Anthriscus cerefolium</i>	Luomusiemen !	Sarjakukkaisiin kuuluva maustekasvi. Ohuet hyväaromiset lehdet tuoreena mm. sieniruokien mausteeksi. Satoa saadaan 30–50 vrk kylvöstä. Kerää nitraattia eli parempi kasvattaa vähätyppisessä maassa. Ei paahteeseen. Lehdet korjataan ennen kukintaa. Annos 0,5 g. 1g = 330–600 s.	a
33-10-4	PUNAJUURIKAS rödbeta / <i>Beta vulgaris</i> var. <i>conditiva</i>		Punajuuret viihtyvät hyväravinteisessa maassa, hiesu- ja hiesusavimailla. Lämmin, aurinkoinen kasvupaikka. Pitää suolavedellä kastelusta. Liota siemeniä 1 vrk ennen kylvöä. Kylvö 2–4 cm syvyyteen vähintään +4–5-asteeseen maahan. Ensimmäinen harvennus tehdään 2–4 cm välein ennen kuin toinen lehtipari ilmestyy. 1g = 40–60 s.	a
	A. 'Detroit 2'	Luomusiemen !	Paras aikaisista punajuurista. Satoa saadaan 80–100 vrk kuluttua kylvöstä. Sisus tummanpunaista, tasaväristä. Hyvänmakuinen. Yleiskäyttöön. Annos: 2 g.	a
	B. 'Bordo AS'		Keskivarhainen, 70–120 vrk, litteänpyöreä herkkupuna-juuri. Sisus tummanpunaista, mehukasta, tasaista. Erittäin maukas. Hyvä säilyvyys. Helteenkestävä. Annos: 10 g.	a
35-12-3	LANTTU 'Simo' kålrot / <i>Brassica napus</i> var. <i>napus</i>	****	'Simo' on vanha, jo 1800-l. viljelty lanttu. Satoisa ja tasalaatuista satoa antava. Soveltuu varhaisviljelyyn, syksyllä korjattavaksi ja myös varastoitavaksi. Malto on vaaleankeltainen, tasaisesti väritynyt, mieto ja hyvänmakuinen. Taimien esikasvatus eduksi. Annos: 1 g. 1g = 300–500 s.	ab
35-12-5-4	VALKOKAALI 'Jögeva' vitkål <i>Brassica oleracea</i> Capitata-ryhmä	Luomusiemen !	Virolainen, keskivarhainen, vaalea kaalilajike, joka soveltuu erityisesti hapankaalin valmistukseen. Sadonkorjuukypsä 130–140 vrk taimettumisesta laskien. Pyöreät tai hieman litistyneet kaalinpääät 3,0–3,5 kg. Esikasvatus. Annos: 1g (250 kpl).	b
35-12-5-5	RUUSUKAALI 'Groninger' brysselkål <i>Brassica oleracea</i> Gemmifera-ryhmä	Luomusiemen !	Satoa n. 135 vrk kylvöstä. Kohtalaisen tasainen, avopölytteinen lajike, sato syys-marraskuussa. Pyöreät, toisinaan litteänpyöreät kerät. Kerät tiheässä, joten sadonkorjuu voi olla hidasta. Esikasvatus huhtikuussa. Syvämultainen, savensekainen maa. Annos: 50 siementä.	b

35-12-5-9	KURTTUKAALI 'Grüfewi' savojkål <i>Brassica oleracea</i> Sabauda-ryhmä	Luomu!	Satoa noin 90 vrk kylvästä. Pakkasta kestävä talvityyppi. Tummanvihreä, voimakkaasti näkyvät suonet. Ulkolehdet laajat, joten vaatii harvan istutuksen. Esikasvatus huhtikuussa. Ravinteinen maa. Annos: 50 siementä.	b
35-12-5-10	LEHTIKAALI 'Vitesa' grönkål <i>Brassica oleracea</i> Sabellica-ryhmä		Koristeellinen, satoisa, erittäin kurttulehtinen lajike. Sisältää runsaasti C-vitamiinia. Esikasvatus tai kylvä avomaalle toukokuussa. Hyvä puutarhamaa. Annos: 1 g. 1g = 200–300 s.	ab
35-12-6	KASKINAURIS rova / <i>Brassica rapa</i>	!	Vuoden 1990 maatiaiskasvi! Ohran ohella vanhimpia viljelykasvejamme. Lämmin, multava hieta- tai hiekkamaa paras. Pitää tuhkasta. 1g = 400–600 s.	a
	A. 'Eno'	****	'Eno' – vanha suomalainen kaskinauriskanta. Annos 3 g.	a
	C. "Sulon nauris"	****	"Sulon nauris" – vanha kainuulainen, Putkosen tilalta Sotkamosta lähtöisin oleva kaskinauriskanta. Keltainen ja litteä. Seassa kasvaa yleensä muutamia muunkin muotoisia. Ollut aikaisemmin "Ristijärvi"-nimellä. Annos 1,5 g.	a
52-8-4-1	AVOMAANKURKKU frilandsgurka / <i>Cucumis sativus</i>		Lämmin, hyvin kalkittu ja lannoitettu, kosteutta pidättävä maa. Kylvä lämpimään maahan tai esikasvatus. Hallanarka. 1g = 30–40 s.	ab
	A. 'Altai'		Hyönteispölytteinen, aikainen ja kylmänkestävä. Iduista satoon 35–38 päivää. Kurkut säilyvät kauan vihreinä, hyvä kesämökkiläiskurkku. Tuorekäyttöön. Annos: 0,3 g.	ab
	B. 'Muromsky 36'		Nystyräpintainen, perinteinen venäläinen lajike, josta tehdään hapan- ja suolakurkut. Hyönteispölytteinen lajike.	ab
53-1-2	MYSKIKURPITSA 'Muscade de Provence' myskpumpa / <i>Cucurbita moschata</i>	Luomu!	Oranssimaltainen, hyväarominen, satoisa kurpitsa, joka kestää hyvin varastointia. Myös nuoria hedelmiä voi syödä. Soikeat, poimupintaiset, oranssit hedelmät voivat kasvaa 10 kg painoisiksi. Hyväravinteinen ja lämmin kasvupaikka. 100–110 vrk. Esikasvatus. Annos: 2 g.	b
53-1-3-1	KESÄKURPITSA 'Black Beauty' sommarpumpa / <i>Cucurbita pepo</i>	Luomu!	Tummanvihreät, pitkulaiset, tasapaksut, hedelmät. Satoisa. Kurpitsat korjataan 18–20 cm pitkinä. Satoa alkaa saada 50–55 vrk kylvästä. Lyhyt esikasvatus tai kylvä avomaalle kesäkuun alussa. Hallanarka. Hyväravinteinen, lämmin kasvupaikka. Annos: 1 g.	ab
55-12-3	PORKKANA morot / <i>Daucus carota</i>		Syvämultainen, hyvin kalkittu maa. Kylvä aikaisin toukokuussa. Siemeniä voi liottaa ennen kylvää 10 h itämisen nopeuttamiseksi. 1g = 600–1000 s.	a
	A. 'Nantes 2'	Luomu!	Hyvänmakuinen perusporkkana. Varhaisviljelyyn ja myös syksyn sadonkorjuuseen. Annos: 2 g.	a
	B. 'Imperator'		Suosittu syysporkkana. Kasvu aika 100–120 vrk. Suuret 20–25 cm, mehukkaat, alaspäin kapenevat, makeat porkkanat. Säilyvät hyvin. Annos: 3 g.	a
58-10	RUCOLA sandsenap / <i>Diplotaxis tenuifolia</i>	Luomu!	Italialainen rucolasalaatti eli isohietasinappi. Hyvin liuskaiset, tummanvihreät lehdet, voimakas maku. Hidas alkukehitys, mutta saattaa talvehtia avomaalla. Annos: 0,5 g. 1g = 10 000 s.	ab
	SALAATTI sallat <i>Lactuca sativa</i>		Salaatit menestyvät parhaiten kosteutta pidättävässä, multavassa maassa. Tarvitsee paljon fosforia ja kaliumia. Kylvä suoraan avomaalle toukokuussa. Voidaan myös esikasvattaa. Siemenet itävät valossa nopeimmin. Eivät välttämättä idä yli 25 asteessa. Siemeniä on 1 g:ssa noin 700–1000.	ab
82-9-1-2 B	KERÄSALAATTI 'Maikönig' huvudsallat <i>Lactuca sativa</i> Capitata-ryhmä	Luomu!	Vanha, tunnettu lajike vuodelta 1909. Aikainen, sileälehtinen. Mureat, vaaleanvihreät kerät. Mieto ja hyvänmakuinen. Annos: 1,0 g.	ab
82-9-1-2 C	BATAVIASALAATTI bataviasallat 'Lollo Bionda' <i>Lactuca sativa</i> Capitata-ryhmä	Luomu!	Varhainen, kähärälehtinen lehtisalaatti. Muodostaa vihreän lehtiruusukkeen. Satoa saadaan 45–50 vrk kylvästä. Ei kuki. Myös kasviuoneeseen. Annos: 1,0 g. 1g = 800–1200 s.	ab

82-9-1-2 D	BATAVIASALAATTI bataviasallat 'Lollo Rossa' <i>Lactuca sativa Capitata</i> -ryhmä	Luomu!	Muodostaa tiiviitä, kähärälehtisiä, punertavia, koristeellisia lehtiruusukkeita. Kasvu aika noin 48 vrk.	ab
82-9-1-3	TAMMENLEHTISALAATTI ekbladssallat 'Red Salad Bowl' <i>Lactuca sativa Crispa</i> -ryhmä	Luomu!	Voimakaskasvuinen. Tekee koristeellisen, puna-vihertävän lehtiruusukkeen. Sileät lehdet. Annos: 1 g.	a
84-16-2	VIHANNESKRASSI smörgåskrasse 'Ducat' <i>Lepidium sativum</i>		Isolehtinen, 30 cm korkeaksi kasvava vihanneskrassi. Nopeakasvuinen. Voidaan kasvattaa myös sisällä ikkunanlaudalla. Satoa saadaan 10–14 vrk. kylvöstä. 1g = 450 s. Annos: 2 g.	ab
104-7-5-2	PENSASPAPU 'Vaia' buskböna <i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>nanus</i>	Luomu!	Virossa 1991 jalostettu, aikainen, pystykasvuinen, 35–45 cm korkea pensaspapu. Palko on kalvoton ja säikeetön (n. 16 cm). Erittäin hyvänmakuinen niin tuoreena kuin säilötynäkin. Vastustuskykyinen laikkutaudille. Lämmin kasvupaikka ja hyväravinteinen, kuohkea maa. Kylvetään lämpimään maahan. Hallanarka. Harso auttaa alkukasvatuksessa. 60 vrk. Annos: 25 g riittää noin 5 metrille.	a
103-13-1	KÄHÄRÄPERSILJA bladpersilja / <i>Petroselinum crispum</i> var. <i>crispum</i> 'Grüne Perle'	Luomu!	Tuttu poimulehtinen persilja. Kylvö aikaisin tai esikasvatus. Siementen liotus nopeuttaa itämistä. Ravinteinen, kosteutta pidättävä maa. Annos: 1 g.	ab
103-13-2 B	SILOPERSILJA 'Gigante d'Italia' slätpersilja / <i>Petroselinum crispum</i> var. <i>neapolitanum</i>	Luomu!	Iso- ja sileälehtinen persilja. Hyvä aromi. Voimakaskasvuinen, kylmänkestävä ja talvehtiva lajike. 25–50 cm. Annos: 1 g.	ab
97-12-2	BASILIKA basilika / <i>Ocimum basilicum</i>		Ihana-arominen keittiöyrtti. Lehtien maku on parhaimmillaan tuoreena. Esikasvatus huhtikuussa. Lämmin kasvupaikka tai kasvihuone. Hallanarka. 1g = 700 s.	b
	A. 'Genovese'	Luomu!	Perusbasilika, vihreät hyväaromiset lehdet. Annos: 0,5 g.	b
	B. 'Rosie'	Luomu!	Tumman purppuranväriset lehdet, tiivis ja pysty kasvutapa. Annos: 0,5 g.	b
	HERNEET ärt / <i>Pisum sativum</i>		Kosteutta pidättävä, kalkittu puutarhamaa. Kylvetään lämpimään maahan n. 5 cm syvyyteen. Liota siemeniä yön yli ennen kylvöä.	a
108-6-5 B	SILPOYDINHERNE 'Aamisepp' märgärt / <i>Pisum sativum</i>	Luomu!	Virolainen, keskivarhainen, makea herne. 50–60 vrk taimettumisesta kukintaan. 120–150 cm korkea ja satoisa. Palossa on 8 siementä. Resistentti <i>Ascochyta</i> -laikkutaudille. Erittäin hyvänmakuinen ja pitkään satoa antava herkuherne. Annos: 25 g, riittää noin 5 rivimetrille.	a
108-6-5 C	SILPOYDINHERNE 'Valma' märgärt / <i>Pisum sativum</i>	Luomu!	Virolainen aikainen lajike, taimettumisesta vain 40–58 vrk sadonkorjuuseen. Matalakasvuinen (35–65 cm). Keskikokoisissa paloissa (7–9 cm) jopa 9 siementä. Hyvänmakuinen, kohtuullinen kestävyys laikkutaudille. Annos: 25 g, riittää noin 5 rivimetrille.	a
108-6-8	TAITTOYDINHERNE 'Sugar Bon' brytsockerärt / <i>Pisum sativum</i>		Aikainen. Erittäin makeat herneet ja paksu- ja mureakuoriset palot. Syödään palkoineen. 50–70 cm. Kasvu aika n. 56 vrk. Pitkä sadonkorjuuaika.	a
115-5-3	RETIISI 'Jögeva 169' rädisa <i>Raphanus sativus Radicula</i> -ryhmä	Luomu!	Virolainen, erittäin aikainen retiisilajike, vain 20–24 päivää sadonkorjuuseen. Kasvaa viileissäkin oloissa hyvin. Kirkkaanpunainen ja muodoltaan pyöreä. Sietää yleensä hyvin kuivuuden vaihtelua eikä ole herkkä halkeilemaan. Annos: 10 g.	a
126-9-3	KESÄKYNTELI sommarkyndel / <i>Satureja hortensis</i>		Ns. pippuriyrtti, erinomainen papumauste. Esikasvatus tai kylvö kesäkuun alussa suoraan avomaalle. Korjataan kun aloittelee kukintaansa. Lämmin, aurinkoinen, vähäravinteinen kasvupaikka. Annos: 0,5 g. 1g = 1500 s.	ab
131-14-7 D	TOMAATTI 'Amuuri Kiirevalmiv' tomat / <i>Solanum lycopersicum</i>		Aikainen venäläinen lajike avomaalle. Matalakasvuinen. Pienehköt, pyöreät hedelmät. Lämmin, hyväravinteinen kasvupaikka. Esikasvatus maaliskuuhuhtikuussa.	b

108-2	STEVIA stevia <i>Piqueria trinervia (Stevia rebaudina)</i>		Kasvi, jonka lehtiä voidaan käyttää makeutusaineena tuoreena tai kuivattuna. On 150 kertaa makeempaa kuin sokeri. Esikasvatus maaliskuussa. Ravinteinen maa ja lämmin kasvupaikka. Hallanarka. Voidaan kasvattaa ruukussa. Annos: 10 s.	b
138-15-7	TIMJAMI kryddtimjan / Thymus vulgaris	Luomu!	Tuttu keittiöyrtti. Lämmin kasvupaikka. Saattaa talvehtia, mutta ei siedä talvimärkyä. Kivikkopuutarhaan. Esikasvatus huhtikuussa. Annos: 0,1 g. 1g = 4000 s.	b
143-4-2	SALAATTIVUONANKAALI 'Grote Noordhollandse' vintersallat <i>Valerianella locusta var. oleracea</i>	Luomu!	Runsaasti ravintoaineita sisältävä, hienonmakuinen lehtivihannes. Kylvetään aikaisin keväällä tai vasta loppukesällä. Kasvaa viileässä ja kosteassa, kestää pakkasta. Kalkittu, niukkaravinteinen, multava maa. Ei paahteeseen. Voidaan kylvää myös syksyllä. Annos: 1,0 g. 1g = 500–700 s.	a

Siemeniä ylläpitoviljelyyn

Välitämme seuraavia siemeniä niille henkilöille, jotka sitoutuvat ylläpitoviljelyyn. Tämä tarkoittaa sitä, että **siementen tilaaja lähettää kasvin siemeniä takaisin Maatiaiselle 3 kertaa seuraavien 5 vuoden aikana ja juuresten kohdalla 2 kertaa 5 vuoden aikana**. Tämä sen vuoksi, että arvokkaat siemenkannat säilyvät ja lisääntyvät. Ylläpitoviljelyyn tilattavat siemenet merkitään tilauslomakkeeseen omaan kohtaansa. Siemenviljelyohjeet tulevat tilauksen mukana. Näitä kasvikan-toja saattaa myöhemmin tulla yleiseenkin välitykseen, kunhan siemeniä saadaan riittävästi.

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
21-5Y	LITULAUKKA löktrav / Alliaria petiolata	lk	Kaksivuotinen, ristikkukaiskasveihin kuuluva villivihannes. Syötävät lehdet tuoksuvat sipulilta.	a
21-6-34Y	KÄÄRMEENLAUKKA skogslök / Allium scorodoprasum	lk	Viikinkien mukana levinnyt, hentoa valkosipulia muistuttava sipuli. Nuoret varret mausteeksi. Annoksessa itusilmuja. Kotimainen luonnonkanta Kemiönsaarelta.	a
28-3-1Y	ISOTAKIAINEN stor kardborre / Arctium lappa	lk	Melko harvinainen vanhan kulttuurin seuralaislaji. Rohdos- ja hyötykasvi, villivihanneksenakin käytetty. ”Kuorittuja nuoria varsia voidaan käyttää parsan tapaan.” Juuria (<i>gobo</i>) käytetään Japanissa ravinnoksi ja lehtiä pinaatin tapaan. Kotimainen luonnonkanta Kaarinasta Kuusiston piispanlinnan raunioilta. 90–200 cm. Ravinteinen, syvämultainen maa. Kv–mv. Aur. Risteytyy muiden lähellä kasvavien isotakiaisten kanssa / 800 m varoetäisyys.	A
29-12-4Y	PARSA sparris / Asparagus officinalis		”Teuva” – vanha, kauan viljelty kanta. Parsaa on viljelty Suomessa jo 1700-luvulla. Kukkapenkissäkin kaunis. Sa-toa voi alkaa korjata 3–4 vuoden päästä. 80–100cm. Aur.	a
35-12-6Y	KASKINAURIS rova / Brassica rapa		Vuoden 1990 maatiaskasvi! Ohran ohella vanhimpia viljelykasvejamme. Lämmin, multava hietä- tai hiekkamaa paras. Pitää tuhkasta. Siemenviljelyssä (2. kesänä) huomioitava varoetäisyys 1 km muihin naurislajikkeisiin sekä myös muihin tämän lajin (<i>B. rapa</i>) kasveihin: pinaattikiinankaali, mizuna, rypsi, kiinankaali, vihannessinappi ja tatsoikaali.	a
		B.	”Oulu” – Oulun seudulla kasvatettu iso, keltainen ja pyöreä (kaski)auriskanta.	a
41-9Y	KUMINA kummin / Carum carvi	lk	Ikivanha luonnonvarainen maustekasvi, leivän, juuston ja viinan mausteeksi. Kv. Aur. Erityisen aromikas kanta.	a
45-5-2Y	SIKURI cicoria / Cichorium intybus	****	”Kahvinkorvike, jolla upean siniset kukat. Pihamme jou-tomaalla kasvanut tät ja ajat. Kanta yli 50 vuotta.” 50–100 cm. VII–IX. Aur. Kanta Sipoosta.	A

51-2-3Y	EUROOPANMERIKAALI strandkål / <i>Crambe maritima</i>	lk	Sinivihreät, kaalimaiset lehdet. Valkoiset kukinnot. Sekä ravinto- että koristekasvi. ”Nuput voi syödä parsakaalin tavoin.” Kasvaa luonnonvaraisena rannikon levävalleilla. Kasvupaikkavaatimukset kuten parsalla ja raparperilla, ravinteinen, hiekkapitoinen maa. Aur. Mv. 30–75 cm. Kotimainen luonnonkanta Turun saaristosta. Siemenviljelyssä tarvitaan useampi yksilö ja suositellaan vähintään 200 m etäisyyttä muihin merikaaleihin.	A
72-15Y	KÖYNNÖSPINAATTI rankspenat / <i>Hablitzia tamnoides</i>	****	”Kurala” – vanha köynnös- ja hyötykasvi. Voi kasvaa jopa 4 m korkeaksi. Lehtiä käytetty pinaatin tapaan. Kylmäksittely. Mv. Aur–pvar. Kanta ap. Turun Kuralasta.	C
87-6-7Y	PELLAVA lin / <i>Linum usitatissimum</i>	****	”Martta” – vuodelta 1935 peräisin oleva, karjalaisista maatiaskannoista jalostettu lajike. Sekä kuidun että öljyn tuotanto. Ulkomaisia lajikkeita selvästi aikaisempi ja viljelyvarmempi, mutta kuidun laatu heikompi. Kuidun tuotannossa I–III (vyöh.) ja öljyn I–II. Kanta tarvitsee ylläpitoa, se ei ole enää myynnissä. Hikevä hietasavimaa.	a
101-10Y	PALSTERNAKKA palsternacka / <i>Pastinaca sativa</i>		Ikivanha lääke- ja ravintokasvi. Syötävät juuret säilyvät talven yli maassa. Kv. Aur. Erinomainen hyönteiskasvi.	a
		C.	’Student’ eli Ylioppilas, harvoin saatavilla oleva ja erittäin hyvän makuinen, 1880-luvulla jalostettu lajike. Nämä siemenet on saatu Sesamilta Ruotsista.	a
	HERNEET ärt / <i>Pisum sativum</i>		Ikivanha ja monimuotoinen viljelykasvi. Herneet ovat itsepölytteisiä. Periaatteessa eri hernelajikkeita voi kasvat- taa lähemmäs, mutta koska hyönteiset voivat aiheuttaa risteytymistä, suositellaan siemenviljelyssä 20 m etäisyyttä. Kosteutta pidättävä, multava savi- tai hietamaa. Aur.	a
108-6-1Y	PELTOHERNE kokärt / <i>Pisum sativum</i>		”Inkilä” – korkeakasvuinen ja erittäin runsassatoinen, ap. ilmeisesti Baltiasta lähtöisin oleva pelto- eli rehuherne. Viljelty Suomessa ainakin 50 vuotta. Koristeelliset kaksiväriset kukat, tummanvioletit siivet ja vaalean liila purje. Tuleentuneet herneet ovat kulmikkaita ja vaaleanruskeita, seassa jokunen tummempi. Herneet ovat voimakkaan makuisia, mutta niitä on käytetty kuivattuna papujen tapaan. 200 cm. Myös koristekasviksi.	a
108-6-5Y	SILPOYDINHERNE märtgärt / <i>Pisum sativum</i>		Silpoydinherneistä käytetään tuoreet, kypsät herneet, jotka ovat yleensä erittäin makeita.	a
		A.	”Pärnun Sokeri” – pitkät palot, vihreät makeat herneet ja valkoiset kukat. Siemenet on ap. ostettu paikalliselta kasvattajalta Pärnun torilta 1994. Vanha lajike tai paikalliskanta. 150–200 cm.	a
		D.	”Stenu” – Turun seudulla pitkään viljelty kanta. ”Aikainen, tuotti satoa jo heinäkuussa. Herneet tosi hyviä.” 200 cm.	a
		E.	’Champion of England’ – vanha lajike 1840-luvulta. Rehväkasvuinen, maukas, satoisa ja myöhäinen. 100–150 cm. 60–75 vrk. Palossa 8–10 hennettä.	a
		F.	”Ruotsalainen” – vanha lajike tai maatiainen Ruotsista. ”Valtavan runsas sato joka jatkuu aina syysmyöhälle.” Herneet hyvänmakuiset. Korkea, tarvitsee ainakin 2 m tuen.	a
108-6-9Y	TARHAHERNE märtgärt / <i>Pisum sativum</i>		Tarhaherne on yleisnimitys valkokukkaisille herneille. Alla olevat lienevät silpoherneen vanhoja kantoja.	a

		A.	****	”Kerimäki” – vanha rokkaherne Kerimäeltä! Palot lyhyitä (4–5 cm), herneet keltaiset, pyöreät ja pienet. Kukat pienet, valkoiset. 150–200 cm. ”Ihan helppo viljeltävä kunnan vaan ajoissa muistaa tukea. Meillä kasvaa savipohjaisessa multamaassa. Tuleentunut siemen on keltainen eikä kovinkaan suuri. Tänä kesänä (2010) vielä pienempi, kun kuivaa oli ja laiskansorttinen kastelija. Pakkastakin ihan mukavasti kestää. Eilen söin viä hernettä maalta (20.10) ! Herneestä suuri osa menee suoraan lapsväen suihin maalta, mutta kyllähän siitä on rokkaakin keitelty.”	a
		B.	**** P-S	”Lempinen” on ”Nurmeksesta peräisin oleva maatiaisherne. Ruotsalaissukuinen virkamiesperhe viljeli sitä toista sataa vuotta. Herne vaaleankeltainen, kuivanakin sileä ja pyöreä. Ei hajoa keitettäessä.” 100–150 cm, vaatii tukea, aikainen, lyhyet palot. Muistuttaa edellistä, mutta herneet hiukan isommat ja litteämmät. Pohjoiseen.	a
	KASKIRUIS råg / <i>Secale cereale</i>			Ruis on vuoden 2012 maatiaiskasvi! Vanhoja ruiskantaja ja maatiaisruukiiden kasvattajien yhteystietoja on s. 4.	
128-7YA	KASKIRUIS råg / <i>Secale cereale</i>		**** P-S	”Sulonruis” eli routaruus Kainuun Ristijärveltä. Hyvin pensastuva, satoisa ja pitkäkörtinen (150–200 cm) maatiaiskanta. Suositellaan erityisesti Pohjois-Suomeen, V–VI-vyöhykkeille. Suositeltava ala ylläpitolviljelyyn on vähintään 3–5 aaria. Lähetämme tälle alalle tarvittavan siemenmäärän. Annos: 5 kg, hinta 8 € Kysy tarvittaessa isompaa määrää. Siemenviljelyssä vähintään 200 m varoetäisyys muihin ruislajikkeisiin.	a
131-8Y	SOKERIJUURI sockerrot / <i>Sium sisarum</i>		****	Harvinainen, monivuotinen, makean juurensa takia aikoinaan viljelty kasvi. Ap. vanha ruotsalainen kanta, joka ehti tehdä siemeniä Keski-Suomessa. Hyönteispölytteinen.	ab
131-14-7Y	TOMAATTI tomat / <i>Solanum lycopersicum</i>			Taimikasvatus 7–8 viikkoa ennen ulosistutusta. Lämmin paikka tai seinusta. Uudet tomaattilajikkeet eivät yleensä risteidy keskenään. Sen sijaan lajikkeet, joiden kukissa on pitkävartaloinen emi eli luotti näkyy kukan keskellä, voivat risteytyä. Tällaisia ovat mm. sellaiset vanhemmat lajikkeet, joiden lehdet muistuttavat perunaa sekä luonnonlaji ns. currant-tomaatti (<i>S. pimpinellifolia</i>).	b
		A.	**** E-S	”Potattomatti” – yli 60 vuotta Savitaipaleelle viljelty tomaatti. Lehdet muistuttavat perunan lehtiä. ”Vaatimaton kasvattaa, aikainen lajike, maukkaat tomaatit.” Myös avomaalle. Voi viljellä uudempien tomaattilajikkeiden lähellä, mutta ei muiden ”perunalehtisten” lajikkeiden kanssa.	b
144-5-2Y	HÄRKÄPAPU bondböna / <i>Vicia faba</i>		!	Vuoden 2000 maatiaiskasvi! Härkäpapu on vanha viljelykasvi koko maailmassa. Hyvä valkuaiskasvi. Ei ole kylmänarka. Korkeus 70–100 cm. Sopiva ala ylläpitolviljelyyn on 0,5–1 aaria. Lähetämme tälle määrälle tarvittavan siemenmäärän. Hyönteiset risteyttävät lähekkäin kasvavia härkäpapuja. Suositeltava varoetäisyys muihin härkäpapuviljelyksiin vähintään 300 m. Annos 700 g, hinta 7 €	a
		C.	****	”Kaulion Sininen” – ”Savitaipaleesta” valitut tummat, voimakkaan makuiset pavut. Tummista pavuista voi kasvaa myös vaaleampia papuja. Kantaa voi ylläpitää valitsemalla lisäykseen aina tummia papuja.	a
		D.	****	”Aunus”. Maatiaiskanta, jolla on keskikokoiset, mustat pavut.	a

Löytökori

Löytökörissa on sellaisia kasveja, joista on saatavissa vain muutamia siemenannospusseja.

Monivuotiset kukat

- 17-1-7 PUNAKÄRSÄMÖ - **röllika** / *Achillea* Galaxy-ryhmä***, punainen
 17-8-12 UKONHATTU - **stormhatt** / *Aconitum x soongaricum****, tummansininen
 18-8 KAULUSKELLO - **kragklocka** / *Adenophora* sp.*, vaaleansininen
 18-9 ALPPIKAUNO - **alpfflockel** / *Adenostyles glabra (alpina)***
 21-6-36 POSLIINILAUKKA - **porslinlök** / *Allium sikkimense**
 23-8 ROHTOSALKORUUSU - **läkemalva** / *Althaea officinalis**
 25-4 KANADANVUOKKO - **ängsanemon** / *Anemonidium canadense*, valkoinen
 27-3-5 KULTA-AKILEIJA - **gulldakleja** / *Aquilegia chrysantha**, keltainen
 27-3-6C JALOAKILEIJA - **pastellakleja** / *Aquilegia Cultorum*-ryhmä*, lohenväriset, kapeat, kannuksettomat
 27-3-12 TUOKSUAKILEIJA - **kashmirakleja** / *Aquilegia fragrans****, sininen
 27-3-22E LEHTOAKILEIJA - **akleja** / *Aquilegia vulgaris*****, valkoinen
 27-3-22-1A LEHTOAKILEIJAMAISET LAJIKKEET - **akleja** / *Aquilegia vulgaris**, vaal.pun., lehdet kellankirj.
 30-6-2 ALPPIASTERI - **alpaster** / *Aster alpinus*, vaaleansininen
 30-6-3 ELOKUUNASTERI - **brittsommaraster** / *Aster amellus***
 31-1 KILPIANGERVO - **parasollblad** / *Astilboides tabularis*
 34-3-3 ISOKONNANTATAR - **stor ormrot** / *Bistorta officinalis*
 36-4 JUHANNUSHYASINTTI - **midsommarhyacint** / *Brimeura amethystina**
 39-8 TÄHTIHYASINTTI - **stjärnhycint** / *Camassia* sp.**
 39-11-30 PISAMAKELLO - **prickklocka** / *Campanula punctata****, punainen
 39-11-34 KEIJUNKELLO - **styvklocka** / *Campanula rhomboidalis***
 42-6-10 VEURIKAUNOKKI - **bergklint** / *Centaurea montana****, sininen
 49-16-8 RUOHOKANUKKA - **hönsbär** / *Cornus suecica*, lk
 50-5-7 PYSTYKIURUNKANNUS - **stor nunneört** / *Corydalis solida*, lk, purppuranpunainen
 57-8B MOOSEKSENPALAVAPENSAS - **diptam** / *Dictamnus albus*****, valkoinen
 58-19-6 KEVÄTVOOHENJUURI - **gemsrot** / *Doronicum orientale*****, keltainen
 59-5-5 PIKKUAMPIAISYRTTI - **axnepeta** / *Dracocephalum nutans* var. *alpinum**, violetinsininen
 61-1-3 SIPERIANPALLO-OHDAKE - **bolltistel** / *Echinops ritro**, sininen
 61-1-5 VALKOPALLO-OHDAKE - **bolltistel** / *Echinops sphaerocephalus****, valkoinen
 61-3-2 KYLÄNEIDONKIELI - **bläeld** / *Echium vulgare* lk, sininen
 62-8-2 MÄKIHORSMÄ - **backdunört** / *Ebilobium collinum*, lk
 62-8-4 KARVAHORSMÄ - **rosendunört** / *Ebilobium hirsutum*, lk, ruusunpunainen
 63-1-2 SOPULINKALLIOINEN - **rosenbinka** / *Erigeron borealis**
 63-1-6 JALOKALLIOINEN - **praktbinka** / *Erigeron Speciosus*-ryhmä**
 64-8-29 KULTATYRÄKKI - **gulltörel** / *Euphorbia polychroma****, keltainen
 67-7-3 KORISTEMANSIKKA - **rosensmultron** / *Fragaria x rosea**, valkoinen
 68-4-5 KEISARINPIKARILILJA - **kejsarkrona** / *Fritillaria imperialis*
 69-9-15 KATKERO - **gentiana** / *Gentiana walujewii**
 69-11-12 IDÄNKURJENPOLVI - **praktnäva** / *Geranium himalayense***
 69-11-15 TUOKSUKURJENPOLVI - **flocknäva** / *Geranium macrorrhizum**
 69-11-25 KYLÄKURJENPOLVI - **ängsnäva** / *Geranium pratense*****
 69-11-25-1 KURJENPOLVILAJIKE - **näva** / *Geranium pratense* var. *strictum* 'Splish Splash', kirjavat kukat
 69-11-31 JALOKURJENPOLVI - **praktnäva** / *Geranium* 'Silver Cloak', vaalea liila
 73-12 PÄIVÄNTÄHTI / *Helianthella quinquenervis**, keltainen
 74-10A PÄIVÄNLILJA - **daglilja** / *Hemerocallis* sp. ****, kapeat lehdet, vaaleankeltainen, 50-60 cm
 74-10B PÄIVÄNLILJA - **daglilja** / *Hemerocallis* sp.
 74-10-5 TARHAPÄIVÄNLILJA - **hybriddaglilja** / *Hemerocallis* Hybrida-ryhmä***, keltainen
 74-10-6 KELTAPÄIVÄNLILJA - **gul daglilja** / *Hemerocallis lilioasphodelus*****, keltainen
 74-10-7 KULTAPÄIVÄNLILJA - **orangegul daglilja** / *Hemerocallis middendorffii*****, kullankeltainen
 78-4-4 SÄRMÄKUISMA - **mannablod** / *Hypericum maculatum*, lk, keltainen
 78-16-2 ISOINKARVILLEA - **rosenincarvillea** / *Incarvillea delavayi*****, ruusunpunainen
 79-8-19A PIKKUKURJENMIEKKA - **småiris** / *Iris Pumila*-ryhmä 'Cyanea'****, sinivioletti

- 79-8-19B PIKKUKURJENMIEKKA - **småiris** / *Iris Pumila*-ryhmä ****
- 79-8-30 KURJENMIEKKA - **iris** / *Iris hookeri* (*I. setosa* var. *canadensis*)*, 50 cm, vaaleansininen
- 83-7-9 NIITTYNÄTKELMÄ - **ängsvial** / *Lathyrus pratensis* 🍄, lk, keltainen
- 84-15-1-1 VILLANUKULA - **ullig hjärtstilla** / *Leonurus cardiaca* spp. *villosa****
- 85-1-1-1 PRINSESSANKAKKARA - / *Leucanthemum x superbum**, valkoinen
- 85-10-1 KESÄLEWISIA - **broklewisia** / *Lewisia cotyledon***
- 86- 4-15-1 VARJOLILJA - **kröllilja** / *Lilium martagon* var. *cattaniae*** 🦋, tummanpunainen
- 86-1 RANTAPUTKI - **strandfloka** / *Ligusticum scoticum*, lk
- 89-11-3C PALAVARAKKAUS - **brinnande kärlek** / *Lychnis chalconica* 'Carnea', sinervän vaal.pun.
- 93-17 TESMA - **hässebrodd** / *Milium effusum*, lk
- 94-18-4 PUISTOLEMMIKKI - **skogsförgätmigej** / *Myosotis sylvatica*****, valkoinen ja sininen
- 99-18-7B KIINANPIONI - **lukt pion** / *Paeonia lactiflora*, lk, valkoiset, yk. kukat
- 99-18-7C KIINANPIONI - **lukt pion** / *Paeonia lactiflora*, valkoiset, yk. kukat
- 99-18-7D KIINANPIONI - **lukt pion** / *Paeonia lactiflora*, tummanpunaiset puolikerr. kukat
- 99-18-14 VUORIPIONI - **berg pion** / *Paeonia officinalis*
- 100-6-11 TARHAIDÄNUNIKKO - **trädgårdsjättevallmo** / *Papaver Orientale*-ryhmä 'Queen Alexandra'**
- 101-4 SUDENMARJA - **ormbär** / *Paris quadrifolia*, lk
- 104-6-1-1 VIIRUHELPI - **rörflen** / *Phalaris arundinacea* 'Picta' ****
- 106-13-4 SARVITÄHKÄMUNKKI - **hornrapunkel** / *Phyteuma scheuchzeri****, sinivioletti
- 111-5-3 VERIHANHIKKI - **blodfingerört** / *Potentilla atrosanguinea****, verenpunaiset kukat
- 111-5-12 PYSTYHANHIKKI - **styv fingerört** / *Potentilla recta*****
- 111-9-18B JAPANINESIKKO - **japansk viva** / *Primula japonica**, punainen
- 111-9-13 ETELÄNKEVÄTESIKKO - **lundviva** / *Primula elatior*****, vaaleankeltainen
- 114-7-5 ETELÄNKYLMÄNKUKKA - **fältsippa** / *Pulsatilla pratensis*
- 114-7-8A TARHAKYLMÄNKUKKA - **backsippa** / *Pulsatilla vulgaris**, valkoinen
- 114-7-8B TARHAKYLMÄNKUKKA - **backsippa** / *Pulsatilla vulgaris**, punainen ja liila
- 125-2-14 NIITTYNSALVIA - **ängssalvia** / *Salvia pratensis** 🍄 🦋, loistavansiniset kukat
- 125-2-23 SALVIA - **salvia** / *Salvia verbenaca** 🍄 🦋, sinivioletit kukat
- 125-9-4 PIKKULUPPIO - **pimpinell** / *Sanguisorba minor***
- 125-9-8 LUPPIO - **pimpinell** / *Sanguisorba menziesii*
- 128-5-2 KULTASYYLÄJUURI - **guldflenört** / *Scrophularia chrysantha**
- 130-1-7 DORIANVILLAKKO - **jättestånds** / *Senecio doria***
- 130-17-2 TARHAJALOMALVA - **axmalva** / *Sidalcea x cultorum* 'Purpureta' *
- 135-3-1 HEINÄTÄHTIMÖ - **grasstärnblomma** / *Stellaria graminea*, lk, valkoinen
- 137-6-5 JÄTTIPIETÄRYRTTI - **röllikekrage** / *Tanacetum macrophyllum*
- 137-6-9-1 KÄHÄRÄPIETÄRYRTTI - **munkrenfana** / *Tanacetum vulgare* f. *crispum*, keltainen
- 137-7-3 VOIKUKKA vaaleanpunainen - **pink maskros** / *Taraxacum pseudoroseum**, vaaleanpunainen
- 138-2-10 POHJANHOIKKAÄNGELMÄ - **nordlig backruta** / *Thalictrum simplex* subsp. *boreale*, lk, P-S
- 140-7-8 METSÄÄPILA - **skogsklöver** / *Trifolium medium*, lk
- 140-11-2 MERISAUNIO - **kustbaldersbra** / *Tripleurospermum maritimum* 🍄, lk
- 141-1-8 PIKKUKULLERO - / *Trollius pumilus***
- 143-3-4 LEHTOVIRMAJUURI - **flädervänderot** / *Valeriana sambucifolia* 🍄 🦋, lk
- 143-11-10 PURPPURATULIKUKKA - **kungsljus** / *Verbascum phoenicum* 🍄, valkoinen ja punainen
- 143-12-6 ROHTOVERBENA - **järnört** / *Verbena officinalis**
- 144-2-5 RANTATÄDYKE - **klippveronika** / *Veronica fruticans****, tummansininen
- 144-2-9 RANTATÄDYKE - **strandveronika** / *Veronica longifolia* 🦋, lk, liilansininen
- 144-2-18 TÄDYKE - **veronika** / *Veronica thessalica* 'Rosea'*, vaaleanpunainen
- 145-4-1 PIKKUTERVAKKO - **fjällnejlika** / *Viscaria alpina*, lk, vaaleanpunainen 🦋
- 144-5-1 HIIRENVIRNA - **kråkvicker** / *Vicia cracca*, lk
- 144-5-4 METSÄVIRNA - **kråkvicker** / *Vicia sylvatica*, lk

Huonekasvit

- 19-2-3 TARHASINISARJA - **africans blå lilja** / *Agapanthus praecox*
- 96-7 APOSTOLINMIEKKA - **apostlilja** / *Neomarica northiana*

Yksivuotiset kasvit

- 26-11 LEIJONANKITA - **lejongap** / *Antirrhinum majus*, punasävyt
 49-3-2 TARHASOLJO - **himmelsblomma** / *Commelina coelestis**, sininen
 60-6 KORUKÖYNNÖS - **fackelranka** / *Eccremocarpus scaber**, kelta-oranssi
 61-3-1 PIIANKIELI - **blå snökört** / *Echium plantagineum**, sinivioletti
 70-4-2 KIRJOKIURUNKUKKA - **bukettgilia** / *Gilia tricolor**, kelta-liila
 80-10-2 ETELÄNMUNKKI - **blåmunkar** / *Jasione laevis****, sininen yv-kv
 92-23-1 MÖKINIHMEKUKKA - **underblomma** / *Mirabilis japonica*, punainen
 123-1-2 KESÄPÄIVÄNHATTU - **sommarudbeckia** / *Rudbeckia hirta*, tummankeltainen-musta
 131-14-6 "KENGURUNOMENAKOISO" - **känguruäpple** / *Solanum laciniatum*
 137-2-5 KÄÄPIÖSAMETTIKUKKA - **liten tagetes** / *Tagetes tenuifolia**, oranssinkeltainen
 144-5-7 RUISVIRNA - **luddvicker** / *Vicia villosa****, sinivioletti
 145-3A ORVOKKI - **viol** / *Viola* sp.***, sarviorkkityyppinen, sinisävyt
 147-2-1 KORISTEMAISSI - **majs** / *Zea mays* var. *japonica*

Puuvartistiset kasvit

- 16-10-22 MONGOLIANVAAHTERA - **ginnalalönn** / *Acer tataricum* subsp. *ginnala*, E-S**
 46-6-25 KIINANKELTAKÄRHÖ - **gullklematis** / *Clematis tangutica*, E-S
 46-6-33 SAKSANKÄRHÖ - **skogsklematis** / *Clematis vitalba*, E-S**
 50-13-12 KIILTOTUHKAPENSAS - **häckoxbär** / *Cotoneaster lucidus*, E-S***, I-VI
 51-5-6 AITAORAPIHLAJA - **häckhagtorn** / *Crataegus grayana*, E-S***, I-VII
 113-4 DOUGLASKUUSI - **douglasgran** / *Pseudotsuga menziesii*, E-S****, I-V(VI)
 114-12 TULIMARJA - **eldtorn** / *Pyracantha coccinea*
 119-2-11 KAROLIINANRUUSU - **carolinaros** / *Rosa carolina*, K-S
 119-2-49 MUSTIALANRUUSU - **mustialaros** / *Rosa 'Minette'*, K-S****, vaaleanpunainen, I-IV(V)
 119-2-87 SIPINRUUSU - **sipiros** / *Rosa 'Sipi'* (Rugosa-ryhmä), K-S
 119-2-90 VALAMONRUUSU - **valamoros** / *Rosa 'Splendens'*, K-S, loistavanpunainen, I-VI
 119-2-94B LUUMURUUSU - **plommonros** / *Rosa villosa 'Ainola'*, K-S*, menestynyt IV-vyöhykkeellä
 136-6-18 PIHASYREENI - **syren** / *Syringa vulgaris*, E-S, I-VI
 144-4-13 KOIRANHEISI - **skogolvon** / *Viburnum opulus*, E-S**** I-VI

Syötävät kasvit

- 21-13-5 KOREANIISO - **koreansk anisisop** / *Agastache rugosa***

Siementen keruuohjeet

kesää ja syksyä 2012 varten

Toivomme teiltä erityisesti seuraavia siemeniä:

Kaikki vanhat **** kannat, etenkin:

aitoukonhattu, harjaneilikat, esikot, ruusumalva, vuoripioni ja muut pionit, päivänliljat, vuorikaunokki...

Monivuotiset lajit:

ukonhatut, kiurunkannukset, sormustinkukat (muut kuin rohtosormustinkukka), pionit, kullerot, esikot, laukat, sinivaleunikko, vuokot...

Kotimaiset luonnonkasvit:

kissankello, mäkitervakko, kaunokit, kevätesikko, neilikat...

Yksivuotiset lajit:

unikot, orvokit...

Mielellään EI näitä (on jo yllin kyllin):

palavarakkaus, iltahelokki.

Mitä EI laisinkaan:

Ei seuraavia helposti luontoon leviäviä lajeja: isot jättiputket, komealupiini ja jättipalsami.

Tutkikaa tätä siemenluetteloa: mitä puuttuu tai on vain löytökorissa ja mitä siemeniä haluaisitte löytävän ensi vuoden luettelosta.

Siemenet lähetetään osoitteeseen

Pirkko Kukkola
Kuusjoenperäntie 45
25340 Kanunki

TAI

siemenet voi tuoda Maatiaisen toimistolle Helsinkiin. Aukioloajat etukannessa.

Laittakaa siemenet tulemaan mielellään heti kun kaikki on kerätty, niin ne päätyvät kylvöksiin mahdollisimman tuoreina. Lokakuun loppuun mennessä lähetetyt siemenet ehtivät seuraavaan siemenluetteloon. Syysmyyntiin tulevista siemenistä tarvitsemme tiedot (siemen@maatiainen.fi) heinäkuun loppuun mennessä että tiedot ehtivät syksyn lehteen.

Siemeniä syysvälitykseen voi lähettää syyskuun alkupuolelle asti.

Kiitos!

Korvauksena vaivannäöstäsi voit valita uudesta luettelosta veloituksetta yhtä monta siemenpussia kuin olet lähettänyt eri siemeneriä.

Mukaan tietoja kasveista

Siemenluettelo kootaan lähettämienne siementen ja tietojen pohjalta. Laitathan jokaisen siemenpussin päälle seuraavat tiedot:

- kasvin nimi. On tärkeää ilmoittaa jos siemenet ovat peräisin jostakin tietystä, nimetystä kannasta, kuten "Asikkala", "Viena" tms. niin näiden kantojen siemenet voidaan tunnistaa ja välittää eteenpäin. Kannan nimi on merkitty siemenpussiin. Siementen alkuperän voimme selvittää myös siemenpussissa olevan eränumeron avulla (eränumeron väliviivan jälkeinen tunnus). Sen voi merkitä, jos se on tallessa.
- kasvikkannan ikä tai ap. luonnosta lähtöisin olevien kotimaisten luonnonkasvien kohdalle merkin-tä LK (luonnonkanta).
- alkuperätiedot, jos muistat mistä kasvi on peräisin: Maatiaiselta, kaupan siemenistä, taimistolta, vanhasta puutarhasta jne.
- kukan/kukinnan väri.
- muut mahdolliset taustatiedot voi kirjoittaa myös erilliselle paperille.

Laitathan mukaan myös omat yhteystietosi, puhelinnumeron tai sähköpostiosoitteen siltä varalta, jos on tarpeen kysyä lisätietoja.

Kasvikannan ikä

kertoo sen, kuinka kauan tämä kasvi(kanta) on kasvanut Suomessa. Vaikka et olisi varma asiasta, anna siemenille kuitenkin "tähdet" eli ikäarviosi ja kerro, että kyseessä on arvaus. Jos siemenet ovat alkuaan Maatiaiselta lähtöisin, katso ikä siemenpussista. Kasvikannan ikä ei muutu silloin, kun kasvi siirretään puutarhasta toiseen. Kun kylvät puutarhaasi maatiaishärkäpapua, on siitä saatava siemen edelleen maatiaishärkäpapua.

- * = selvästi alle 10 vuotta, nuori kanta
- ** = 10–20 vuotta, nuorehko kanta
- *** = yli 20 vuotta, melko vanha kanta
- **** = yli 50 vuotta, vanha kanta

Puuvartistista kasveista tähtien määrä kertoo sen kasviyksilön iän, josta siemenet on kerätty. Se kertoo miten kauan puu tai pensas on elänyt ja sopeutunut kasvupaikalleen. **Kotimaista alkuperää olevien luonnonvaraisten puuvartisten kohdalla riittää merkintä LK.**

Kasvuolot vaihtelevat suuresti eri puolilla Suomea. Merkitse puuvartisten lajien kohdalle myös kasvu- paikka seuraavasti:

E-S = Etelä-Suomi (vyöhykkeet I–II)

K-S = Keski-Suomi (vyöhykkeet III–V)

P-S = Pohjois-Suomi (vyöhykkeet (V)VI–VIII)

Mistä siemeniä voi kerätä?

Siemeniä voi kerätä sieltä mistä kukkiakin – käyttäen omaa harkintaa. Oman puutarhan lisäksi tienpien- tareilta ja joutomailta löytyy monenlaisia mielen- kiintoisia lajeja.

Luonnonsuojelualueilla siementen kerääminen ei ole sallittua. Myös muualla luonnossa kasvavat rauhoi- tetut ja harvinaiset kasvit on syytä jättää tulevienkin polvien ihasteltaviksi.

Miten kerätä?

- Siemeniä on helpointa kerätä kuivalla ilmalla.
- Kerää vain kypsiä siemeniä.
- Kerää jokainen laji erikseen.
- Koko kuivan siemenlatvuksen voi leikata saksilla ja laittaa pussiin. Anna siementen kuivua sisällä (paperi)pusseissa.
- Siementen puhdistaminen on helpointa, kun ne ovat aivan kuivia. Kypsat, kuivat siemenet vari- sevat usein valmiiksi pussin pohjalle.

Pitääkö siemenet puhdistaa roskista?

Mielellään, mutta tärkeintä on lähettää siemenet huolimatta siitä, saako niitä puhdistettua vai ei.

Mikä on sopiva määrä?

Siementen koosta riippuen noin ½–2 dl roskattomia siemeniä on sopiva määrä. Isoja siemeniä voi olla enemmänkin. Kasvierikoisuuksista ja harvinaisista tai hyvin vanhoista kannoista kannattaa lähettää pie- netkin määrät. Samoin voimme käyttää pienetkin erät luonnonkasvien siemeniä seoksiin. Mieluummin reilu erä muutamasta lajista kuin paljon pieniä eriä.

Mitä siemeniä kannattaa kerätä?

- On hyvä ja toivottavaa lähettää toistuvasti samo- ja puutarhassasi kasvavien lajien siemeniä.
- Maatiaisen siemenvälityksessä vanhat kasvikan- nat (****) ovat etusijalla eli puutarhojen perin- teiset lajit, sekä koriste- että hyötykasvit.

Mikä on maatiaiskasvi?

Tässä luettelossa puhutaan maatiaiskasvista, kun ky- seessä on yli 50 vuotta Suomessa kasvanut ja tänne sopeutunut kasvikanta. Ennen 1960-lukua pihoihin istutetut ja kylvetyt kasvikkannat ovat maatiaisia *****, jotka ovat ehtineet sopeutua oloihimme.

Maatiaiskanta – paikalliskanta?

Maatiaiskannasta tai paikalliskannasta puhutaan täs- sä luettelossa silloin, kun kyseessä on pitkään tietys- sä paikassa kasvanut ja kehittynyt kanta. Se voi myös poiketa ominaisuuksiltaan toisista vastaavista esim. "Savitaipale" ja "Aunus"-härkäpavut. Tässä luettelossa on nimetty maatiaiskantoja, joiden alku- perä on tiedossa. Se edistää niiden tunnistamista ja ylläpitoa jatkossa. Maatiaiskannat on merkitty laina- usmerkeillä "xxx", viralliset viljelylajikkeet puolilai- nausmerkeillä 'xxx'.

LK (luonnonkanta)

Luonnonkannalla tarkoitetaan (kotimaisten) luon- nonkasvien jalostamattomia kantoja, luonnossa kas- vavia tai puutarhoihin siirrettyjä. Luonnonkasveista jalostetut puutarhalajikkeet (useimmat puutarhaliik- keistä ostetut taimet) ovat yleensä jo erinäköisiä ei- vätkä siis ole luonnonkantaan vaan puutarhalajikkeita. Pidäthän nämä erillään.

Luonnonperenna

on vähän tai ei laisinkaan jalostettu, yleensä ulko- maista alkuperää oleva puutarhakasvi. Tällaisia laje- ja ovat esimerkiksi eri mantereilta tai kasvillisuus- vyöhykkeiltä peräisin olevat luonnonlajit, kuten jalo- kiurunkannus, kuolanpioni, isotähtiputki, tulppaani- lajit jne. Sen lisäksi, että lajista on tämä jalostamaton muoto, siitä voi olla pitkällekin jalostettuja puutarha- lajikkeita, kuten isotähtipuki 'Primadonna' tai lukui- sat tulppaanilajikkeet.

Lajike vaiko luonnonperenna?

Jalostamattomat tai vain vähän jalostetut lajit ovat siemenvälityksen kannalta "turvallisempia". Pitkälle jalostettujen puutarhalajikkeiden kohdalla ei ole ta- keita siitä, että niiden siemenistä kasvatetut taimet ovat samannäköisiä kuin ne kasvit, joista siemenet on kerätty. Lajikkeitahan lisätään yleensä kasvullisin menetelmin.

Samoin käyttäytyvät vihannesten ns. hybridi- eli F1- siemenkannoista kerätyt siemenet. Niitä ei kannata lähettää siemenvälitykseen.

Tämän lisäksi välitämme

- kasvierikoisuuksia riippumatta kannan iästä sekä tavallisuudesta poikkeavia väri- ja kukkamuotoja
- kotimaisia luonnonkasveja
- ns. luonnonperennoja

Vanhoja perinteisiä lajeja

Perinteisten puutarhakasvien kohdalla (palavarakkaus, myskimalva, ruusumalva jne.) pyrimme tarjoamaan maatiaiskantoja (****), joten niistä ei kannata lähettää nuoria kantoja (*/**).

Kesäkukkia ja -köynnöksiä

Tavallisten kesäkukkien nuoria kantoja (*) ei kannata lähettää. Kaikki erikoisemmat lajit, ulkomailta saadut paikalliset luonnonlajit ja tietenkin maatiaiskannat ovat tervetulleita.

Hyötykasvit sekä rohto- ja maustekasvit

Kaikki puutarhoissanne jo pidempään viihtyneet hyötykasvien ja yrttien siemenet ovat tervetulleita. Mitä äärevämmässä oloissa kasvit kasvavat, sitä nopeammin niiden sopeutuminen kasvuolosuhteisiin voi tapahtua. Tällaisilla kannoilla on oma erityinen arvonsa. Vanhojen vihanneskantojen kohdalla on

tärkeä kertoa taustatietoja: mistä kanta on peräisin, onko se tietystä talosta tai seudulta, käyttöominaisuuksista sekä viljelystä.

Huonekasvit

Kaikki perinteiset ja muutkin mielenkiintoiset lajit.

Uudehkot lajit ja kasvierikoisuudet

Kerrothan, miksi suosittelet kasvia muillekin. Tervetulleita ovat etenkin sellaiset lajit, joita on vaikea saada taimistoista, esimerkiksi ulkomaiset luonnonlajit (luonnonperennat), jotka ovat menestyneet Suomessa.

Luonnonkasvit

Erilaiset heinät, yrtit, kukkivat kukat ja niittykasvit ovat tervetulleita. Pienetkin määrät kannattaa kerätä talteen, voimme yhdistellä ne seoksiin.

Puuvartistiset kasvit

Puita, pensaita, köynnöksiä.

Tästä luettelosta ja vanhoista siemenhinnastoista voit etsiä lisää osviittaa.

Lisätietoja kasveista

Lisätietoja ja kuvia kasveista on kirjojen lisäksi myös internetissä. Useimmilla kotimaisilla taimistoilla ja puutarhamyymälöillä on kotisivut, samaten puutarhalehdillä oman. Nettiosoitteita löytyy esim. puutarhalehtien ilmoituspalstoilta. Tässä muutamia.

www.google.fi

Kuvahaku kannattaa tehdä täällä. Hakusanaksi kasvin tieteellinen nimi, valitaan yläpalkista Kuvahaku. Ruutuun ilmestyy kuvakokoelma. Kuvia hiirellä napsauttamalla pääsee ko. nettisivuille. Kasvin suomenkielisellä nimellä haettaessa kuvia tulee vähemmän, mutta useinkin riittävästi.

www.stauder.net

on norjalaisten perennantaimituottajien yhteissivusto. Hyviä kuvia, mielenkiintoisia lajeja. Kuvat (bildarkiv) löytyvät tieteellisen nimiluettelon takaa.

www.raakkila.fi

Olavi Niemen kotisivut. Paljon hyviä kasvikuviu ja suomenkieliset kasvinimet.

www.sarkanperennataimisto.fi

Paljon kuvia ja hoito-ohjeita.

www.klorofylli.com

www.puutarha.net

Suomalaiset puutarha-aiheiset keskustelusivut. Kuvia, tietoa, kokemuksia, päiväkirjoja.

www.magnar.aspaker.no

Magnar Aspaker on pohjoisnorjalainen perennanharastaja. Kuvia ja tietoa norjaksi ja englanniksi.

www.mtt.fi

MTT:n sivuilta löytyy paljon tietoa. Tässä maatiaistietopankin osoite: klikkaa Kestävä tuotanto → Kasvigeenivaraohjelman sivut → MaatiaisTietoPankki Löytyy myös googlen haulla "maatiaistietopankki".

http://linnaeus.nrm.se/flora

Ruotsin luonnontieteellisen museon ylläpitämä tietopankki *Den virtuella floran*. Kasvihaku tapahtuu ruotsiksi tai tieteellisellä nimellä.

Kylmäkasittely

Monien ruohovartisten puutarha- ja luonnonkasvien sekä puiden, pensaiden ja köynnösten siemenet vaativat kylmäkasittelyn itääkseen. Kylmäkasittelyllä herätetään siemenet poistamalla niissä oleva itämislepo. Siementen pitää olla kosteassa 0-5 asteen lämpötilassa koko kylmäkasittelyn ajan eli 6-8 viikkoa.

SIEMENTEN KYLMÄKASITTELY

- Siemenet kylvetään laatikoihin tai ruukkuihin kosteaan turve-hiekkaseokseen kevättalvella (helmi-maaliskuussa).
- Kylvöastioita pidetään huoneenlämmössä viikko, minkä aikana siemenet kostuvat. Sitten laatikot tai ruukut viedään ulos suojaiseen paikkaan: lumen alle, kuusen alle, liiteriin, autokatokseen... Jos ulkolämpötila pysyy kuukauden verran rajoissa -3–+5 astetta, kaikki sujuu hyvin. Yö- ja päivälämpötilan reipas vaihtelu on vain eduksi siemenille.
- Jos on pitkään kovia pakkasia tai sää lämpenee liian aikaisin, kylvöastiat on parasta viedä juureskellariin tai muuhun tasaisen viileään paikkaan. Valoa ei kylmäkasittelyssä tarvita, mutta jos jotkin siemenet alkavat itää jo kellarissa, astia täytyy heti siirtää valoisaan, puolilämpimään (10–15 astetta) paikkaan.
- Viimeistään toukokuussa kylvöastiat viedään ulos sellaiseen puolivarjoisaan paikkaan, jossa niitä on helppo käydä hoitamassa ja tarkkailemassa. Mullan täytyy pysyä tasaisen kosteana koko kylmäkasittely- ja itämisajan!
- Jos kaikki on mennyt hyvin, siemenet itävät alkukesällä säiden lämmitessä.

KYLMAKASITTELY PUSSEISSA

- Siemenannos sekoitetaan puoleen desilitraan kostea turve-hiekkaseosta tai vermikuliittia ja suljetaan pieneen muovipussiin.
- Pussit kootaan muovilaatikkoon väljästi pystyyn.
- Laatikkoa pidetään huoneenlämmössä viikko ja viedään sitten kellariin, kuistille tms. Optimilämpötila kylmäkasittelyn aikana on 1–5 astetta. Jääkaappi on yleensä liian lämmin paikka.
- Kymmenen päivän välein pussit avataan, kosteus tarkistetaan ja sisältöä pöyhittään.
- Kylmäkausi kannattaa ajoittaa siten, että sen loputtua pussien sisältö voidaan kaataa ulos kylvöpenkkiin tai -laatikkoon.
- Siementen pitää olla kylmässä 6–8 viikkoa.

LUONTO KYLMÄKASITTELEE

- Kylvä siemenet syksyllä ulos kylvöpenkkiin tai laatikoihin.
- Siemenet itävät yleensä seuraavan kesän alussa.
- Kun hankit siemeniä keväällä ja aiot kylvää ne vasta syksyllä, laita siemenpussit väljästi ilmaviin muovirasioihin jääkaappiin tai kylmiöön odotamaan syksyä. Siementen elinvoima säilyy viileässä hyvänä.

Hakemisto *suomen- ja ruotsinkieliset nimet*

A

AASIANKULLERO	25	axalunrot	15	buskböna	40
adlumia	27	axmalva	45	bågstormhatt	7
ADLUMIA	27	axnepeta	44		
africans blå lilja	45			C	
AHDEKAUNOKKI	11	B		carolinaros	46
AILAKKI	24	backdunört	44	chartreusenejliska	13
AITAORAPIHLAJA	46	backglim	24	cicoria	11, 42
AITOUKONHATTU	7	backsippa	45		
AITOVIRNA	26	BALKANINHEVOSKASTANJA	31	D	
AKILEIJASEOS	9	BALKANINKELLOKKI	24	daggfunkia	16
AKILEIJAT	8	ballongblomma	29	daggruta	25
akleja	9, 44	balsamin	26	daglilja	44
aklejamix	9	BASILIKA	40	dagöga	15
aklejruta	25	bataviasallat	40	dans körvel	38
alaskalupin	18	bellis	9	danskiris	17
ALASKANLUPIINI	18	bergenia	10	dill	35, 38
alpikleja	8	bergklint	44	diptam	13
alpaster	44	bergnejlikrot	15	dockros	33
alpiflockel	44	bergpion	45	doftvin	34
alpgullregn	32	besksöta	33	DORIANVILLAKKO	45
ALPI	19	björnrot	20	douglasgran	46
alpklematis	31	bladpersilja	40	DOUGLASKUUSI	46
alpklocka	24	blekklöver	25	drakblomma	14
alpkörvel	20	blodalunrot	15	draköga	28
alpmartorn	14	blodamarant	27	druvfläder	33
ALPPIAKILEIJA	8	blodfingerört	45	dvärgpalm	26
ALPPIASTERI	44	blodoxalis	29		
ALPPIHIERAKKA	23	blomman för dagen	28	E	
ALPPIKAUNO	44	blomstertobak	29	ekbladssallad	40
ALPPIKELLO	24	blå bolltistel	14	eldakleja	9
ALPPIKÄRHÖ	31	blå snökört	46	eldtorn	46
ALPPIPIIKKIPUTKI	14	blåeld	44	elfenbensklocka	24
alpstormhatt	7	blågull	22	elfenbensstormhatt	7
alpsyra	23	blåklocka	11	ELOKUUNASTERI	44
AMERIKANJALOPÄHKINÄ	32	blåmunkar	17	engelsk bergvallmo	19
AMERIKANPIONI	21	blårapunkel	22	ESIKOT	22
amerikansk trolldruva	7	blåverbena	26	ESPANJANUNIKKO	21
amerikanskpion	21	bollgilia	28	ETELÄNKEVÄTESIKKO	45
AMERIKANVUOKKO	8	bolltistel	44	ETELÄNKURJENMIEKKA	17
AMPIAISYRTTI	14	bolmört	28	ETELÄNKYLMÄNKUKKA	45
AMURINKORKKIPUU	32	bondböna	37, 43	ETELÄNMUNKKI	46
AMURINPIONI	20	bondtobak	29	ETELÄNRUUSURUOHO	17
AMURINÄNGELMÄ	25	borstnejlika	12	ETELÄNUKONHATTU	7
anagrambräcka	25	bovete	36	EUROOPANHERNEPENSAS	31
anisisop	34	brakved	33	EUROOPANMERIKAALI	42
APILAT	25	brandlilja	18		
apostlilja	45	brilliansnejlika	13	F	
APOSTOLINMIEKKA	45	brinnande kärlek	19, 45	fackelblomster	19
armenisk pärlhyacint	20	brittssommaraster	44	fackelranka	46
AROVUOKKO	8	brokiris	17	fingerborgsblomma	13
asklönn	31	broklewisia	45	fingerört	22
AURANKUKKA	27	brysselkål	39	fjällnejlika	45
AURINGONTÄHTI	24	brytsockerärt	40	fjällsippa	14
AVOMAANKURKKU	39	bukettgilia	46		

fjärilskrasse	31	HELMIPIHLAJA	33	ISOKISSANMINTTU	20
fjärilsranka	33	HELMIVALKOSIPULI	35	ISOKONNANTATAR	44
flicköga	12	HELOKKI	20	ISOKÖYNNÖSKRASSI	31
flikanemon	8	HELOVUOKKO	8	ISONIITTYHUMALA	22
flocknäva	44	HERKKUHYPPYKURKKU	28	isop	16
fläder	33	HERNE	40	ISORIKKO	23
flädervänderot	45	HERNEET	42	ISORITARINKANNUS	12
forspenstemon	21	herrgårdspion	20	ISOSAMETTIKUKKA	30
franskt kungsljus	26	HERTTAKELLO	10	ISOTAKIAINEN	41
frilandsgurka	39	HERTTAPIPO	21	ISOTÄHTIPUTKI	9
funkia	16	HERTTAVUORENKILPI	10	ISOTÖYHTÖANGERVO	9
fältsippa	45	HIETAKIRSIKKA	33	ISOUKONKELLO	10
fältvädd	23	HIIRENVIRNA	45	ISOVAHAKUKKA	27
färgkulla	8	HIMALAJANJALKALEHTI	22	"ISOVUOHENNOKKA"	23
G		HIMALAJANMARSKINLILJA	14	italiensk klematis	31
gasellöga	27	himmelsblomma	46	J	
gemsrot	44	HIRVENJUURI	16	JAakonVILLAKKO	24
gentiana	44	HIRVENKELLO	10	JALKALEHTI	22
getrams	22	hjärtbergenia	10	JALO-AKILEIJA	44
gillenia	15	hjärtklocka	10	JALOKALEIJA	8
ginnalalönn	46	hjärtpenstemon	21	JALOHOPEASILMÄ	27
glansruta	25	hjärtstilla	17	JALOKALLIOINEN	44
grasitärnblomma	45	HOHTOPIIKKIPUTKI	14	JALOKELLO	22
grekisk fingerborgsblomma	13	hornrapunkel	45	JALOKIURUNKANNUS	12
grekvädd	17	HUHTAKURJENPOLVI	28	JALOKURJENPOLVI	44
groblad	22	HUISKILOPIETARYRTTI	24	JALOKUUNLILJA	16
grå valnöt	32	HULLUKAALI	28	JALOPÄHKÄMÖ	24
gråmalva	17	HULLURUOHO	28	JALORITARINKANNUS	12
gräslök	35	humleblomster	15	JALOÄNGELMÄ	25
grönkål	39	hundtunga	12	JAPANINESIKKO	45
gul daglilja	44	HUOPAKULTASILMÄ	27	JAPANINESIKKO	22
gul fingerborgsblomma	13	huvudsallat	36, 39	JAPANINHANIKKI	22
guldakleja	44	hybriddaglilja	44	JAPANINRUUSUKVITTENI	31
guldflenört	45	HYVÄNHEIKINSAVIKKA	35	japansk akleja	8
guldgärvarblomma	29	hårig skugglilja	25	japansk viva	22, 45
"guldöga"	27	häckhagtorn	46	JOHANNEKSENSAURAMO	8
gullklint	11	häckoxbär	46	judaspenningar	18
gullbandsiris	17	häckvicker	26	JUHANNUSHYASINTTI	44
gullfingerört	22	hänglobelia	29	JÄNÖNAPILA	30
gullgentiana	14	hängsyren	34	järnört	45
gullklematis	46	HÄRKÄPAPU	37, 43	jättekrisla	16
gullklöver	25	HÄRÄNKUKKA	10	jättestånds	45
gullkrage	28	HÄRÄNSILMÄ	16	jättevädd	11
gullris	24	häslebrodd	45	jätteälgräs	14
gullstake	15	häsleklocka	10	JÄTTIHIRVENJUURI	16
gulltörel	44	hästkastanj	31	JÄTTIMESIANGERVO	14
gullviva	22	hönsbär	44	JÄTTIPIETARYRTTI	45
gulstockros	8	höstflox	21		
gurka	39	höstrudbeckia	23	K	
gyllenfetblad	23	I		KAALI	38
gökblomster	19	IDÄNARNIKKI	9	"KAINUUNRUUSU"	33
H		IDÄNKELLUKKA	15	KAKALIA	21
HAPANKIRSIKKA	32	IDÄNKURJENMIEKKA	17	KALJUKULTASADE	32
HARAKANKELLO	10	IDÄNKURJENPOLVI	44	KALLIOKIELO	22
HARJANEILIKKA	12	IDÄNUKONPUTKI	15	KALLIONAUHUS	18
harklöver	30	IHARUUSU	33	KALVASAPILA	25
HARMAAKÄENKUKKA	19	IISOPPI	16	kamomill	36
HARMAAMALVIKKI	17	IKIKUURUOHO	18	KAMOMILLASAUNIO	36
hartsros	33	ILLAKKO	15	KAMTSATKANTÖYHTÖANGERVO	9
harört	10	ILMASIPULI	34	KANADANAKILEIJA	8
havre	35	ILTAHELOKKI	20	KANADANRUUSU	33
havrerot	37	indiankrasse	30	KANADANTUIJA	34
havtorn	32	indiskt fotblad	22	KANADANVUOKKO	44
HEIDINKUKKA	12	inkakrage	30	KANARIANKÖYNNÖSKRASSI	31
HEINÄTÄHTIMÖ	45	iris	16	kanelros	33
helbladig klematis	11	ISOHIRVENJUURI	16	kantnepeta	20
HELMILILJA	20	ISOINKARVILLEA	45	kaphyacint	14
		ISOKAUNOSILMÄ	12	kaplobelia	29

kardvädd	13	KETORUUSURUOHO	17	kråkvicker	45
KARHUNJUURI	20	KEVÄTESIKKO	22	KULLERÖT	25
KARHUNLAUKKA	8	KEVÄTLINNUNHERNE	17	KULTA-AKILEIJA	44
KARHUNPUTKI	8	KEVÄTRUUSULEINIKKI	7	KULTAHANHIKKI	22
KAROLIINANRUUSU	46	KEVÄTSYYLÄJUURI	23	KULTAJÄNÖNPUTKI	10
KARSTAOHDAKE	13	KEVÄTVUOHENJUURI	44	KULTAKAUNOSILMÄ	27
KARTANOPIONI	20	KIEVARINYRTTI	21	KULTAKÄRSÄMÖ	7
KARVAHORSMA	44	KIILTOTUHKAPENSAS	46	KULTAPIISKU	24
kashmirakleja	44	KIILTOÄNGELMÄ	25	KULTAPÄIVÄNLILJA	44
KASKINAURIS	39, 41	KIINANASTERI	27	KULTASADE	32
KASKIRUIS	4, 43	KIINANKELTAKÄRHÖ	46	KULTASYYLÄJUURI	45
KATKERO	44	KIINANPIETARYRTTI	24	KULTATYRÄKKI	44
kattmynta	20	KIINANPIONI	45	KUMINA	35, 42
KAUKASIANKELLOKKI	24	KIINANPIONI	20	kummin	35, 42
KAUKASIANKIRAHVINKUKKA		KIINANRITARINKANNUS	12	kungsljus	26, 45
	11	KILPIANGERVO	44	kungsmynta	36
KAUKASIANPIONI	20	kinesisk riddarsporre	12	kungsängslilja	14
KAUKASIAANTÄHTIPUTKI	9	kinesisk smörboll	25	KUOLANPIONI	20
kaukasisk lilja	18	kirgislök	8	KURJENKELLO	10
kaukasisk stjärnflocka	9	KIRJOHANHIKKI	22	KURJENMIEKKA	16, 45
KAULUSKELLO	44	KIRJOKIURUNKUKKA	46	KURKKU	39
KAUNOKAINEN	9	KIRJOKOHTALONKUKKA	29	KURTTUKAALI	39
KAUNOKIT	11	KIRJOKURJENMIEKKA	17	KURTTURUUSU	33
KAUNOKURJENMIEKKA	16	KIRJOLUPIINI	18	kustbaldersbra	45
KAUNOPUNAHATTU	14	KIRJOPIKARILILJA	14	KUUNLILJA	16
KAUNOSILMÄ	27	KIRSIKKALUUMU	32	KUURUOHO	18
KAURA	35	KISSANKELLO	11	kvanne	35
KAURAJUURI	37	KIURUNKUKKA	28	KYLÄKELLUKKA	15
KEHÄKUKKA	27	KIVIKKOTÖRMÄKUKKA	23	KYLÄKURJENPOLVI	44
KEIJUNKELLO	44	klematis	31	KYLÄNEIDONKIELI	44
KEIJUNKUKKA	15	klint	11	kälrot	38
KEIJUNMEKKO	30	klippstånds	18	KÄENKUKKA	19
KEIJUÄNGELMÄ	25	klippveronika	45	KÄHÄRÄPERSILA	40
KEISARINPIKARINLILJA	44	klockfacelia	30	KÄHÄRÄPIETARYRTTI	45
kejsarkrona	44	klockviva	12	känguruäpple	46
KELLOHUNAJAKUKKA	30	klöver	25	KÄRHÖT, PV	31
KELLOHYASINTTI	14	knippgentiana	14	kärleksört	23
KELLOKKI	24	knippnejlika	12	KÄÄPIÖJAPANINAKILEIJA	8
KELLOKÄRHÖ	11	knöllklocka	11	KÄÄPIÖPALMU	26
KELLOSINILATVA	22	KOHTALONKUKKA	29	KÄÄPIÖSAMETTUKUKKA	46
KELLOT	10	KOIRANHEISI	46	KÄÄRMEENLAUKKA	35, 41
KELTA-APILA	25	KOIRANKIELI	12	körsbärsplommon	32
KELTAKATKERO	14	kokärt	42	KÖYNNÖSKRASSI	30
KELTAKAUNOKKI	11	KONNANMARJA	7	KÖYNNÖSPINAATTI	36, 42
KELTAKURJENMIEKKA	16	KORALLIKEIJUNKUKKA	15		
KELTALILJA	18	korall-lilja	18	L	
KELTALINNUNHERNE	17	KOREAHOHDEKUKKA	15	labradorros	33
KELTAMO	11	KOREANIISO	46	labruskanadruva	34
KELTANO	22	koreansk anisiosop	46	lackpion	20
KELTAPÄIVÄNLILJA	44	koriander	35	lammöron	24
KELTASOURAMO	8	KORIANTERI	35	LAMOPEIKONKELLO	12
KELTASORMUSTINKUKKA	13	korila	28	LANTTU	38
KELTASUVIKAKKARA	28	KORISTEKURPITSA	28	LAPINAKILEIJA	9
KELTASÄÄKUKKA	28	KORISTEMAISSI	46	LAPINVUOKKO	14
KELTAUKONHATTU	7	KORISTEMANSIKKA	44	lappblågull	22
KELTAVALEUNIKKO	19	KORISTEPAPIKA	26	lavendel	17
KELTAVIRMA	21	KORISTETUPAKKA	29	laxröd fingerborgsblomma	13
KELTAÄNGELMÄ	25	kornvallmo	29	LEHTIKAALI	39
KENGURUNOMENAKOISO	46	KORIPAATSAMA	33	LEHTOAKILEIJA	9, 44
KERÄSALAATTI	36, 39	KORUKÖYNNÖS	46	LEHTOAKILEIJAMAISET	
KESU	29	krage	24	LAIJIKKEET	9, 44
KESÄKULLERO	25	kragklocka	44	LEHTORIKKO	23
KESÄKURPITSA	39	kranskrage	28	LEHTOSINILATVA	22
KESÄKUURUOHO	18	kransveronica	26	LEHTOUKONHATTU	7
KESÄKYNTELI	41	krollilja	18	LEHTOVIRMAJUURI	45
KESÄLEWISIA	45	krollilja	45	LEHTOÄNGELMÄ	25
KESÄMALVIKKI	29	KRUUNUSUVIKAKKARA	28	LEIJONANKITA	46
KESÄPÄIVÄNHATTU	46	kryddtimjan	41	LEIKKOKATKERO	15
KETOKAUNOKKI	11	kråkbär	14	lejongap	46

leverbalsam	27	METSÄNÄTKELMÄ	17	O	
LEVÄÄKOMPASSIKUKKA	24	METSÄRUUSU	33	OJAKELLUKKA	15
libbsticka	36	METSÄVIRNA	45	OKAHULLURUOHO	28
LILLUKKA	23	mexikansk anisisop	7	olivträd	26
lin	42	mexikansk spikkclubba	28	OMENAPUU	32
LIPERI	36	midsommarhyacint	44	OPIUMIUNIKKO	29
liten daglilja	44	midsommarkulla	8	opievallmo	29
liten fingerborgsblomma	13	MIKKAHIRVENJUURI	16	orangegul daglilja	44
liten rosenkvitten	31	MIINANKÖYNNÖS	30	orange smörboll	25
liten tagetes	46	MIRRINMINTTU	20	ORANSSIKELTANO	22
LITULAUKKA	41	mjöllklocka	10	orbär	45
LIUSKAMIINANKÖYNNÖS	30	MONGOLIANVAAHTERA	46	ormlök	35
LIUSKASALKORUUSU	7	MOOSEKSENPALAVAPENSAS	13	ORVOKKI	46
ljusöga	10	morot	35, 39	ortunga	8
lobelia	29	MORSINKO	17		
LOISTOINKARVILLEA	16	MUKULAPALOYRTTI	21	P	
LOISTOPÄIVÄNHATTU	23	MUMMONPALSAMI	26	PALAVARAKKAUS	45
luddpion	20	MUNKKINEILIKKA	13	PALAVARAKKAUS	19
luddvicker	46	munkrenfana	45	PALLAKSENPIONI	20
luftlök	34	MUSTAJUURI	37	PALLEROKIURUNKUKKA	28
luktpion	20, 45	MUSTAKAUNOKKI	11	PALSAMIKÖYNNÖS	33
lunddocka	15	MUSTAPÄIVÄNHATTU	23	palsternacka	36, 42
lundviva	45	MUSTASELJA	33	PALSTERNAKKA	36, 42
lungmålla	35	MUSTIALANRUUSU	46	paradisililja	21
lupinväppling	25	mustialaros	46	parasollblad	44
LUUMU	32	MYKERÖNEILIKKA	12	PARATIISILILJA	21
LUUMURUUSU	33	MYSKIKURPITSA	39	parkolvon	34
LUUMURUUSU	46	MYSKIMALVA	19	PARSA	35, 41
lyckobladsbuske	31	myskmalva	19	pastellakleja	8, 44
läkemalva	44	myskpumpa	39	PATJARIKKO	23
läkevänderot	25	mänviol	18	patrinia	21
LÄNNENHEISIANGERVO	32	mänviva	45	PELLAVA	42
LÄNNENISOMAKSARUOHO	23	MÄKIHORSMA	44	PELLAVALILJA	18
LÄNNENKONNANMARJA	7	MÄKIKUISMA	16	PELTOHERNE	42
löktrav	41	MÄKIMEIRAMI	36	PELTOKEHÄKUKKA	27
lövbinda	28	märgärt	40, 42	PENSAIKKOTATAR	28
		MÖKINIHMEEKUKKA	46	PENSASKÄRHÖ	11
M		mörk fjällvedel	9	PENSASPAPU	40
MAARIANKELLO	10			PENSASPETUNIA	30
MAARIANOHDAKE	30	N		PERHOANGERVO	15
MAARIANVERIJUURI	7	narcistobak	29	PERUNKOISO	29
”MAATIAISKURJENMIEKKA”	16	NARSISSITUPAKKA	29	PETUNIA	30
”MAATIAISRITARINKANNUS”	12	nattljus	20	PEURANKELLO	10
MAITOKELLO	10	nattviol	15	PIETARYRTTI	24
majs	46	NAUHKUSET	18	PIHARATAMO	22
MAKEDONIAN MÄNTY	32	NAURIS	39, 41	PIHASYREENI	46
makedonisk tall	32	NEILIKAT	12	PIIANKIELI	46
MAKSARUOHOT	23	nejlika	12	PIKKIKURKKU	28
MALVA	19	nejlikrot	15	PIIKKIPUTKI	14
manchurisk valnöt	32	nemesia	29	PIKARIKARSTAOHDAKE	13
mandarinlilja	18	NIITYKULLERO	25	PIKKUAMPIAISYRTTI	44
mannablod	44	NIITYNÄTKELMÄ	45	PIKKUKULLERO	45
MANTSURIANJALOPÄHKINÄ	32	NIITYSALVIA	45	PIKKUKURJENMIEKKA	45
MARALJUURI	18	nordisk stormhatt	7	PIKKULUPPIO	45
maralrot	18	nordlig backruta	45	PIKKUSORMUSTINKUKKA	13
MARHANLILJA	18	norrlandssyren	34	PIKKUTERVAKKO	45
mariaklocka	10	NUKKAHULLURUOHO	28	PILLISIPULI	34
mariatistel	30	NUKKANAUHUS	18	pimpinell	45
MAROKONKEHÄKUKKA	27	NUKKAPÄHKÄMÖ	24	pimpinellifoliaros	33
maskros	45	NUKKASALKORUUSU	8	PINAATTIHIERAKKA	37
matrabarber	36	NUKKERUUSU	33	pion	20
mattram	30	NUKULA	17	PIONISEOS	21
MAURINKIILTOMALVA	29	NUOKKUAMPIAISYRTTI	14	PIONIT	20
MAUSTEKIRVELI	38	NUOKKUKOHOKKI	24	PIONIUNIKKO	29
MEKSIKONIISO	7	NUOKKUSYREENI	34	pionmix	21
MERISAUNIO	45	NURMIKAUNOKKI	11	pionvallmo	29
METSÄAPILA	45	NURMIKOHOKKI	24	piplök	34
METSÄKATKERO	14	nysrot	26	PISAMAKELLO	11, 44
METSÄNEILIKKA	13	nässelklocka	11	plommon	32

plommonros	33, 46	RANTA-ALPI	19	röd kärleksört	23
plymastilbe	9	RANTAKUKKA	19	röd lejonsvans	21
plymspirea	9	RANTAPUTKI	45	röd nejlikrot	15
POHJANHOIKKAÄNGELMÄ	45	RANTATÄDYKE	45	röd rudbeckia	14
(POHJAN)RANTAKUKKA	19	RANTAVEHNÄ	18	rödask	32
PORKKANANA	35, 39	RAPARPERI	36	rödbeta	38
porssinlök	44	regnbågslupin	18	rödfibbla	22
porssinslocka	12	renfana	24	rödkämpar	22
porssinsveronika	26	renfanekrage	24	rödkörvel	25
POSLLINILAUUKKA	44	RENTOUKONHATTU	7	rödmalva	29
praktbetonika	24	RETIISI	40	rödskaftig daggkäpa	8
praktbinka	44	REUNUSPIETARYRTTI	30	rödåbrad syra	37
praktbrunört	22	REUNUSPOIMULEHTI	8	röllika	44
praktincarvillea	16	REVONHÄNTÄ	27	röllikekrage	45
praktklocka	22	riddarborremix	12	rörflen	45
praktnejlika	13	riddarsporre	12		
praktnejlikrot	15	RIIPPALOBELIA	29	S	
praktnäva	44	ringblomma	27	SAARNIVAALTERA	31
praktrudbeckia	23	RITARINKANNUKSET	12	SAKSANKIRVELI	36
praktrollika	7	RITARINKANNUSSEKOITUS	12	SAKSANKÄRHÖ	46
prickbräcka	23	ROHTOMARALJUURI	18	SALAATIT	39
prickklocka	11, 44	ROHTORASTI	8	SALAATTI	36
pricknattljus	20	ROHTOSALKORUUSU	44	SALAATTIHIERAKKA	37
PRINSESSANKAKKARA	45	(ROHTO)SORMUSTINKUKKA	13	SALKORUUSU	7
prudnadspumpa	28	ROHTOSUOPAYRTTI	23	sallat	17, 39
prydnadspaprika	26	ROHTOVERBENA	45	sallatskräppa	37
prästkrage	18	ROHTOVIRMAJUURI	25	SALVIA	45
PUISTOLEMMIKKI	45	ROKOTOPARIKA	35	SAMETTIKUKAT	30
PUISTOSYREENI	34	rokotopeppar	35	SAMETTIVERBENA	31
PULSKANEILIKKA	13	romersk riddarsporre	27	sammetsagetes	30
PUNA-AILAKKI	24	rosenbinka	44	sandkörsbär	33
PUNAHIERAKKA	37	rosenbräcka	23	sandsenap	39
PUNAISOMAKSARUOHO	23	rosendunört	44	SARVITÄHKÄMUNKKI	45
PUNAJUURIKAS	38	rosenflockel	14	savojkål	39
PUNAKATKO	25	rosenglim	30	scharlakansakleja	8
PUNAKELLUKKA	15	rosenincarvillea	45	SEMBRA	32
PUNAKOIRANKÖYNNÖS	10	rosenkrage	24	sibirisk björnfloka	15
PUNAKOISO	33	rosenkragen	31	sibirisk cembratall	32
PUNAKORISTERAPARPERI	22	rosenmalva	19	”sibirisk fingerborgsblomma”	13
PUNAKOSMOS	28	rosenskära	28	sibirisk hagtorn	32
PUNAKÄRSÄMÖ	44	rosensmultron	44	sibirisk klematis	31
PUNAPIETARYRTTI	24	rosenvial	17	sibirisk nunneört	12
PUNAREVONHÄNTÄ	27	rova	39, 41	sibirisk pion	20
PUNASAARNI	32	RUCOLA	39	sibirisk vallmo	21
PURPPURAHEISANGERVO	32	rugosaros	33	sibirisk ärtbuske	31
PURPPURAPUNALATVA	14	RUIS	4, 43	sibiriskt korkträd	32
PURPPURARATAMO	22	RUISKATTARA	4	SIKURI	11, 42
PURPPURAREVONHÄNTÄ	27	RUISVIRNA	46	SILKKIUNIKKO	29
PURPPURATULIKUKKA	45	RUOHOKANUKKA	44	SILOPERSILA	40
purpurklätt	19	RUOHOSIPULI	35	SILOPERSILJA	36
PURTOJUURI	24	RUSKOLILJA	18	SILPOYDINHERNE	40, 42
pyramidbräcka	23	ruta	25	silver martorn	14
PYSTYHANHIKKI	45	RUUSUKAALI	39	silveröga	27
PÄHKÄMÖT	24	RUUSUKVITTENI	31	SINIKUUNLILJA	16
PÄIVÄNKAKKARA	18	RUUSUMALVA	19	SINIKÄMMEN	15
PÄIVÄNLILJA	44	RUUSUNÄTKELMÄ	17	SINILATVA	22
PÄIVÄNSILMÄ	15	RUUSURUOHO	17	SINILOBELIA	29
PÄIVÄNSINI	28	RYHMÄSAMETTIKUKKA	30	SINIPALLO-OHDAKE	14
PÄIVÄNTÄHTI	44	rysk lönn	31	SINIPIIKKIPUTKI	14
pärllönn	33	rysk martorn	14	SINITÄHTÖNEN	27
PÄRSKÄJUURI	26	rysk nejlikrot	15	SINIÄNGELMÄ	25
pärön	33	råg	4, 43	SIPERIANHERNENPENSAS	31
PÄÄRYNÄ	33	råglosta	4	SIPERIANKURJENMIEKKA	16
		rädisa	40	SIPERIANKÄRHÖ	31
R		rävsvans	27	SIPERIANMAKSARUOHO	23
rabarber	36	rödfibbla	22	SIPERIANORAPIHLAJA	32
ramslök	8	röd flikanemon	8	SIPERIANPALLO-OHDAKE	44
rankspenat	36, 42	röd flikrabarber	22	SIPERIANSEMBRA	32
RANSKANTULIKUKKA	26	röd hundrova	10	SIPERIANORMUSTINKUKKA	13

SIPERIANUNIKKO	21	strandkål	42	TESMA	45
SIPINRUUSU	46	strandlyng	19	tigerlilja	18
sipiros	46	strandveronika	45	TIIBETINESIKKO	45
SITRUUNAKISSANMINTTU	20	strålöga	24	TIIKERILILJA	18
skelört	11	styv fingerört	45	TILLI	35, 38
skogolvon	46	styvklematis	11	TIMJAMI	41
skogsförgätmigej	45	styvkllocka	44	TIPSU	29
skogsklematis	46	stånds	18, 24	TITONIA	30
skogsklocka	10	SUDENMARJA	45	TOMAATTI	37, 41, 43
skogsklöver	45	SUKAHEINÄ	30	tomat	37, 41, 43
skogslyst	24	SUOPAYRTTI	23	tomatillo	36
skogslök	35, 41	surkörösbär	32	TOMATILLO	36
skogspipa	8	SUVIKAKKARA	28	TORVIKUKKA	30
skogsvial	17	svart nysrot	26	tovsippa	8
skuggviolruta	25	svartklint	11	trolldruva	7
skälört	24	svartrot	37	trollrudbeckia	23
skägg-gräs	30	svavelklocka	11	trollmultron	14
skär hängverbena	31	svavelpion	20	trumpetblomma	30
slätterfibbla	16	svedjenävä	28	trädgårdsarnika	9
slättersilja	36, 40	svärdkrissla	16	trädgårdsfunkia	16
småborre	7	svärdslilja	16	trädgårdsjättevallmo	45
småiris	45	sydstormhatt	7	trädgårdskungsljus	26
smällspirea	32	SYREENI	34	trädgårdsmälla	35
smörboll	25	syren	46	trädgårdsnatviol	15
smörgåskrasse	40	SYYLÄJUURI	23	trädgårdssmörbolla	25
snittgentiana	15	SYYSHATTU	28	trädgårdsstormhatt	7
sockerrot	43	SYYSLEIMU	21	trädgårdstrift	9
SOJAPAPU	36	SYYSPÄIVÄNHATTU	23	trädgårdsäppel	32
SOIKKORATAMO	22	såpnejlika	23	trädsgrädsjättevallmo	21
sojaböna	36	SÄRMÄKUISMA	44	trädsgrädsriddarborre	12
SOKERIJUURI	43	SÄÄKUKKA	28	tuja	34
solvisare	28	T		TULIAKILEIJA	9
sommaraster	27	tagetes	30	TULIKELLUKKA	15
sommarkyndel	41	taggreva	28	TULIKUKAT	26
sommarmalva	29	TAITTOYDINHERNE	40	TULIMARJA	46
sommarpumpa	39	TALVENTÄHTI	14	TUMMAHELMILILJA	20
sommarudbeckia	46	talvikurpitsa	35	TUMMAPÄRSKÄJUURI	26
SOPULINKALLIOINEN	44	TAMMENLEHTISALAATTI	40	TUNTURIKURJENHERNE	9
SORMUSTINKUKKA	13	TARHAHERNE	42	TUOKSUAKILEIJA	44
spansk körvel	36	TARHAIDÄNUNIKKO	45	TUOKSUKURJENPOLVI	44
spansk vallmo	21	TARHAIDÄNUNIKKO	21	TUOKSURUUTA	23
spanska flaggan	30	TARHAILLAKKO	15	tusensköna	9
sparris	35, 41	TARHAJALOMALVA	45	tuviris	16
spenatskräppa	37	TARHAKEHÄKUKKA	27	TYRNI	32
spikklubba	28	TARHAKELLUKKA	15	TÄDYKE	45
spjutkakalia	21	TARHAKETONEILIKKA	13	TÄDYKKEET	26
srandråg	18	TARHAKOHOKKI	30	TÄHDIKKI	20
stenhallon	23	TARHAKUKONKANNUS	27	TÄHKÄHIETALILJA	8
stennejliska	13	TARHAKULLERO	25	TÄHKÄKEIJUNKUKKA	15
STEVIA	41	TARHAKURTTURUUSU	33	TÄHKÄKELLO	11
stjärnflocka	9	TARHAKYLMÄNKUKKA	45	TÄHKÄLAVENTELI	17
stjärnhyacint	44	TARHAKÄENKAALI	29	TÄHKÄVERBENA	26
stjärnlök	20	TARHALAUKKANEILIKKA	9	TÄHTIHYASINTTI	44
stockros	7	TARHAMAL TSA	35	TÄPLÄHELOKKI	20
stor blomstertobak	29	TARHAOJUKKAVIINI	34	TÖRMÄKUKKA	23
stor blåklocka	10	TARHAOMENAPUU	32	TÖRMÄVIINI	34
stor frossört	23	TARHAPÄIVÄNLILJA	44	törnrosas kjörtel	30
stor hässleklocka	10	TARHARAPARPERI	36	U	
stor kardborre	41	TARHASALKORUUSU	7	UKKOLAUKKA	8
stor kustruta	25	TARHASINISARJA	45	UKONHATTU	7, 44
stor ormröt	44	TARHASOLJO	46	UKONKELLO	10
stor riddarsporre	12	TARHASORMUSTINKUKKA	13	UKONTULIKUKKA	26
stor sandlilja	8	TARHATULIKUKKA	26	ullblad	14
stor tagetes	30	TARHAUKONHATTU	7	ullig hjärtstilla	45
stor vaxblomma	27	TATAARIVAAHTERA	31	underblomma	46
storblommig fingerört	22	TATTARI	36	UNELMATÄDYKE	26
stormhatt	7, 44	TELLIMA	25	ungersk syren	34
strandfloka	45	TERTTUROTKOKIELO	19	UNIKKOSEOS	29
strandiris	16				

UNIKOT (MV)	21	VILLANUKULA	45	vårflenört	23
UNIKOT (YV)	29	VILLASORMUSTINKUKKA	13	vårvial	17
UNKARINSYREENI	34	VILLIPETUNIA	30	väddklint	11
V,W		vinruta	23	VÄINÖNPUTKI	35
VAALEATÄHKÄMUNKKI	22	vinterkäck	14	vävarkarda	13
VALAMONRUUSU	46	vinterpumpa	35	Y	
valamos	46	vintersallat	41	YRTTI-IISO	34
VALEUNIKKO	19	viol	46	Z	
VALKOAILAKKI	24	violpetunia	30	zuluaster	28
VALKOAPILA	25	violruta	25	ZULUNNUKKEASTERI	28
VALKOHANHIKKI	14	vippams	19	Å	
VALKOKAALI	38	VIRGINIANTUPAKKA	29	åkerlyst	24
VALKOKONNANMARJA	7	VIRGINIANTÄDYKE	26	åkervädd	17
VALKOLEINIKKI	22	virginiatobak	29	ålandsrot	16
VALKOMESIKKÄ	19	VIRMAJUURI	25	Ä	
VALKOPALLO-OHDAKE	44	vit nysrot	26	ähta mannablod	16
VALKOPÄRSKÄJUURI	26	vit ranunkel	22	ÄNGELMÄ	25
VALKOSIPULI	34	vit steppilja	14	ängsanemon	44
VALKOTUPAKKA	29	vit sötväppling	19	ängsglim	24
VALKOUKONHATTU	7	vit trolldruva	7	ängshavrerot	25
vallmomix	29	vitklöver	25	ängsklint	11
VALVATTI	17	vitkål	38	ängsklocka	10
VARIKSENMARJA	14	vitlök	34	ängsnäva	44
VARJOLILJA	45	vitpetunia	30	ängsruta	25
VARJOLILJA	18	vitrapunkel	22	ängssalvia	45
VARPUTÄDYKE	45	VOIKUKKA	45	ängstoppklocka	10
VARSAKELLO	11	vresros	33	ängsvial	45
vejde	17	VUOHENKELLO	11	ängsvädd	24
VERBENA	26	VUONANKAALI	41	äppel	32
VERIHANHIKKI	45	VUORENKILPI	10	ärter	42
veronika	26, 45	VUORIKAUNOKKI	44	Ö	
vial	17	VUORIKELLUKKA	15	ÖLJYPUU (OLIIVIPUU)	26
VIHANNESKRASSI	40	VUORIKIRVELI	20		
VIHERSIPULI	38	VUORIMUNKKI	17		
VIINIKÄRHÖ	31	VUORIPIONI	45		
VIIRUHELPI	45	VUORIPPO	21		
VILLAHEISI	34	VUORIREVONPAPU	25		
VILLAMO	14	våradonis	7		
		vårbolmört	21		

Hakemisto tieteelliset nimet

A					
<i>Acer negundo</i>	31	<i>Anthriscus cerefolium</i>	38	<i>Campanula persicifolia</i>	10
<i>Acer tataricum</i> subsp. <i>ginnala</i>	46	<i>Antirrhinum majus</i>	46	<i>Campanula punctata</i>	11, 44
<i>Achillea filipendula</i>	7	<i>Aquilegia 'Olympia'</i>	9	<i>Campanula rapunculoides</i>	11
<i>Achillea</i> Galaxy-ryhmä	44	<i>Aquilegia alpina</i>	8	<i>Campanula rhomboidalis</i>	44
<i>Aconitum arcuatum</i>	7	<i>Aquilegia canadensis</i>	8	<i>Campanula rotundifolia</i>	11
<i>Aconitum 'Ivoryne'</i>	7	<i>Aquilegia chrysantha</i>	44	<i>Campanula thyrsoides</i>	11
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp.		<i>Aquilegia Cultorum-ryhmä</i>	8, 44	<i>Campanula trachelium</i>	11
<i>lycoctonum</i>	7	<i>Aquilegia flabellata</i> var. <i>pumila</i>	8	<i>Capsicum Conoides-ryhmä</i>	26
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp.		<i>Aquilegia formosa</i>	9	<i>Capsicum pubescens</i>	35
<i>neapolitanum</i>	7	<i>Aquilegia fragrans</i>	44	<i>Caragana arborescens</i>	31
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp.		<i>Aquilegia vulgaris</i>	9, 44	<i>Caragana frutex</i>	31
<i>septentrionale</i>	7	<i>Arctium lappa</i>	41	<i>Carum carvi</i>	35, 42
<i>Aconitum napellus</i> subsp. <i>lusitanicum</i>	7	<i>Arctotheca calendula</i>	27	<i>Centaurea jacea</i>	11
<i>Aconitum x soongaricum</i>	44	<i>Arctotis x hybrida</i>	27	<i>Centaurea macrocephala</i>	11
<i>Aconitum x stoerkianum</i>	7	<i>Armeria Maritima-ryhmä</i>	9	<i>Centaurea montana</i>	44
<i>Actaea alba</i>	7	<i>Arnica sachalinensis</i>	9	<i>Centaurea nigra</i>	11
<i>Actaea rubra</i>	7	<i>Aruncus dioicus</i>	9	<i>Centaurea phrygia</i>	11
<i>Adenophora</i> sp.	44	<i>Aruncus kamschaticus</i>	9	<i>Centaurea phrygia</i> f. <i>discolor</i>	11
<i>Adenostyles glabra (alpina)</i>	44	<i>Asparagus officinalis</i>	35, 41	<i>Centaurea scabiosa</i>	11
<i>Adlumia fungosa</i>	27	<i>Aster alpinus</i>	44	<i>Cephalaria gigantea</i>	11
<i>Adonis vernalis</i>	7	<i>Aster amellus</i>	44	<i>Cerintho major</i>	27
<i>Aesculus hippocastanum</i>	31	<i>Astilbe chinensis</i>	9	<i>Chaenomeles japonica</i>	31
<i>Agapanthus praecox</i>	45	<i>Astilboides tabularis</i>	44	<i>Chamaerops humilis</i>	26
<i>Agastache foeniculum</i>	34	<i>Astragalus alpinus</i>	9	<i>Chelidonium majus</i>	11
<i>Agastache mexicana</i>	7	<i>Astrantia major</i>	9	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	35
<i>Agastache rugosa</i>	46	<i>Astrantia maxima</i>	9	<i>Cichorium intybus</i>	11, 42
<i>Ageratum houstonianum</i>	27	<i>Atriplex hortensis</i>	35	<i>Clematis alpina</i>	31
<i>Agrimonia eupatoria</i>	7	<i>Avena sativa</i> "Savitaipale"	35	<i>Clematis alpina</i> subsp. <i>sibirica</i>	31
<i>Agrostemma githago</i>	27	B			
<i>Alcea ficifolia</i>	7	<i>Bellis perennis</i>	9	<i>Clematis integrifolia</i>	11
<i>Alcea rosea</i>	7	<i>Bergenia cordifolia</i>	10	<i>Clematis recta</i>	11
<i>Alcea rugosa</i>	8	<i>Beta vulgaris</i> var. <i>conditiva</i>	38	<i>Clematis tangutica</i>	46
<i>Alchemilla erythropoda</i>	8	<i>Bistorta officinalis</i>	44	<i>Clematis vitalba</i>	46
<i>Alliaria petiolata</i>	41	<i>Brassica napus</i> var. <i>napus</i>	38	<i>Clematis viticella</i>	31
<i>Allium fistulosum</i>	34	<i>Brassica oleracea</i> Capitata-ryhmä	38	<i>Codonopsis clematidea</i>	12
<i>Allium hollandicum</i>	8	<i>Brassica oleracea</i> Gemmifera-ryhmä	39	<i>Commelina coelestis</i>	46
<i>Allium Proliferum-ryhmä</i>	34	<i>Brassica oleracea</i> Sabauda-ryhmä	39	<i>Consolida ajacis</i>	27
<i>Allium sativum</i>	34	<i>Brassica oleracea</i> Sabellica	39	<i>Coreopsis grandiflora</i>	12
<i>Allium sativum</i> var. <i>ophioscordon</i>	35	<i>Brassica rapa</i>	39, 41	<i>Coreopsis stillmanii</i>	27
<i>Allium schoenoprasum</i>	35	<i>Brimeura amethystina</i>	44	<i>Coriandrum sativum</i>	35
<i>Allium scorodoprasum</i>	35, 41	<i>Bromus secalinus</i>	4	<i>Cornus suecica</i>	44
<i>Allium sikkimense</i>	44	<i>Bryonia cretica</i> subsp. <i>dioica</i>	10	<i>Cortusa matthioli</i>	12
<i>Allium ursinum</i>	8	<i>Buphthalmum salicifolium</i>	10	<i>Corydalis nobilis</i>	12
<i>Allium Vihersipuli-ryhmä</i>	38	<i>Bupleurum longifolium</i> subsp. <i>aureum</i>	10	<i>Cosmos bipinnatus</i>	28
<i>Althaea officinalis</i>	44	C			
<i>Amaranthus caudatus</i>	27	<i>Calendula arvensis</i>	27	<i>Cotoneaster lucidus</i>	46
<i>Amaranthus hybridus</i>	27	<i>Calendula officinalis</i>	27	<i>Crambe maritima</i>	42
<i>Anchusa officinalis</i>	8	<i>Callistephus chinensis</i>	27	<i>Crataegus grayana</i>	46
<i>Anemone multifida</i>	8	<i>Camassia</i> sp.	44	<i>Crataegus sanguinea</i>	32
<i>Anemone sylvestris</i>	8	<i>Campanula alliariifolia</i>	10	<i>Cucumis sativus</i>	39
<i>Anemone x lesseri</i>	8	<i>Campanula cervicaria</i>	10	<i>Cucurbita moschata</i>	39
<i>Anemonidium canadense</i>	44	<i>Campanula glomerata</i>	10	<i>Cucurbita pepo</i>	35, 28, 39
<i>Anethum graveolens</i>	35, 38	<i>Campanula lactiflora</i>	10	<i>Cyclanthera pedata</i>	28
<i>Angelica sylvestris</i>	8	<i>Campanula latifolia</i>	10	<i>Cynoglossum officinale</i>	12
<i>Angelica archangelica</i>	35	<i>Campanula latifolia</i> var. <i>macrantha</i>	10		
<i>Anthemis sancti-johannis</i>	8	<i>Campanula medium</i>	10	D	
<i>Anthemis tinctoria</i>	8	<i>Campanula patula</i>	10	<i>Datura innoxia</i>	28
<i>Anthericum liliago</i>	8			<i>Datura stramonium</i>	28
				<i>Daucus carota</i>	35, 39
				<i>Delphinium elatum</i>	12
				<i>Delphinium Elatum- ja Pacific-ryhmät</i>	12

<i>Delphinium grandiflorum</i>	12	<i>Geranium pratense</i>	44	L	
<i>Dianthus armeria</i>	12	<i>Geum aleppicum</i>	15	<i>Laburnum alpinum</i>	32
<i>Dianthus barbatus</i>	12	<i>Geum chiloëense</i>	15	<i>Lactuca plumieri</i>	17
<i>Dianthus carthusianorum</i>	13	<i>Geum coccineum</i>	15	<i>Lactuca sativa Capitata</i> -ryhmä	
<i>Dianthus Deltoides</i> -ryhmä	13	<i>Geum Cultorum</i> -ryhmä	15		36, 39
<i>Dianthus superbus</i>	13	<i>Geum montanum</i>	15	<i>Lactuca sativa Crispa</i> -ryhmä	40
<i>Dianthus sylvestris</i>	13	<i>Geum rivale</i>	15	<i>Lathyrus gmelinii</i>	17
<i>Dictamnus albus</i>	13	<i>Geum urbanum</i>	15	<i>Lathyrus latifolius</i>	17
<i>Digitalis grandiflora</i>	13	<i>Gilia capitata</i>	28	<i>Lathyrus pratensis</i>	45
<i>Digitalis lanata</i>	13	<i>Gilia tricolor</i>	46	<i>Lathyrus sylvestris</i>	17
<i>Digitalis lutea</i>	13	<i>Gillenia trifoliata</i>	15	<i>Lathyrus vernus</i>	17
<i>Digitalis purpurea</i>	13	<i>Glaucidium palmatum</i>	15	<i>Lavandula angustifolia</i>	17
<i>Digitalis purpurea 'Monstruosa'</i>	13	<i>Glebionis coronaria</i>	28	<i>Lavatera thuringiaca</i>	17
<i>Digitalis sibirica</i>	13	<i>Glebionis segetum</i>	28	<i>Lavatera trimestris</i>	29
<i>Digitalis x mertonensis</i>	13	<i>Glycine max</i>	36	<i>Layia platyglossa</i>	29
<i>Dimorphotheca sinuata</i>	28			<i>Leonurus cardiaca</i>	17
<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	39	H		<i>Leonurus cardiaca</i> spp. <i>villosa</i>	45
<i>Dipsacus sativus</i>	13	<i>Hablitzia tamnoides</i>	36, 42	<i>Lepidium sativum</i>	40
<i>Dipsacus</i> sp.	13	<i>Helenium hoopesii</i>	15	<i>Leucanthemum vulgare</i>	18
<i>Doronicum orientale</i>	44	<i>Helianthella quinquenervis</i>	44	<i>Leucanthemum x superbum</i>	45
<i>Dracocephalum argunense</i>	14	<i>Heliopsis helianthoides</i>	15	<i>Leuzea carthamoides</i>	18
<i>Dracocephalum nutans</i>	14	<i>Hemerocallis Hybrida</i> -ryhmä	44	<i>Lewisia cotyledon</i>	45
<i>Dracocephalum nutans</i> var. <i>alpinum</i>	44	<i>Hemerocallis lilioasphodelus</i>	44	<i>Levisticum officinale</i>	36
	44	<i>Hemerocallis middendorffii</i>	44	<i>Leymus arenarius</i>	18
<i>Dracopis amplexicaulis</i>	28	<i>Hemerocallis</i> sp.	44	<i>Ligularia dentata</i>	18
<i>Dryas octopetala</i>	14	<i>Heracleum sibiricum</i>	15	<i>Ligularia fischeri</i>	18
<i>Dryocallis rupestris</i>	14	<i>Hesperis matronalis</i>	15	<i>Lilium bulbiferum</i>	18
E		<i>Heuchera cylindrica</i>	15	<i>Lilium dauricum (L. pennsylvanicum)</i>	18
<i>Ebilobium collinum</i>	44	<i>Heuchera sanguinea</i>	15		18
<i>Ebilobium hirsutum</i>	44	<i>Hippophaë rhamnoides</i>	32	<i>Lilium lancifolium</i>	18
<i>Eccremocarpus scaber</i>	46	<i>Hosta sieboldiana</i>	16	<i>Lilium martagon</i>	18
<i>Echinacea purpurea</i>	14	<i>Hosta Tarhafunkia</i> -ryhmä	16	<i>Lilium martagon</i> var. <i>cattaniae</i>	45
<i>Echinocystis lobata</i>	28	<i>Hyoscyamus niger</i>	28	<i>Lilium Martagon</i> -ryhmä	18
<i>Echinops bannaticus</i>	14	<i>Hypericum maculatum</i>	44	<i>Lilium monadelphum</i>	18
<i>Echinops ritro</i>	44	<i>Hypericum perforatum</i>	16	<i>Lilium pumilum</i>	18
<i>Echinops sphaerocephalus</i>	44	<i>Hypochoeris maculata</i>	16	<i>Linum usitatissimum</i>	42
<i>Echium plantagineum</i>	46	<i>Hyssopus officinalis</i>	16	<i>Ligusticum scoticum</i>	45
<i>Echium vulgare</i>	44			<i>Lobelia Compacta</i> -ryhmä	29
<i>Empetrum nigrum</i>	14	I		<i>Lobelia Pendula</i> -ryhmä	29
<i>Eranthis hyemalis</i>	14	<i>Impatiens balsamina</i>	26	<i>Lunaria annua</i>	18
<i>Eremurus himalaicus</i>	14	<i>Incarvillea delavayi</i>	45	<i>Lunaria rediviva</i>	18
<i>Erigeron borealis</i>	44	<i>Incarvillea mairei</i>	16	<i>Lupinus nootkatensis</i>	18
<i>Erigeron Speciosus</i> -ryhmä	44	<i>Inula ensifolia</i>	16	<i>Lupinus x regalis</i>	18
<i>Eriophyllum lanatum</i>	14	<i>Inula helenium</i>	16	<i>Lychnis chalcidonica</i>	19, 45
<i>Eryngium alpinum</i>	14	<i>Inula magnifica</i>	16	<i>Lychnis coronaria</i>	19
<i>Eryngium giganteum</i>	14	<i>Ipomea tricolor</i>	28	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	19
<i>Eryngium planum</i>	14	<i>Iris aphylla</i>	16	<i>Lysimachia vulgaris</i>	19
<i>Eupatorium purpureum</i>	14	<i>Iris hookeri</i>	45	<i>Lythrum salicaria</i>	19
<i>Euphorbia polychroma</i>	44	<i>Iris laevigata</i>	16		
F		<i>Iris orientalis</i>	17	M	
<i>Fagopyrum esculentum</i>	36	<i>Iris pseudacorus</i>	16	<i>Malus domestica</i>	32
<i>Fallopia dumetorum</i>	28	<i>Iris Pumila</i> -ryhmä	45	<i>Malva alcea</i>	19
<i>Filipendula kamschatca</i>	14	<i>Iris setosa</i>	16	<i>Malva moschata</i>	19
<i>Fragaria x rosea</i>	44	<i>Iris sibirica</i>	16	<i>Malva sylvestris</i> subsp. <i>mauritiana</i>	29
<i>Fraxinus pennsylvatica</i>	32	<i>Iris spuria</i>	17	<i>Matricaria recutita</i>	36
<i>Fritillaria imperialis</i>	44	<i>Iris versicolor</i>	17	<i>Meconopsis cambrica</i>	19
<i>Fritillaria meleagris</i>	14	<i>Isatis tinctoria</i>	17	<i>Melilotus alba</i>	19
G				<i>Meum athamanticum</i>	20
<i>Galtonia candicans</i>	14	J		<i>Milium effusum</i>	45
<i>Gentiana asclepiadea</i>	14	<i>Jasione montana</i>	17	<i>Mirabilis japonica</i>	46
<i>Gentiana lutea</i>	14	<i>Juglans cinerea</i>	32	<i>Molopospermum peloponnesiacum</i>	20
<i>Gentiana triflora</i>	15	<i>Juglans mandshurica</i>	32	<i>Muscari armeniacum</i>	20
<i>Gentiana uchiyamai</i>	15			<i>Myosotis sylvatica</i>	45
<i>Geranium bohemicum</i>	28	K		<i>Myrrhis odorata</i>	36
<i>Geranium himalayense</i>	44	<i>Knautia arvensis</i>	17		
<i>Geranium macrorrhizum</i>	44	<i>Knautia macedonica</i>	17	N	
				<i>Nemesia strumosa</i>	29
				<i>Nepeta cataria</i>	20

<i>Nepeta subsessilis</i>	20	<i>Polemonium acutiflorum</i>	22	<i>Schisandra chinensis</i>	33
<i>Nepeta x faasseni</i>	20	<i>Polemonium caeruleum</i>	22	<i>Scorzonera hispanica</i>	37
<i>Nicandra physaloides</i>	29	<i>Polygonatum odoratum</i>	22	<i>Scrophularia chrysantha</i>	45
<i>Nicotiana alata</i>	29	<i>Polypogon monspeliensis</i>	30	<i>Scrophularia vernalis</i>	23
<i>Nicotiana rustica</i>	29	<i>Potentilla atosanguinea</i>	45	<i>Scutellaria altissima</i>	23
<i>Nicotiana Sanderiae</i> -ryhmä	29	<i>Potentilla aurea</i>	22	<i>Secale cereale</i>	4, 43
<i>Nicotiana sylvestris</i>	29	<i>Potentilla Bicolor</i> -ryhmä	22	<i>Sedum aizoon</i>	23
<i>Nicotiana tabacum</i>	29	<i>Potentilla megalantha</i>	22	<i>Sedum telephium</i> subsp. <i>maximum</i>	23
O		<i>Potentilla recta</i>	45	<i>Sedum telephium</i> subsp. <i>telephium</i>	23
<i>Oenothera biennis</i>	20	<i>Primula elatior</i>	45	<i>Senecio doria</i>	45
<i>Oenothera rubricaulis</i>	20	<i>Primula japonica</i>	22, 45	<i>Senecio jacobaea</i>	24
<i>Olea europaea</i>	26	<i>Primula veris</i>	22	<i>Sidalcea x cultorum</i>	45
<i>Origanum vulgare</i>	36	<i>Prunella grandiflora</i>	22	<i>Silene armeria</i>	30
<i>Ornithogalum arcuatum</i>	20	<i>Prunus cerasifera</i>	32	<i>Silene dioica</i>	24
<i>Oxalis corniculata</i> var. <i>atropurpurea</i>	29	<i>Prunus cerasus</i>	32	<i>Silene latifolia</i> subsp. <i>alba</i>	24
P		<i>Prunus domestica</i>	32	<i>Silene nutans</i>	24
<i>Paeonia anomala</i>	20	<i>Prunus pumila</i>	33	<i>Silene vulgaris</i>	24
<i>Paeonia lactiflora</i>	20, 45	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	46	<i>Silphium perfoliatum</i>	24
<i>Paeonia mlokosewitschii</i>	20	<i>Pulsatilla pratensis</i>	45	<i>Silybum marianum</i>	30
<i>Paeonia mollis</i>	20	<i>Pulsatilla vulgaris</i>	45	<i>Sium sisarum</i>	43
<i>Paeonia obovata</i>	20	<i>Pyracantha coccinea</i>	46	<i>Smilacina racemosa</i>	19
<i>Paeonia officinalis</i>	45	<i>Pyrus communis</i>	33	<i>Solanum dulcamara</i>	33
<i>Paeonia Quad</i> -hybridi	21	Q		<i>Solanum laciniatum</i>	46
<i>Paeonia x hybrida</i>	20	<i>Quamoclit lobata</i>	30	<i>Solanum lycopersicum</i>	37, 41, 43
<i>Papaver croceum</i>	21	R		<i>Soldanella</i> sp.	24
<i>Papaver Orientale</i> -ryhmä	21, 45	<i>Ranunculus platanifolius</i>	22	<i>Solidago virgaurea</i>	24
<i>Papaver Paeoniflorum</i> -ryhmä	29	<i>Raphanus sativus</i> Radicula-ryhmä	40	<i>Sorbus fruticosa</i> (<i>S. koehneana</i>)	33
<i>Papaver rhoeas</i>	29	<i>Rhamnus frangula</i>	33	<i>Stachys byzantina</i>	24
<i>Papaver rupifragum</i>	21	<i>Rheum palmatum</i> var. <i>tanguticum</i>	22	<i>Stachys macrantha</i>	24
<i>Papaver somniferum</i>	29	<i>Rheum rhabarbarum</i>	36	<i>Stellaria graminea</i>	45
<i>Paradisea liliastrium</i>	21	<i>Rhodochiton atosanguineum</i>	30	<i>Stylophorum lasiocarpum</i>	24
<i>Parasenecio hastatus</i>	21	<i>Rosa</i> "Havukka" (Rugosa-ryhmä)	33	<i>Succisa pratensis</i>	24
<i>Paris quadrifolia</i>	45	<i>Rosa</i> "Minette"	46	<i>Succisella petteri</i>	24
<i>Pastinaca sativa</i>	36, 42	<i>Rosa</i> "Splendens"	46	<i>Symphandra hofmannii</i>	24
<i>Patrinia gibbosa</i>	21	<i>Rosa blanda</i>	33	<i>Symphandra pendula</i>	24
<i>Penstemon ovatus</i>	21	<i>Rosa carolina</i>	46	<i>Syringa josikaea</i>	34
<i>Penstemon serrulatus</i>	21	<i>Rosa majalis</i>	33	<i>Syringa reflexa</i>	34
<i>Petroselinum crispum</i> var. <i>crispum</i>	40	<i>Rosa mollis</i>	33	<i>Syringa vulgaris</i>	46
<i>Petroselinum crispum</i> var. <i>neapolitanum</i>	36, 40	<i>Rosa nitida</i>	33	<i>Syringa x henryi</i>	34
<i>Petunia axillaris</i>	30	<i>Rosa Pimpinellifolia</i> -ryhmä "Kainuu"	33	T	
<i>Petunia integrifolia</i>	30	<i>Rosa rugosa</i> f. <i>rugosa</i>	33	<i>Tagetes erecta</i>	30
<i>Phacelia campanularia</i>	30	<i>Rosa</i> "Sipi" (Rugosa-ryhmä)	46	<i>Tagetes patula</i>	30
<i>Phalaris arundinacea</i>	45	<i>Rosa villosa</i>	33, 46	<i>Tagetes tenuifolia</i>	46
<i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>nanus</i>	40	<i>Rubus saxatilis</i>	23	<i>Tanacetum coccineum</i>	24
<i>Phellodendron amurense</i>	32	<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>speciosa</i>	23	<i>Tanacetum corymbosum</i>	24
<i>Phlomis tuberosa</i>	21	<i>Rudbeckia hirta</i>	46	<i>Tanacetum macrophyllum</i>	45
<i>Phlox paniculata</i>	21	<i>Rudbeckia laciniata</i>	23	<i>Tanacetum parthenium</i>	30
<i>Physalis philadelphica</i>	36	<i>Rudbeckia occidentalis</i>	23	<i>Tanacetum tianschanicum</i>	24
<i>Physocarpus opulifolius</i>	32	<i>Rumex alpinus</i>	23	<i>Tanacetum vulgare</i> f. <i>crispum</i>	45
<i>Physocarpus opulifolius</i> "Diabolo"	32	<i>Rumex patientia</i>	37	<i>Taraxacum pseudoroseum</i>	45
<i>Physochlaina orientalis</i>	21	<i>Rumex sanguineus</i>	37	<i>Telekia speciosa</i>	24
<i>Phyteuma nigrum</i>	22	<i>Ruta graveolens</i>	23	<i>Tellima grandiflora</i>	25
<i>Phyteuma scheuchzeri</i>	45	S		<i>Thalictrum aquilegifolium</i>	25
<i>Phyteuma spicatum</i>	22	<i>Salpiglossis sinuata</i>	30	<i>Thalictrum contortum</i>	25
<i>Pilosella aurantiaca</i>	22	<i>Salvia pratensis</i>	45	<i>Thalictrum delavayi</i>	25
<i>Pinus cembra</i> subsp. <i>sibirica</i>	32	<i>Salvia verbenaca</i>	45	<i>Thalictrum flavum</i>	25
<i>Pinus peuce</i>	32	<i>Sambucus nigra</i>	33	<i>Thalictrum lucidum</i>	25
<i>Piqueria trinervia</i> (<i>Stevia rebaudina</i>)	41	<i>Sambucus racemosa</i>	33	<i>Thalictrum rochebrunianum</i>	25
<i>Pisum sativum</i>	40, 42	<i>Sanguisorba minor</i>	45	<i>Thalictrum simplex</i> subsp. <i>boreale</i>	45
<i>Plantago major</i>	22	<i>Saponaria officinalis</i>	23	<i>Thalictrum speciosissimum</i>	25
<i>Plantago major</i> "Rubrifolia"	22	<i>Satureja hortensis</i>	41	<i>Thermopsis montana</i>	25
<i>Plantago media</i>	22	<i>Saxifraga Arendsii</i> -ryhmä	23	<i>Thuja occidentalis</i>	34
<i>Platycodon grandiflorus</i>	22	<i>Saxifraga hostii</i>	23	<i>Thymus vulgaris</i>	41
<i>Podophyllum hexandrum</i>	22	<i>Saxifraga rotundifolia</i>	23	<i>Tithonia rotundifolia</i>	30
		<i>Scabiosa columbaria</i>	23	<i>Torilis japonica</i>	25

<i>Tricyrtis hirta</i>	25
<i>Trifolium arvense</i>	30
<i>Trifolium aureum</i>	25
<i>Trifolium medium</i>	45
<i>Trifolium ochroleucon</i>	25
<i>Trifolium repens</i>	25
<i>Tripleurospermum maritimum</i>	45
<i>Trollius asiaticus</i>	25
<i>Trollius chinensis</i>	25
<i>Trollius Cultorum</i> -ryhmä	25
<i>Trollius europaeus</i>	25
<i>Trollius pumilus</i>	45
<i>Tropaeolum majus</i>	31
<i>Tropaeolum peregrinum</i>	31

V,W

<i>Valeriana officinalis</i>	25
<i>Valeriana sambucifolia</i>	45
<i>Valerianella locusta</i> var. <i>oleracea</i>	41
<i>Veratrum album</i>	26
<i>Veratrum nigrum</i>	26
<i>Verbascum</i> 'Densiflorum'	26
<i>Verbascum chaixii</i>	26
<i>Verbascum phoenicum</i>	45
<i>Verbascum thapsus</i>	26
<i>Verbena elegans</i> var. <i>asperata</i>	31
<i>Verbena hastata</i>	26
<i>Verbena officinalis</i>	45
<i>Veronica fruticans</i>	45
<i>Veronica gentianoides</i>	26
<i>Veronica longifolia</i>	45
<i>Veronica thessalica</i>	45
<i>Veronica virginica</i>	26
<i>Viburnum lantana</i>	34
<i>Vicia cracca</i>	45
<i>Vicia faba</i>	37, 43
<i>Vicia sepium</i>	26
<i>Vicia sylvatica</i>	45
<i>Vicia villosa</i>	46
<i>Viola</i> sp.	46
<i>Viscaria alpina</i>	45
<i>Vitis Labruscana</i> -ryhmä	34
<i>Vitis riparia</i>	34

Z

<i>Zea mays</i> var. <i>japonica</i>	46
--------------------------------------	----

Siementen kerääjät

Kiitos kaikille kerääjille! Seuraavat henkilöt ovat lähettäneet kesän 2011 siemensatoa Maatiaisen siemenvälitykseen:

Aalto Anneli, Helsinki
Ahokas Hannu, Helsinki
Alanko Anja, Helsinki
Alanko Pentti, Helsinki
Aurejärvi-Karjalainen Anneli, Helsinki
Aulasmaa Ritva, Lappeenranta
Bragge Maija, Rajamäki
Cajander Riku, Kirkkonummi
Chase Sisko, Porvoo
Eriksson Lea, Helsinki, Hartola
Eskelinen Kaarina, Heinävesi
Estlander Ann-Mari, Helsinki
Grönman Marketta, Pori
Gullsten Eeva, Lempäälä
Hakulinen-Køelle Pirjo, Sulkava
Helenius Antti, Helsinki
Henttunen Valma, Vantaa
Hyttinen Leni, Sipoo
Hyvärinen Hanna-Kaisa, Espoo
Hämäläinen Marja, Pertunmaa
Hämäläinen Wilhelmiina, Kuopio
Höijer Paavo, Askola
Itälä Helena, Helsinki
Joy Peter, Vantaa
Juntunen Liisa, Iisalmi
Jäntti Pirkko, Konnevesi
Kahila Pirkko, Karkkila, Vihti
Kainulainen Hilikka, Iisalmi
Kangas Vuokko, Kalvola
Kari Léna, Sipoo
Keränen Ansa, Kuopio
Kinnanen Heleena, Lohja
Kivimäki-Abrahamsson Liisa, Eura
Kohvakka Hilikka, Taipalsaari
Koitto Maija, Huittinen
Kokkola Ritva, Espoo
Korhonen Lahja, Sotkamo
Korhonen Marja, Somero
Korhonen Satu, Lahti
Koski Pirkko, Kokemäki
Kovalainen Sinikka, Kerava
Kukkola Pirkko, Koski TL
Kytömäki Helena, Helsinki
Kämäräinen Aune, Lohja
Kärkkäinen Minna, Helsinki
Kärnä Esa, Sonkajärvi
Laatikainen Hannu, Kajaani
Lahdenmäki Kirsi, Helsinki
Laitala Seija, Oulunsalo
Lassila Anna, Vilppula

Laukkanen Erja, Helsinki
Lehtinen Seija, Joutsa
Loimala Pentti, Tampere
Lyytikäinen Annikki, Helsinki
Majala Seija, Janakkala
Manninen Helka, Puumala
Manninen Maija, Helsinki
Manninen Liisa, Helsinki
Miettinen Marja, Ilomantsi
Miettinen Matti, Lieksa
Muinsonen Sirkka, Mikkeli
Mutanen Tuovi, Polvijärvi
Mäkinen Juha, Nurmijärvi
Niemi Eija, Längelmäki
Niemi Leena ja Olavi, Vihti
Nieminen Kati, Hämeenlinna
Niini Sara, Varpaisjärvi
Niinikoski Marja-Leena, Porvoo
Niska Inkeri, Rovaniemi
Niskanen Raili, Lievestuore
Nuurivaara-Luhtanen Riitta, Lahti
Nurminen Ritva ja Pekka, Luhanka
Ollinen Tuula, Koski TL
Paananen Seija, Suonenjoki
Palva Vuokko, Kauniainen
Paunonen Laura, Espoo
Pirkola Jorma, Espoo
Puntila Tuula, Espoo
Pääatalo Varpu, Paimio
Pöntinen Leena
Rahikainen Päivi, Rovaniemi
Rahola Jaakko, Espoo
Rajala Mikko, Hämeenkyrö
Rantakaulio Timo, Savitaipale
Relas Ulla, Helsinki
Riihelä Leena, Raasepori
Rinne Sointu, Eurajoki
Saario Leena
Salonen Talvikki, Tampere
Sandell Soili, Vantaa
Sandman Ilona, Espoo
Suni Kerttuli, Noormarkku
Särkisilta Ritva, Helsinki
Särkkä Sanni, Raahе
Takkinen Anita, Jyväskylä
Vaari Ritva, Alavieska
Valtonen Maija, Punkaharju
Vehniäinen Eeva, Konnevesi
Vesalainen Oili, Helsinki
Vuorio Juha, Oulu

Maatiainen

Det lantliga kulturarvet ry

The Finnish Landrace Association for conserving traditional varieties of plants and animals and rural landscapes

A landrace or heirloom variety (in Finnish "maatiainen", the association's Finnish name) **refers to cultivated plants or domestic animals that have not been subjected to systematic breeding.** These terms refer to valuable living resources, populations, that have been handed down over many generations. The term *landrace* is also used for varieties or forms that have been bred on the basis of local populations as opposed to the products of modern intensive, commercial breeding. During the course of their long history landraces have been modified by the complex interactions between natural evolution and human cultivation. This gives landraces special significance in defining local identity and a sense of history. They are also a rich and irreplaceable source of genetic diversity with enormous potential in future plant breeding efforts. The value of landraces becomes all the more apparent since plants are, and will remain the basis of food production for future generations, however slowly or rapidly changes in climate occur.

The main purpose of our association is to conserve in a living form traditional varieties of ornamental and useful plants, original landraces of domestic animals and rural landscapes and to promote their active utilisation. Traditional landraces of poultry, sheep and cattle can help maintain environments in which endangered ornamental species or forms will flourish. The living interactions among these and with human activities create farming systems which, at their best, give rise to traditional landscapes. Every year the association chooses a traditional landscape, plant and animal which we draw to the

attention of the community at large. This year's plant is rye (landrace) while the eastern Finncattle with horns, is the animal of the year.

The distribution of seeds is an important part of our activities. Members collect the seed of old landraces of ornamental and useful plants, as well as wild plants. For each batch of seed collected the member receives a packet of seed in exchange. Each batch is sufficient to fill several packets so that the remainder can be sold to members and the general public. The Finnish Landrace Association's unique collection comprising some 500 named accessions thus forms a living seed bank. The seed lots collected each year are sent to a packaging centre where a list is drawn up to be published in the year's first bulletin entitled "Maatiainen". The association was instrumental in rescuing a traditional, tasty variety of turnip with good storage capacity and a strain of broad bean well adapted to Finnish conditions. Many landraces were lost during the 60's and 70's when agriculture underwent drastic structural changes. Nowadays the value of old landraces is better understood and the remaining ones are generally valued.

The Finnish landrace Association was established in 1989 and presently has over 1700 members. It is well known among the country's gardeners and horticulturalists. We arrange plant exchange days, and give courses and talks on related topics. The association publishes a quarterly bulletin and every year a field trip is organised both in Finland and abroad. This year our trip abroad takes us to Bulgaria and to Latvia, where our participants look forward to acquainting themselves with local people and their landscapes as well as with plants and animal landraces.

Vuoden maatiais kasvit

*kaskinauris 1990
juhannusruus 1991
omena 1992
akileija 1993
karviainen 1994
kellot 1995
kuitukasvit: pellava, nokkonen, hamppu 1996
pionit 1997
tymi 1998
isohirvenjuuri 1999
härkäpapu 2000
ruiskaunokki 2001
talvi- ja ilmasipuli 2002
saksankurjenmiekka 2003
peruna 2004
illakko 2005
humala 2006
malvat 2007
maa-artisokka 2008
suopayrtti 2009
lipstikka 2010
kultapallo 2011
maatiaisruis 2012*

Maatiainen
Stenbäckinkatu 8
00250 Helsinki
09 - 477 5331
toimisto@maatiainen.fi
www.maatiainen.fi